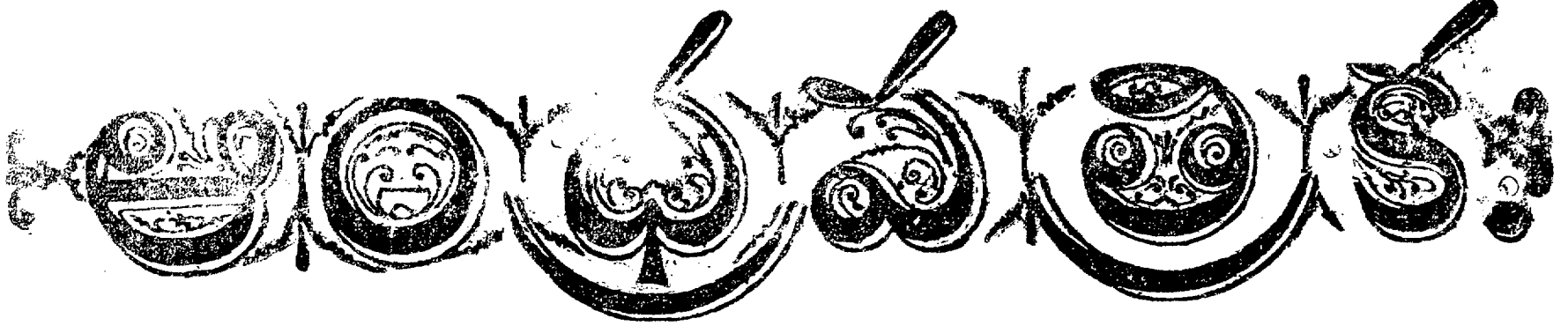

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విజ్ఞాపక 1-3 0-1-0

Telephone No. 544.

311063

వ్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 16-వ తేదీ మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాస బహుళ పంచమి గి.

No. 217
సంచిక ౨౧౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు.

కొన్ని గొప్పవారితో వేలవేలు యోగ్యతావ్రతములు పొందియున్నది. పంచభాష పీఠి మాది కొన్ని దేశములందుగలదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

శలసెవ్వల మాన్పును, వాయువుబొట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారబోలును, బొట్లగొట్టును.
బొటాకుల భరించును వాపుల రూపుమాపును.
జగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుర్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మంశలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ఉపశమన
కాశోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడా వాడుచున్నారు.

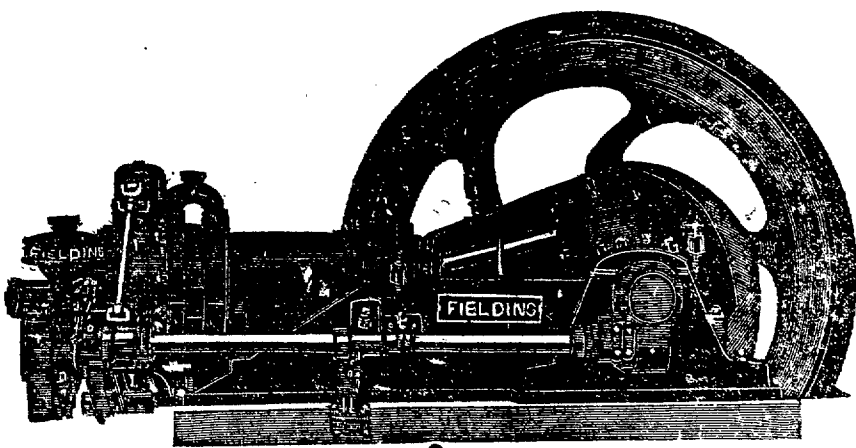

తక్కినదెట్టితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపీఠి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగ్” వేటెంటు శమిడిశర్
క్విక్ స్టార్టింగు కూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చ్చువి స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు
కాగలదు. యెటువంటి కూడు ఆయిలుతోనైనను అతీసంతుష్టికరముగా పనిచేయును. కూడు
అయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ టేజుంటు:—

టెలెఫోన్ నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో., పోస్టుబాక్సు నెం 203 రు.
12, తంబుకెట్టిపీఠి, మదరాసు.

సుందరి తైలము

శిరోవేదన మాత్రలు

1-కి వెల రూ 0 8-0 వి. పి. 0-13-0

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు
మొటిమలు మచ్చలునును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా
బద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాంజా
తీరును. ఈతైలము మంచిసువాసన గలిగి మిగడవలె నుండును.

ఈ మాత్రల సుపయోగించుటవలన శైత్యపు శలవొట్టి
పిండిరల శోషి కంటనే బోవును
అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి - మదరాసు.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి
గుర్రపు పందెములు
1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1924 ఫలగిరి డిసెంబరునెల 20, 24, 27.
1925 ఫలగిరి జనవరినెల 1, 8, 10, 13, 17, 24, 31.
1925 ఫలగిరి ఫిబ్రవరినెల 7, 14.

ఎలెక్ట్రిక్ బోటాలివేటరు, ముక్కుమేకర్లు

ప్రవేశకర్తలు:—

ముంబైకిరిగతి: పురుషులకు ర్వు 5. స్త్రీలు ర్వు 3.
రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.
బీచ్, పార్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల
నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.
ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు
మా పెద్దనోటీసులను చూడగోరెదము.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

4 నిమిషములనకు మాత్రమే

18-12-24 తేదీ శనివారమునాది 16-12-24 తేదీ మంగళ
వారమువరకు శని ఆదివారములందు చార్జ్ టికెట్ రూ 15/-
మాత్రమే గలదు.

బ్లీన్

యూనివర్సల్ డ్రామా

హూట్ గిల్బర్ట్ సాహస, అద్భుతకృత్యములు చూడదగినవి.
రెదరు పువర్వులు, లాస్టు రౌండు, కామిక్ మాఫులును.

భీమవరం తాలూకాబోర్డు

నూతనసర్కారు రాబోవు ఫిబ్రవరిలో జరుగును

ఇంతవరకు జరిగిన బోర్డు పరిపాలన

ప్రజాభ్యుదయమునకు కారణభూతములగు విద్య, ఆరోగ్యము, ప్రయోజనసౌకర్యములు, మున్నగునవి ప్రతిపాలించుకొను అధికారము స్థానిక సంఘముల కిచ్చిరి. పరిపాలనలో పాలు దబ్బునూడ ఆనందమేగదా. దబ్బువిషయములో లోకము నెన్ను ఎన్నుకేమనునెన్ను, టోలుగేటులు, చెరువులు మున్నగునవి మాటలుపాడిన బాపతు వీటిని తీసుకొనమని వైన వివరించిన డబ్బులనేడుకోవాన్నారు. ఇందులకు తోడు ప్రభుత్వమువారు కొంతసాయమును గ్రాంటుగా యిస్తామన్నారు. ఏమి ఏలా చూచినా తాలూకాకు లక్షరూపాయలనుమించి తాలూకాబోర్డు పరిపాలనలోనుండుట దుర్లభమే. యీబోర్డుసామ్యుతో ఎంతవని బురుగనో గురువులకే తెలుసుకుగదా. స్థానిక సంఘములు నిజ గురు స్వపరిపాలనాసంఘములుగ తేలవలెనంటే ప్రభుత్వము యిటు ఎప్పురా బడిలో ఎక్కువసామ్య యందుకు వినియోగించుట కప్పుని పరియగను.

ఈ పరిపాలనకు ప్రభుత్వమువారు నూత్రధారులుగ నుండి నిరక్షిస్తున్నారు. ఈ సంస్కరణ లిచ్చిన ప్రప్రథము లలో మొదటగా ప్రభుత్వమువారే వారి తాలూకు ఉద్యోగులనే నియమించి వ్యాపారం సాగించారు. మింటా మూలే సంస్కరణ లాచ్చాక సభ్యులలో కొందరిని ప్రజలే ఎన్నుకో బద్ధునియు వీరితోడు మరీకొంతమందిని ప్రభుత్వమువారు అధికారాలనుండి నియమించుటకు ఏర్పాటులు గావించిరి. మొన్న మొన్నటివరకు తాలూకా జిల్లాబోర్డులకుూడ అభ్యుదయ సమకల్పక కలెక్టర్లే యుండిరి. యీవరకునే కొన్ని చోట్ల అభ్యుదయ సమకల్పక అధికార మిచ్చిరి. యీపని మాంలేరు సంస్కరణలతర్వాతనే ఆమలులోకి వచ్చింది. యీ పరిపాలనరాజ్యము కాసనసభలోనుండు మంత్రులకేతులూ వుండి. వారు వారిపలకుబడి ప్రజలలోకన్న ప్రభుత్వంవారి దృష్టిలో నృధిచేసుకొనుటకో లేక మరెందులకో స్థానికస్వ పరిపాలనా కాఖులకు స్వపరిపాలన అనుపద మును కొంతవరకు లోపింపజేసి పనిచే యించుచున్నట్లు మనరాజధానిలో జరుగుతున్న అనుభవముల వల్ల తెలుసునేయున్నది. యిటీసందర్భములో కొన్నికొన్ని తాలూకాబోర్డులు మంత్రులమాటలకు ఎదిరించి మాట్లాడవలసివస్తుం డనేసంగతి యీవరకు వారాపత్రికలవల్ల వింటూనేవున్నా మగదా. నిజమగు స్వపరిపాలనాసంఘములు గనపడవలెనంటే పల్లెలందున్న రైతుసోదరులంతా గట్టిపట్టుకలహించి తగువా తినే సభ్యులుగా నెన్నుకోవాలి. ఏపరిపాలనైనా ప్రజోపయో గమునకు అభినందికావలెవల సట్టిపరిపాలన నిష్ప్రయోజనమే గదా. యనియూరుకొనక ప్రయోజనకరముగ జేసుకొనుటకు పాటుబడుటలో మాత్రము వోటర్లు వెనుదీయకుందురగాక!

భీమవరం తాలూకాబోర్డుసంగతి మాట్లాడెదము. యీ తాలూకాబోర్డుకింద యీతాలూకా రెవిన్యూ యిలాకాలో నున్న 140 గ్రామాదు లున్నాయి. యీబోర్డుఆదాయము లక్ష రూపాయలకు కొద్దిగామించియున్నది. 1921 లో యిదిస్థాపన అయింది. అంతకుపూర్వము సంస్కృతంబోర్డులో కలెక్టియండే టి. సంస్కృతంబోర్డువారికి విడిగానే బాధ్యతమృత్యుయిందిగ దా. కలెక్టియండే పుచ్చుకొచ్చువారిం పుచ్చుకొచ్చుకొనరానికి వేటిటికాప సక బాధ్యులలో ఎంతతేడావుంటుందో జేకే చెప్పనక్కరలేదుగదా. యీబోర్డునిడిమోయెనది 79 పార్సలులు న్నాయి. బోర్డుప్రత్యేక మైనాక యీనాలుగేళ్లలోను వీ టిటితోరు 10 టిని వృద్ధిచేసాను. ఇంటిటితోనేగాక ఒకచె రుపు 4 నాకులు త్రవ్వించారు. జరిగిన ప్రక్రియండమిది. వృత్తిపాకశాలలు ప్రత్యేకముగా పెట్టింక లేకపోయినా పున్నవాటిలోనైనా ఆయాతాలూకా పరిస్థితుల ననుసరించి అందుండు చేతిపరిశ్రమలకు వృద్ధిపరచుటలోగాని రైల్వేలు, గోడౌన్లు, శాలలు, రెవెన్యూబులుమున్నగునవి వృద్ధిబొందుటకు పాటుపడినట్లుపడెను. యీబోర్డు 11 గు. ఎన్నికసభ్యులు 8 గురు నియమింపబడినవారు గలరు. నిష్పక్షాతులనుంచి, అన్యసంఖ్యాకులగుల బాతులనుంచి కొంతమందిని నియమించుటకి నియమింపబడినవి ప్రభుత్వమువారంటారు. యీబోర్డులో నెండుచేరినోగాని నియమింపబడి సభ్యుల్లో గంధం వెంకయ్య నాయుడుగాను బి. ఎ. బి. యల్, షెట్టి అయ్యన్న వాయుడు గారున్నారు. కాపులకా ఎన్నికలలోనే వచ్చిరి. మరల వీరిని

నియమించుటలో అర్హమేమిటో వీరిని నియమించిన అధికారుల కేలేలియాలి. బోర్డులో జరిగిన వ్యాపారం చూడమంటే బోర్డు అధ్యక్షత పరిపాలన సాధారణంగా ఏర్పడినయో లేక ఏ అంగ భావలో ప్రవీణులగువారిచేతిలోనో వుంటుంది. అంగ విద్య సభ్యునించినవారు మాతృభాషలో న్యవహారం జరిపిస్తే వారిపరిపాలన ఎక్కడ మొలకడుకో అని అంగభాషరాని ఎక్కువమంది సభ్యులను పెట్టుకొనే అంగభాషతోనే జరిగిస్తా రు. యిటీబాధపడలేక రైతుప్రభులగు పెన్నెత్త బాపిరాజు గారు వోడంగం లంగలకోడేరు సర్కిలు వోటర్ల చే ఎన్నుకో బడ్డవారు 6.11.22 మీటింగులో రిజిస్ట్రేషనును ప్ర కియ్యగా 22.12.22 న జరిగిన సభలో జరిగిన చర్చలో తీర్మానము రికార్డుచేయండి. ఇంగ్లీషు తెలియని మొదట్లకు యీ ఆఫీసు నుంచి బాకీచేయ కమ్మా నిశేషములు తెలుగులో చేయుటకు ప్రయత్నించబడును అను తీర్మానం గా వింపబడింది. యీ తీర్మానసౌలభ్య మెటులుండో చదువరులే తెలుసుకొందురు గాక. రాజాగారి యాస్పర్సుకోరికకు అంగమానసప్రక్రియ పూర్తిగ తోడ్పడకపోవుట కడు కోచనియమైన సంగలేగదా ఈ సందర్భంలో గంధం వెంకయ్య నాయుడుగారు బి.ఎ. బి. యల్. గారు అభ్యుదయరైవారి అధ్యక్షతక్రిందనే యిటీపని జరిగినదట. బోర్డువారి తీర్మానములను తెలుగులోనే మినిటు బుక్కులో వ్రాయవలసినది కొందరు మొదటకోరిరి. కొందరు అభ్యుదయ రూట్టుబుక్కు 2వ భాగములో 14 వరూలును సభవారికి జూపుచు సాధారణంగా బోర్డుకార్యక్రమము లుంగ్లీషులో ఉండవలెనని యున్నదని చూపిరి. 14 గవ రూలుసాధారణంగా యింగ్లీషులో జరుపవలెనని యున్నది. కాని జరిపితరవలెనే నిర్బంధములేదు. ఇటీందర్భంలో మాతృభాషలో జరిపిన నేర మొన్నటితోలేయిదు. మళ్లీ యీ సంగతి 1922 అక్టోబరులో ఇతరతాలూకాబోర్డులు ఏలాచేస్తున్నారో తెలుసుకొని గాని యీమహాత్మాగార్యం ఆచరణలోనికి లేవడదన్నారు. సభ్యులు అయినా ఇంజులకు తెలుగులో జగపాలని దైర్ఘ్యంకూడా జూపక లేలియని ఇంగ్లీషు భాషలో జరుపుచుండ చూస్తూవుార రకుండడంవల్ల సభ్యుల శాశ్వత ఎటులుండునో వోటర్లే తెలుసుకొందురుగాక. రు 250 లు మంత్రులు ఎచ్చినపుడు, సత్కారంనిమిత్తం ఖర్చుచేసిరి. దేశాభ్యుదయమునకు అడ్డకట్టములు పడిన దేశనాయకులుమాడ భీమవరమునకు వచ్చిరి. వారి సత్కరించుటలో మాడ ఎంకులకు శ్రద్ధ వహించలేదో చూడుడు. బోర్డుపరిపాలన సభ్యులకు పంచిపెట్టవలసినదిగ వైన వివరించిన బాపిరాజుగారే నూచించగా మొదట్లో నెవరెవ రెట్టివిగోరుదుకో వ్రాసియిచ్చిన ఆలోచింపబడునని తీర్మానము గావించిరి. ఆహా బోర్డువారి సంకుచితదృష్టి! మొదట్లందరు వికమత్వము వహించి 1 విద్యార్థులు 2 రైల్వే గోరక్షణ, 3 ఇంజనీరింగు 4 పారిశ్రామికమున్నగువాటికింద విభజించుకొని పనిజరిగించక పైతీర్మానము గావించుటలో అర్హుకనబడలేదని తేటతెల్లముగుచునే యున్నది. యీతాలూకాలో గునపూడి, కుముదవల్లి, గణపవరం మున్నగు గ్రామములందు ప్రజలచే నడుపబడు రైల్వే రీల్యాడ్డికి ఎంతమాత్రము యీబోర్డువారు కృషిపెట్టినట్లుగపడదు.

మహాత్మాగాంధీ శత్రుదీక్షిత్వ నొందినపుడు ఆయనను విడుదలచేసినపుడు మహాత్ముని అభినందించుచు తీర్మానము గావించి గౌరవార్థము పాతశాలలనుమాడ మూయవలె నన్నారు. దీనిని ఆచరణలోనికి అభ్యుదయలగు వెంకయ్య నాయుడుగారు కాని ఉపాధ్యక్షులగు క్రిష్టియనుసోదరు లగు నియమితసభ్యులగు విమనుస్వాలులో మ్యాష్టరుగ పేరుపట్టంగారుగాని ఆచరణలోనికి తేలేదు. యిందులకు తగినచర్య తీసికొనుటకై నా సభ్యులు పాటుపడినట్లుగపడెను. ఇక రాట్టుములు నెలకొల్పవలెనేతీర్మానము పూర్తయింది. ఆచరణలోనికింతవరకు రాలేదు. పట్నమగోదావరిజిల్లా ఖద్దరుబోర్డువారు ఆచరణలోనికి తెనే సహాయపడతామన్నా వారి కోరికను ఆలకించువారు లేరు. రాట్టుపరిశ్రమల లాభమేమంటే 89 పాతశాలలన్నవి గావున ప్రతిపాతశాలలోను నైమాదుతరగతులలోను సగటున నూలు వడుక గల యీదు గల వారు తరగతికి 5 గురుండరు. 3 తరగతులకు 15 గురు. యీ 15 గురు రోజుకు 2 గంటలు పనిచేస్తే శైలవుడినములు వోను నెలరోజులకు 108 తులాలు తూకం గలది 8600 గజాలుసాడువు నూలుతీయదురు. అంటే 2 ఏబలాలు 89 నూళ్లకు రమారమి 70 వీళ్లు ఒక్క నెలలో తయారగును. దీనితో బట్ట చేయిస్తే 50 లేక 48 అంగుళాల వెచ్చుతో 50 గజాలగు. దీని ఖరీదు 500 లుండును. నాలుకు 6000 రూపాయిలబట్టి యీపాతశాలలో విద్యార్థులచే తయారుచేయించి ఈవృత్తినికొనవారగుదురన్న క్రికూడ బోర్డువారు పొందవలసినది, అదిపరిపాలనా

లో తక్కువేదు. వోటర్లందరు ముఖ్యముగా గమనించవలసినది వర్త భేదములు భరింపడు, బీదవాడు అనుభవము లిడుకొనక దేశాభ్యుదయమునకు పాటుబడువారినే యెన్నుకొని శేతివీరకాయ నలెగాక నిజగు స్వపరిపాలనా స్థానిక సంఘ మనిపించుకొని సట్లు చేచుచుండురు గాక.

శనివారపు సుబ్బారావు
శివుడు శివరావు

గోదావరిజిల్లా కొత్తపేటతాలూకా ఓటర్లు
విజ్ఞప్తి

స్థానికపరిపాలనాసంస్థలనబడు యిటీ తాలూకా, యూనియన్, మునిసిపాలిటీ బోర్డులను ప్రజాభిప్రాయము గోరక కను ఇచ్చువచ్చెడిరీతి నడిపించు నేవచ్చావరల బారినండి తప్పించి, స్వార్థత్యాగులు, దేశాభిమానులు, కాంగ్రెస్ పక్షాభిరులు అయినట్టి అభ్యర్థులవశముచేసినయెడల మనదను, మానసోదరప్రజలకును అన్నివిధములయిన సౌకర్యములు కలగగలవని నేను చెప్పబట్ట సాహసించితిని. జొంబాయివగైరా పట్టణములలోను కొన్ని తదితర జిల్లాలలోను గల యిట్టి పురపాలక సంఘములు కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులవశము గాబడి సౌకర్యములు ప్రజలు పొందుచుండుట మనద ఇప్పుడు తెలిసినవిషయమే. మీ సౌకర్యముకొరకును, మీ ప్రజాసోదరుల సౌకర్యముకొరకును, కాంగ్రెస్ నియమముల ననుసరించి కార్యక్రమమును నిర్వహించువారై యిందువిషయములో సర్వాధికారమును పొందిన శ్రీయత బులును సాంబమూర్తిగారిచే ఎన్నుకొబడిన అభ్యర్థి కే తమ వోటును ఇచ్చుచు, మీ గ్రామములోని తదితరలటునుగూడ యిప్పించుటకు ప్రయత్నముచేయుదురుగాకయని మిమ్ములకు కోరుచు యిందుకు సహాయము చేయుటకు దైవమును ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ తాలూకాలో మూడు ఫిర్కాలకు, ఫిర్కా 1 కి ఒకసభ్యుడు చొప్పు బోర్డుసభ్యుడుగా పోవలసియున్నది గాన అట్లు బోర్డు సభ్యులుగా పోదలచినవారు, కాంగ్రెస్ నియమములను నిర్వహించువారై, గోదావరిజిల్లా సంఘమువారిచే సర్వాధికారమును పొందిన శ్రీయత బులును సాంబమూర్తిగారి అంగీకారముకొరకు తమ దరఖాస్తు కొత్తపేటతాలూకా కాంగ్రెస్ ఆఫీసు కార్యాదర్శి కేర్ కొత్తపేట పంపించవలెనాజాడపాలెం. దేశరాజా నరసింహం.

ప్రకటన

హెయర్ ఎలిమెంటరీ గ్రేడు తెలియండు టీచర్సునర్సి ఫీకెట్టు మంచి అనుభవము గలిగిన ప్రధానోపాధ్యాయుని కర్నూలులో నన్ను మునిసిపల్ హిందూఎలిమెంటరీ బాలికాపాఠశాలకు కావలెను.

నెల 1 కి జీతము 40 చొప్పునయివ్వబడును. సంగ్రహము నకు రు 2 లు చెప్పన రు 50-ల వరకు జీతము హెచ్చుచేయబడును.

ప్రాముఖ్యత మంచిఅనుభవము, యోగ్యతగలిగిన హిందూపాఠ్యాయునులకేయివ్వబడును. దరఖాస్తులు 20.12.24 లేడిలోగా ఈదిగువవిలాసమునకు చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

ఓ లక్ష్మణసామిగారు

ఎం. ఏ. బార్-అట్లా చేర్చేస్ మునిసిపల్ కాశికల్, కర్నూలు 11.12.24.

సచిత్రమాసపత్రిక
సంగ్రహచందారు 3
మత, సాంఘిక, న్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చింపబడును.
(సాహిత్యము) విటులయు, విటు కతెలయు ఆద్యుతచర్యలు,
వారకాంత
బీచివర్ణన చదివితీరవలయును. నెల 12
మిథునానురాగము (పేరుగన్నవల) నెల 12
గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, సత్య భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) నెల 10
వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) 10
ఆంద్రనామసంగ్రహము (సటిక) నెల 4
రెడ్డిబ్రదర్సు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా

సర్వమతశాంతి స్వరాజ్యములు చే కూర్చుంటే ట్టు?

ఆత్మార్పణ సాధనము

శాస్త్రీయ విశ్వమత సమారాధనము

బాబు భగవాన్సానుగారి ఆభిప్రాయములు

త్యాగధర్మము

ఆత్మగుణజ్ఞమే సత్కర్మయగునో. పోరువాయిలేని జంతువులకు మాత్రమే యజ్ఞము గాదు. మనలోని నీచభావములను త్యక్తము చేయవలయును. వేదోక్తమగు యజ్ఞములందు క్షేమకన కామచిహ్నముగను దున్నపోతును క్రోధచిహ్నముగను అశ్వమును గర్వచిహ్నముగను నుండుటలన బడీతేనెదరు. సరమే భముగూడ గలదు. ఇదియే ఆత్మ్యన్నతమైన త్యాగము. మేక, గుట్టము, పందిఅవు, ఒంటె, దున్నపోతు మొదలగు నోరులేని జంతువులను యజ్ఞములందు బలియిచ్చుట మాత్రమేయగునని త్యాగముగాదు.

ఈవిషయమై సుఖిలు చెప్పియున్నారు. వేదాంతిగూడ ఇదేవిధముగ వేలసార్లు చెప్పినారు.

“మమేతి బధ్యతే జంతుః”

నమమేతి విముచ్యతే||

అవాంతా మతతేత్సక్వా||

ముక్తోభవ మహామతే||

ఇదేఅర్థమును తెన్నెసను మహాకవిగూడ చెల్పియున్నాడు. మనుష్యునిలోనున్న భగవంతుడు సత్సంకల్పమును కలుగజేయు తాను. తలక్రిందుచేయును: ఖుదీఖదా పై నెత్తుకొని. ఏమతమునందుగాని సోవ్యత్యేష్టమగు సిద్ధాంతము తమను వదులినచభావములచేత భిన్నమైపోయినవి. మర్యత్వియందు మానవుడు లాలసుడై యుండకుండుటకు కొన్నికష్టతర్పణలపడినవి.

లో|| లోకేవ్యవై ఆమిమమద్యనేవా నిత్యస్తుజంతోర్మహితంత్ర ఈరణా వ్యవస్థితి ప్రత్రవివాహమజ్ఞసురాగ్రహారానుని వృత్తిరిష్టా||

(భాగవతం)

“ఏవాహోత్సవము జంతుజుజ్ఞానమున్నగు కర్మలను యమున మద్యమాంసములకును కవకాశము నెర్పాటుచేసినది మానవుని కామమును క్రోధావేశములను కొంతవరకు తగ్గించుట చేయున్నది. అని పూర్తిగ మాని వేయ గల్గిన యెడల సోవ్యత్మమగును” సుక్ష్మమతమునందుత్తములు గూడ మాంసభోజనములవలననున్నార ఇందువలన మానవునియందు పశుధర్మము ప్రబలునని వారి యుద్దేశ్యము.

రెండు మతములందును భేదభావముపోయి లోనున్నపశుభావమంతరించునెడల యేకమగుట కవకాశము గలదుగాని సభలలోతిర్పానము లేందును పనికిరావు

పూర్వపువేదవిజ్ఞానము భారతదేశము నభోగినికి దెచ్చినని బుద్ధుడవలెరించె. “ప్రపంచము సహాయపమునకు వికృతిచచ్చినపుడు యేమహామహాడో ఉదయించుచుండును. అట్టివారిలో భేదముండజాలదు.”

రాజకీయ స్థిరము లనేకము వచ్చుటవలన బౌద్ధమతముగూడ వినాశమై బ్రాహ్మణమతో ధారణము వచ్చెను. ఎవరోఒకరు సంప్రదాయాచార్యుడుగను. రాజగురువుగను కావరెనని కొరికగల్గుటతో అల్లరిప్రారంభమయ్యెను. “యద్యదాచరత్రిశ్రేష్ఠః, తత్తదేవేతరోజనః” అన్నట్లు పైకెద్దలు యెట్లుచేసినప్రపంచమంతయు నట్లేచేయుచుండును తాంత్రిక మెక్కువగునప్పటికి బౌద్ధమతము నశించెను. అంతియ శంకరుడువచ్చి క్రొత్తసంస్కరణమును దెచ్చిపెట్టెను. అదిగూడ కాలక్రమేణ వడిసిపోయెను. దీనితో బాటుబౌద్ధమతముగూడ కొంతకాలముండినీహామలో 12 వ శతాబ్దమువరకుండి తెంగాలునుండి మహమ్మదయులు దండయాత్రలుచేడలి నలంద విక్రమశీల విశ్వవిద్యాలయముల నాశముచేయుటతో బౌద్ధమతము పూర్తిగ నశించిపోయెను.

ఇట్లొక మతము విగ్రహారాధనను యెక్కువగాకుండగొట్టి ఆధ్యాత్మిక ఉన్నతి వేదాంతమును నేర్చుకొన ప్రేరేతముగాగా అట్లువేదాకుండహిందూమతముయొక్కసిచ్చినమ్యగములే పట్టుపడెను. అయితే వేదాంతమును, యోగమును, తపోవాసు, నులూకునువేర జొందగలేదు కనీసవాసకు మున్నగునారు కాంతివిజ్ఞానములతో ఆత్మనికాపమునుజూపిరి. అంతలోపాశ్చాత్య శాస్త్రమవత్తులు వచ్చినవి. భారతదేశమునందు పాశ్చాత్యవిజ్ఞాన మంతియించి అర్థిక శాజకీయపైపరీత్యములు గల్గుటచేతనే జాతికలహములకు ప్రోత్సాహముగల్గెను

మతరాజకీయఆర్థికసంఘర్షము తొలగుటెట్లు?

మనము యీమతరాజకీయ ఆర్థికసంఘర్షము తొలగి పోవునటులజేయుటెట్లు? ‘స్వ’ యనునది తెలుసుకొనుటెట్లు? ‘స్వ’ యనుదానిని రాజకీయ ఆధ్యాత్మిక ప్రయోజనములకు సరిపోవునటుల నిర్వచించుట సాధ్యముగాదా?

‘శివమాత్మని పశ్యంతి| ప్రతిమానునయోగినః||
ఆత్మసంయేన పశ్యంతి| తీర్థమార్గంతి తేనః||

(వేదాంత)

ఈభావమే గుఱెనులోను కనీసప్రాసిన దానిలోను గలదు.

మతధర్మ మీలోజులలో అన్యధా బోవుచున్నది. కాంతి, అన్యోన్యసహకారముల కతిఉక్కరకు వచ్చుటేదు. మతధర్మమే మానవులను కట్టివేయును భగవంతునియెడ ప్రేమను పురికొల్పుచున్నది. అదిపరిగా చెలసినయెడల ఆర్థికసంరంభమేయు నుంవలెను. రాజకీయ సంరంభములకు కారణము ఆర్థిక మేయగుటచేత మతధర్మమువలన అవిరాడ సమసిపోవును. అట్లుగాకుండ నిపుడు మతమువలన పొట్టులల కవకాశమెక్కువగుచున్నది.

పరమాత్మా, అల్లా, దేహావా, అహంకామబ్ధా, శేవుడు, ఖుదా అన్నియునొక్కటయే. దేహోదేహాలయ ప్రోత్సాహనాశ్యము నకు సమానముగ అన్ని సుగులులోను లలరు. దేహాలయను లన్నియు నొకటియేయనియు అన్నియు పూజనార్హములేయనియు ప్రాచీన యొక్క టీయే యనియు జెప్పవచ్చును. హిందూమహమ్మదీయ క్రైస్తవమతము లన్నియును పాపముజేసిననే యనవలయును. మః, సాంఘిక, రాజకీయాచారములందును జీవితధర్మములందును సంలార్లముగ సంస్కారము గావలసియున్నది. ఈసంస్కారము ఆత్మనిజ్ఞానపు సాక్షాత్కారముగల్గినపుడే సాధ్యమగును.

ఈమార్పు పొందయునునందు గలుగవలెను. భగవంతుడు ప్రేమమయుడని మహాత్ముడు చెప్పుచుండిన విషయమును సత్యమును అందుముగ్రహింపవలెను. పౌరయముమారు కు యిందు మనము మారజలయును. రెండును అన్యోన్యసంబంధము గల్గియున్నవి. ఆత్మికుక్కటియే అన్నిటియందును వ్యాప్తమైయున్నది. తెలిసికొనవలయును.

‘హ’ ఇలాహ్ ఇల్లాహా ‘నేను తప్ప భగవంతుడు వేరు లేడు’ అని కురాన్లో జెప్పబడియున్నది. నెనును సాతంత్రియు నొక్కటే యని వైబిలు జెప్పినది. అట్టి ఆత్మను తెలిసికొని పోవుట భగవంతుని వైతానుశాసన ప్రేమను ద్వేషముజేసి ద్వార్యము గ క్తపాతము కలుగజేయుటగును.

ఆత్మజ్ఞానములేదే స్వపరిపాలనములేదు స్వజ్ఞానములేదే స్వరాజ్యం లేదు. జ్ఞానములేదే మోక్షములేదు. పాశ్చాత్యదేశములలో ఈఆత్మజ్ఞానము లేకుండ ఘోరికలంపలులై శాస్త్రాభివృద్ధి నెక్కువచేసి టుటలన స్వపరిపాలనసూపము లేన్నియైనను నిలవన పోవుచున్నవి.

ఇదిశాస్త్రయగనుని చెప్పుచును. అనగా భిన్నత్వియనునదే కర్వమును జూడగల్గుదుము. భిన్నత్వములో నేకత్వ మేలయుండి ఐతనే శాస్త్రము విచిత్రజ్ఞానమందురు? ఈ విగతమేమి?

శాస్త్రమీ ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర యిచ్చునెడల మతమేముగను. పాశ్చాత్యశాస్త్రమును ప్రాచ్యమతమును జేరి శాస్త్రీయమతమే మానవకోటికి లాభముజేయును. మానవునకు విజ్ఞాన మంతియిలము కొలదియు జీవితము శాస్త్రీయముగ చాతబద్ధమగును.

జనసామాన్య మింగకు సిద్ధము గాలేదని కాలము పరిపక్వముగాలేదని భయపడనక్కరలేదు. ఈసత్యమును వారు నమ్మి అనుసరించుటకు సిద్ధముగనేయుందురు. వారలకజాదీనుండియు వచ్చుచున్న ఆచారముల నట్లేయుంచవలయును. వానిని పూర్తిగ నాశముజేసి కుండ ఆప్పుడప్పుడు సంస్కరింపవచ్చును. ఈప్రయములందు జనసామాన్యము పిల్లలవంటివారు. పిల్లలుసత్యమును అబద్ధమును ఒకటేతీరున త్వరగాగ్రహించెదరు. కనీసము, నానకులు, దామాలు, వైతములు చెప్పినదానిని జనుల నమ్మలేదా? ఔనులేదు, విజ్ఞానములు ప్రతివానిమనమునందును నిహితమై యున్నవి.

మోక్షమార్గమెది?

రాజకీయముగ మోక్షముగల్గుట మతవిషయములందు మోక్షముగల్గుటపై సాధారపడియుండును. మతమునకు మోక్షముగలుగలెనన్న యిప్పుడున్న మతములకు విశ్వగుహా యొకదానికేర్పవలయును. అంతేగాని యిప్పుడున్న మతములన్నానే జేర్చులెనకాదు విశ్వమంతిశాస్త్రీయ వేదాంతమతమునకు ప్రపంచమంతటను సుగ్రురణోద్భవము బయలుదేరినదని అందరును నమ్ముచులుము.

ఇందు లేనినవాడు మేమనగా!

(1) సంయుక్త భారతవర్షములేదే స్వరాజ్యము లేదు. మతశాంతిలేనిదే సంయుక్తభారతవర్షము లేదు. సర్వమతాంధర్వభేదముల గుర్తింపకున్న మతశాంతిలేదు.

(2) స్వరాజ్యమనగా నిజమైన స్వపరిపాలనము గాకుండయే ‘డెమోక్రాటిక్ ప్రభుత్వమో, కలాలీయులు ప్రభుత్వమో, రిపబ్లికను ప్రభుత్వమో యన్న లాభములేదు.

ప్రపంచములో నితర దేశములందున్న స్వపరిపాలనా సూపములన్నియు రాజకీయసంస్కారము గాంచినదప్ప నిజమైన స్వపరిపాలనముండజాలదు. రాజకీయములందు ఆధ్యాత్మిక పరివర్తనముగల్గిన గాని రాజకీయసంస్కారము గలుగజాలదు.

మతసంస్కారము జరిగిన గాని రాజకీయములందు ఆధ్యాత్మిక ప్రవేశము గలుగజాలదు.

మతమునే ఆధ్యాత్మికపరముజేసినగాని మతసంస్కరణముగలుగజాలదు. సర్వమత, శాస్త్రములకు విశ్వవ్యాప్తభావము కుదురనిదే మతము ఆధ్యాత్మికము గానేరదు.

పాశ్చాత్యదేశములందు దక నేములందు స్వరాజ్యము వచ్చిన తెరువాలనే మతవిషయములకు తగాదాలు పోయెనని కొందరు విజ్ఞానపక్షులు జెప్పుదురు. అట్టివారలతో యీవాదసౌభి పాసగడు. వారు జెప్పనది తేలియు లేదనిమాత్ర మనవలెను. వారి ఆభిప్రాయములకు చారిత్ర కాధారము లేదయో చెలియవు. పాశ్చాత్యదేశములందలి పరిస్థితులే యీదేశమునందు గూడ గలవేమో మాకు దెలియదు.

పాశ్చాత్యదేశములందు స్వపరిపాలనము శాస్త్రీయవిద్యాభివృద్ధివల్లనే గల్గెనని భారతములొక నుండిన ఆరీవియును ప్రభువంతిటివాడు జెప్పెను. స్వపరిపాలన స్వర్గము ననుభవించుచున్నదనుకొన్న అమెరికాలోనే బానిసల విషయమై అంతశ్శుద్ధముగల్గినది ఇది మత విషయమందో యేమందుకోయిస్తము.

కావున శాస్త్రయుక్తమగు ఆధ్యాత్మికమతము గావలయునుగాని అసత్యమతవ్యాపకము బనికొందు.

ఇట్టి విశ్వవ్యాప్తమతము వ్యాపింపజేగుటకు మన నాయకు లెంతటి మానణనైన సహింపవలెను. ఇదియే నిజముగా జేయవలసిన త్యాగము. ఇందు చిత్రయందు సుప్రసిద్ధ దృష్టాంతములు మఱలక సంతోషమైయునది గలవు. భారతదేశమున యీ ఘోరికరహత్యజరుగునను భయము లేదు. తమలోను తోడివారి నుండును భగవంతుని రాజ్యముగలదని తెలిసికొనలేనినారు యితర అధికారులకు తలయొగ్గి యుండవలెను. వేదమునం దిట్లుగలదు:—

“ఆత్మానందఃస్వరాత్ భనతి - అతయే అన్యదా ఇహో విశః అన్యగాజానోతేభిం||” అన్నవేత్తియై అరచమును బొందునాడే స్వరాజ్యము ననుభవించును. అదితేలియలవారు యితరులపరిపాలనముక్రిందనే యుండును. “తన్నుదావెరిసికొన్నవాడగును.”

రాజకీయములందు మతమునందును, ప్రజలలో నుత్తమలపరిపాలనము ఆరిస్తోడెమొక్రసీ; ఆంశ్యముండవలయును. అన్యకు మన కీరమం కేళాలోనై ను మంచి ఆభివృద్ధిసంస్కార ముండగలదు.

మనము గ్రహింప పాశ్చాత్య ప్రభుత్వములందున్న యే "డొమినియన్ హోం రూల్" అనుకరింపరాదు అది మరల జాతీయత్వమును అట్లుజేయుట కాలుచున్న పాశ్చాత్య ముండి నిష్పల్లంబికి దుముకుటయగును. మనకు నిశ్చలభక్తితోను నలొనున్న 'ఆత్మ'ను ఆవాహనజేసి శ్రీపురుషులం దు తపాత్రిమలగువారి సేవకొని సర్వభాత్యత్వము నేర్పరచుకొని యుండవలయును.

కావున మన నాడుకులందఱును శిష్టాచార్య ఆధ్యాత్మిక మతవిషయమునందు సైర్వభివ్యాసములకు తాజీయవిషయము లందుకులెనే గుంగజేయవలయును. వారు కాలప్రవర్తకులుగా నలయునుగాని కాల కలితలుగాగూడదు. ముందు మత సంస్కరణము పిదప తాజీయసంస్కరణము జరగవలెను.

ప్రజాప్రభోధము గలుగ జేయుటెట్లు?

మరల నిష్పల్లమున కలవాకారములన్నిటిని జూచెదము. 1. ఒకరిమతముకరికి దెలియక పరస్పరభేదము అవిశ్వాసము లుండుటయే గోగము. 2. ఈ గోగమునకు కారణము మతము యొక్క అసలు స్వభావమును ఒకరిమతమునొకరును తెలుసుకొనకపోవుట. 3. ఇందుకు నివారణోపాయము వైకీయాపము లం దెన్ని భేదము లున్నను అన్ని మతములందును ముఖ్యాంశము లొక్కటియేయగునని తెలిసికొనవలెను. 4. ఈ మందుకు తయారుజేసి ఉపయోగించువిధాన మేవనగా:-

సర్వసారానందము యీ నూతనపురాణ విశ్వమత భర్తృమలనున్న ఆధ్యాత్మికము జేయబడిన రాజకీయములనున్న నేర్పరచెను. సర్వం విష్ణువాయునానియు, భగవంతుడు ప్రేమ మూర్తియనియు నమ్మి మానవకారణభావముగల్గి సర్వమతసిద్ధాంతములు దోసినవారి నొకకమిటిగ తయారుజేయవలెను. ఈ కమిటి కాంగ్రెసుయొక్కయో కాంగ్రెసు కమిటీయొక్కయో అధికారముగల్గియుండినయెడల పట్టుతరమైనవగును. ఇందువలన ప్రజలు సర్వవిధముల నభివృద్ధి గాంచగలుగుదు. డిల్లీలో సభాకాలమున పావత్యంఘముని బయల్పెడదనడే యందుకు మూలముగాగలదు. ప్రశ్న మార్చి ను తియారుజేసి అంతటను బంది ప్రత్యుత్తరముల దెప్పింపవలయును.

అంత కమిటీ యెట్టితొందరలేక కాంతముగ అవసరమైనన్నివారముల సమావేశముగావలయును. సభల కెంతదూరము నుండియో వచ్చిపోయెదరు. కాని వచ్చినపనినేమో సావకాశముగ జూచుకొనిపోవునలవాటు లేకుండ చివరకు తొందరపడుటచేత చూచారమైనది. ఐకమత్యమహాసభలో నట్లేయైనది. ఈ కమిటీ యొక్కడనమావేశమైనను వారికి గావలసిన సాధనసంపత్తిని సిద్ధపరచి వసతులన్నియు జేయగల ఆధ్యాగతులెందరో యుండగలరు. అప్పుడే కమిటీవారు వచ్చిన ప్రత్యుత్తరములన్నిటికిని తేడాజూచుకొని సర్వసమవిచారచారములను తెలిసికొని సర్వసామాన్యపు మతమేర్పరచుట యెట్లుసాధ్యమగునో నివేదికను తయారుజేయవలయును. దానిని అసలు ఖరీదుకే విస్తారముగ ప్రకటింపవలెను. దానిపై ప్రతికలంకు విమర్శలును ఉపన్యాసములును రావచ్చును. ప్రతికలంకుగవచ్చు విమర్శలనల అందరకును అందరి సమాన అసమానవిషయములు దెలియగలవు. పాశ్చాత్యులలోను కళాకాలలలోను దీనినిబట్టియే డిగ్రీల నేర్పాటుజేయవచ్చును. దీని అర్థము ప్రతివారును తమ మతమును మరలెట్లువలయుననిగాదు గాని అన్ని మతములందును ముఖ్య విషయములే భావమేయన్నటుల దెల్పుటకును అప్రాముఖ్య విషయముల దుగల భేదములనున్న దెలుపుటకునీ లుగనుండును. పిల్లలకు అన్ని మతములందును సమానముగనుండు నానుములను వర్ణనజేయుటకు అన్నిటినిజేల్చి ఒకపుస్తకము దయారు జేయవచ్చును. పరమాత్మ అనుమాటకు హిందునానీ లో 'అల్లా' అయ్యు, ఇంగ్లీషులో 'గాడ్' అనియుగలవు. అట్లే, పుణ్యపాద, కర్మఫల, స్వర్గనరక, అవతార, పశ్చాత్తాప, ప్రభావము, మతమేర్పరచుటగూడదు అనియుగలవు. అట్లే, పుణ్యపాద, కర్మఫల, స్వర్గనరక, అవతార, పశ్చాత్తాప, ప్రభావము, మతమేర్పరచుటగూడదు అనియుగలవు.

ప్రపంచముంతయు నామరూపములతో నిండియున్నది. తెలుసుకొనకపోవుటవగా అపారధములుజేయుటయే. నేను చెప్పినదానిని తెలుసుకొనలేకపోయినను, దానుజెప్పనది నాకు దెలియజేయకపోయినను అతడు నాకు ఆగంతకుడేగాక ముఖ్య శత్రువుగూడనగును. కాని ఒకరిభావములొకరము దెలుసుకొని అందరి సమానత్వమును గ్రహించినయెడల మిత్రులమేయగుదుము. కాబట్టి చిన్నప్పటినుండియే పిల్లలకు యీ సమాననామములు నేర్పరచుటయే ప్రవృత్తి. పురుషు యీమాటమాత్రపు భేదము అట్లే పోరాడరు. అట్లు పెరిగినవారికి సమానభావ సమన్వయములందులవడగలవు. స్వరాజ్యము నిసంతతివారు సంపాదించబాకపోయినను మనతోనాతల సంతతివాగు తప్పక సంపాదించగలరు.

సమానత్వమున సేవసభ్యుల మిత్రత్వము సమానత్వ

స్వభావములగులవారికే సాధ్యమగునని చెప్పబడిన పురాతన లోకాక్షిగలదు.

పాశ్చాత్యులు జన్మవిభేదము జేసెదరుగాని భారతదేశము అన్నివర్ణములవారికిని స్వాగత మొసగుచున్నది. ముఖ్యమైనది మనస్సే. ఆమనస్సునకు వర్ణవిభేదము లుండవు. దానివల్లనే అసత్యపు బాతినమతి గాకుండ నిజమైన మానవసంఘ మేర్పడగలదు.

ఒక్కొక్కసారి కొన్నికొన్ని యనుభవములు యెన్ని సంవత్సరములైనను జరిగిన నే జరుగుచుండును. ఒక్కొక్కసారి అమితవేగముగ యెన్ని యోసంతస్పరములకు గాని పనియిట్టే అగుచుండును. భారతదేశమునందు గతనాల్గువత్సరములలోను జరిగినపని నలువది వత్సరములలోగూడ కాబాలనంత జరిగెను. ఈసమయముననే విశ్వము వాత్సల్య పీనిజేయగలనాయకు డుండవలయును. జాతిమత విభేదములు పైకెన్నియున్నను లోపల జీవాత్మ యందరకును ఒకటేయను విషయమును నాటనుటలు జేయవలయును. ఆ 'నేను' అనునది యేమనుకొనిన నది యగుచుండును.

అత్యవధేయత సర్వో, సర్వంఆత్మవ్యవస్థితం ఏతదేవ విశిష్టాత్మ యోయదిచ్ఛతి కస్యతే||

అట్టిప్రచారములు తమతమ మాతృభాషలయందు ప్రతికలంకువాయుచు, ఉపన్యాసముల గావించుచు పనిజేయు నెడల సంఘ సంస్కరణముగల్గి సర్వసమభావము గలుగుటయు, సర్వసమభావయోగ్యుడుటయును, కట్టు, తిండి, అన్నివిషయములందు సమత్వ మేర్పడి, యిప్పుడొక దానికొక దానికి సంఘర్షణముగలుచున్న విజ్ఞానము లేకమై స్వాధీనముగ దృఢభావితము జీవితమును తాజీయనిర్మాణమును యేర్పడగలవు.

విజ్ఞానములు, నాగరికతలు యెన్నియొప్పుట్టి, పెరిగి ఆయామతములతో వివాదము, గాంచెను. ఈనూతన విశ్వవాస్తవిజ్ఞాననాగరికత విశ్వవాస్తవిక శాస్త్రీయమతముపై నాధారపడి యుండును. అందు జీవనమార్గములు, ఆచారములు, కర్మములు, ఉత్సవములు అన్నియును కాలభర్తృమునుబట్టియు, స్థలభర్తృమునుబట్టియు, పరిసరముల బట్టియు నుండును. కాని యేదిజేసి నను అపారమార్గచింత ప్రేమమయమునామయగు భగవంతుని సాక్షాత్కారము న్యాప్తమై యుండును.

అప్పుడేవా మమమౌగాం దివిదేవా మనీషణాం బాలానాంకామలౌప్యేషా బుధస్యాత్మనిదేవతా||

ఈ విగ్రహున మతమునందు భౌతికమానసిక శాస్త్రములను ప్రజ్ఞలేట్టి భారతీయుల జీవితము నంతను పునఃసంస్కారము జేసెదరుగాక! మతమునన నేమియో దెలియక జేయవలెనాటములు సమసి పోవుగాక!

అస్పృశ్యత

ఇట్లు జేసినయెడల యిప్పుడెప్పుడు లేకుండ నున్నట్టి అస్పృశ్యమతముగూడ శాస్త్రీయపద్ధతిలోనికి వచ్చును. ఒకటి జీవనాచారములు రుచులు స్వభావములు గలవారు అంతర్జాతీయములును వివాహములును గల్గియుండవలెను. నిష్పజాతులవిషయమె వెంటనే పరిష్కరింపవలసియున్నది. దానిని జనుక నుండి వచ్చుచున్నటుల గాకుండ ఆరోగ్య పారిశుద్ధ్య మాలములపై నుంచవలయును. హిందువులే నూతకము వచ్చినపుడు యెన్నాలో అస్పృశ్యులగుదురు. పూర్వపు అస్పృశ్యభావములేకుండ జేయవలెన్న ఆయాపుత్తులను మానవలెనని గాదు. ఇట్టిపట్టణములు పోయి అన్నియు గ్రామములే యగునెడల సంఘము నందు పరిస్థితు లన్నియు మారు నెడల అప్పుడు ఈ పూర్వకాలపు అస్పృశ్యతను పూర్తిగా తొలగింపవచ్చును. కాని యీలోపల పూర్వాచారముల తొలగించి అస్పృశ్యుడనుటను ఆరోగ్యపారిశుద్ధ్యములబట్టి యుండవలెననియు, భ్రాతృత్వభావము మాత్రము అందరలోనుండవలెననియు కోరవలసియున్నది. అట్లే జీవహింసగూడ ఆహారమునకు జేసిననుమత కారణములచే జేసినను వ్యాపారరీత్యా తోళ్లకు కొమ్ములకొరకు జేసినను ఆర్థికఆరోగ్యవృద్ధితోనే జూడవలయును.

వైటయెన్నిమార్పులు జేసినను లోపల మార్పుగావలెనని అందఱును అంగీకరించుచునే యున్నారు. ఈకేరీరమును దుర్భాగ్యులనుండి తప్పింపవలెనన్న ఆత్మీయముందు మరలింపవలయును. అదిమందు మనసులోబుట్టి పిదప నాలుకమీదికి తరువాత చేతులుకాళ్లలోని కెక్కును. మనస్సులేవ్వజేసిన కర్మయంతయు తప్పేయగును. విప్లవములు కాలచేతులతో జరుగుననియు, పరిణామములు మనస్సులతో జరుగుననియు జెప్పుదురు. కానియీమనస్సునగూడ తాజీయములం దేమికావలసి యున్నదో తెలియక చేతులకు కాళ్లకుమాత్రము పనిగల్గించుచుండుటవలన అంతఃపయోగముగలుగితములు గలుగలేదు.

కావున సరియైనమానవభావములే కాంగ్రెసు ను నడుపువలయును. ఒక్క రాజకీయ విషయమునందేగాక జీవితమునందన్ని కాలలలోను భారతీయులను మార్గము జూడవలయును. నూతనయోగావసరములను బట్టి విశాలమగు మతమును స్వరాజ్యమును దెచ్చెదరుగాక. వీనిని నేర్పటకు పాశ్చాత్యులగును కళాకాలలందేగాక ప్రతికలం ప్రాసీయు, ఉపన్యాసముల నిచ్చుచుండవలెను. అనాయురే అవగమముగ నుండి విద్య తొలగవలెను. అప్పుడు మనదేశమునకు తగ్గరాని స్వరాజ్యము నిజమైన సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము వ్యక్తిజీవితమునందును దేశమునకు సిద్ధింపగలదు.

అగ్నేనయనుపథరాయే అస్మాకా, విశ్వానిదేవ వయునాని విద్యాకా, యయోధ్యస్వస్థ్య హురాణ మేనః భూమి వంతే ననుఉక్తిం విధేమ! (వేదము)

ఓ సర్వజ్ఞుడవగు అగ్నిదేవుడా, మమ్ములను నుపధనం నందు నడిపి పోఖ్యమాన్యమును జేరనిండు. అన్యమార్గమును దీసికొని పోవు పాపమార్గముల నుండి రక్షింపుము. మీకు నమస్కారము. ఓం కాంతిః

ఆంధ్రమహిళాసమాజము - ఖరగ్ పూర్

ఈగ్రామమునందు చాలకాలమునుండి శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేక సంఘము లేవియు, లేనికొంతచే, ఈనెల 6వ తేదీని అనగా మార్గశిర శుద్ధపంచమి శుక్రవారమునాడు "ఆంధ్రమహిళాసమాజము" పేరుట నొకసమాజము స్థాపింపబడినది. ఈ సమాజము నకు శ్రీమతి, గాదె కోనమ్మగారధ్యక్షురాలుగను, శ్రీమతి, లక్ష్మీరాజు సుబ్బలక్ష్మమ్మగారు కోశాధ్యక్షురాలుగను, శ్రీమతి, చామర్తి, శేషాయమ్మగారు కార్యదర్శినిగను, ఎన్నుకొనబడిరి.

సమాజముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము లేవియనగా:- (1) ప్రతికలం వారము భజనరూపముగా భగవంతుని స్మరించుట; (2) వీదైననొక ప్రతికావతనమువల్ల దేశముయొక్క స్థితిగతుల తెలుసుకొనుట, యథాశక్తిని తోడ్పడుట; (3) విశ్వమతము గలిగి విద్యాభివృద్ధి చేసుకొనుట, మొదలైనవి.

కైశవమునందున్న ఈసమాజము దినదిన ప్రవృద్ధియై ఆంధ్రసోదర సోదరీమణుల సానుభూతి గలిగి, మెప్పువడము నటుల అనుగ్రహించుటకు, సమాజముపక్షమున భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

చామర్తి శేషాయమ్మ, కార్యదర్శిని

కర్నూలు జిల్లా కోర్టు

Os. No. 581 of 1924.
వాదులు:- పైదాది వగైరాలు.
Vs.
ప్రతివాదులు:- 1 పైదల్లి, 2 పైదమానేక, వగైరాలు- సాకిన్ కర్నూలు లాల్కు పెద్దపాడుగ్రామము.
పై నెంబరు కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు మునుపజోర్డరులో 20.12.24 తేదీన వాయిదావున్నది. సదరు తేదీన పై ప్రతివాదులు ఖద్దునగాని ఎకీలుద్వారాగాని హాజరుకానియెడల వారలను సదరు దానాలో ఎక్కుపార్టీ చేయవచ్చును.
కర్నూలు } కే. రామచంద్రారావు,
12.12.24 } వాది ఎకీలు.

17.12.24 బుధవారము రోజున

బెరవాడ హిందూధర్మేత్రిక

నాటక సమాజము
వారు బెరవాడ గోమారుతి మూలే హుల్లూ

వీ బొబ్బలి నాటకమును
ప్రదర్శించెదరు.

వచ్చిన ధనము బెరవాడలోని గాంధీజాతీయ విద్యాలయవారికి యిచ్చెదరు.
(బి) పిల్లలముట్ట సుగంధ ద్రవ్యముగాని పాపాపాపా పాత్రను ధరించెదరు.

జెబవాడ గాంధీజాతీయ విద్యాలయవారికవర్గము.

ఆస్థాని ఏదెడు చేంబరు ఆఫ్ కామర్సు కలకత్తాలో రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

విశాఖపట్టణము హార్బరు, విజయపూరు జయనగరము యినుపదారిని గూర్చిన విషయములు

నిన్న 15వ తేదీ ఉదయమున కలకత్తా నగరమున ఆ. చేం. ఆఫ్ కామర్సువారి వార్షిక సభకు రాజప్రతినిధి ప్రారంభించెను. శిట్టనాథులు, ఎన్. చార్లెసు ఇన్నిసు, సర్. బేసిలబ్లాక్, లు, సి. చటర్జీ, గార్ల మున్నగువారు సభకు వచ్చిరి. సింహళ ము-తలచేర్చి-ఉత్తరహిందూస్థానము చేంబరు ప్రతినిధులతోపాటు తక్కినవారందఱు, వచ్చిరి. సభను ప్రారంభింపగోరుచున్నానని బెంగాలు చేంబరు అధ్యక్షుడు కర్రీగారు రీడింగు పఠువును కోరుచు నుపవసించెను. చేంబరువారిపక్షమున రాజభక్తిని, ప్రభుత్వమునకుగల యబ్బంతులలో సానుభూతిని వెల్లడించెను. ఛటర్జీగారిని హైకమిషనరుగా నియమించినందులకు సంతోషమును, చేంబరువారి ప్రతినిధులకు భారతశాసనసభలో స్థానమునొసంగినందులకు కృతజ్ఞతను తెలిపెను.

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

కృతజ్ఞత

“మీరు చూపిన సానుభూతికిని రాజభక్తికిని కృతజ్ఞతను. మీ ప్రతినిధికి భారతశాసనసభలో తావొసంగ గలుగుట నాకును సంతోషప్రదమే వాణిజ్యసంఘములవారి నూచనలయందు నాకధికముగ విలువగలదు. ఇప్పుడు భారతశాసనసభలోను స్టేట్ కాన్సిలులోనుగూడ మీ ప్రతినిధులకు స్థలమేర్పరచబడినది. చాలముఖ్యవిషయములలో మీ ప్రతినిధులు దొతల నమన కధికముగ సహాయము చేసిరి. మీ వార్షిక సభలలో మా అభిప్రాయములను తెలుప నవకాశము కలుగుచున్నందులకు ప్రభుత్వమువారు చాలసంతోషించుచున్నారు. నేను మీసభకు వచ్చిరెండేండ్లైనది. నిరుడు దేశింబులలో దక్షిణదేశమున సంచారముచేయుచుండుట వలన బొంబాయిలో జరిగిన మీసభకు రాజాలకపోతిని. అప్పుడు చెన్నపురి చేంబరువారు నాకుసన్మాన పత్రము నొసంగిరి. పిమ్మట బర్మాకువెళ్లి అచట అపారముగ నున్న సహజవస్తు సంపదనుగూర్చి ప్రత్యక్షముగా కొంత తెలిసికొనగలిగితిని. రంగూనునగర మతి కీర్ణకాలములో చాల అభివృద్ధినిగాంచి సామ్రాజ్యమునందలి పెద్దరేవుపట్టణములలో నొకటిగా నిలువగలిగినది.

వాణిజ్యవకాశము

రెండేండ్ల క్రితము వాణిజ్యవకాశమును గూర్చి మీసభలో నేనుపవసించినపుడు పరిస్థితులు ఆకాశనకములుగా నుండలేదు. కొంత నిరుత్సాహముగానే యుండెను. యుద్ధము ముగిసి స్వల్పకాలమే యగుటచేదాని ధర్మతమగు వడిదుడుకు అప్పటికింకను తొలగలేదు. వినను నేను గాదాంధకారమున వేగుచుక్క కాంతిని కొంతటికించి భావిపరిణామమును గూర్చి శుభకాంక్షతో కొన్ని నూచనలను చేసితిని. అనూచనలు బాగుగానెరవేరినందుల కిప్పుడు సంతోషించుచున్నాను.

వాణిజ్యభివృద్ధి

1922 లో మొదటి ఆరు నెలలలోను భారతదేశమునకు 111 కోట్లరూపాయలు వెలగల సామగ్రిలు వచ్చెను. భారతదేశమునుండి 142 కోట్లవెలగల సామగ్రిలు విదేశములకు పంపబడినది. మొత్తము 258 కోట్లు. 1924 లో మొదటి ఆరు నెలలలోను దిగుమతులు 128 కోట్లు. ఎగుమతులు 169 కోట్లు. మొత్తము 297 కోట్లు. మొదటి 6 నెలలలోను సమద్రవ్యాపారము 1922 లో కంటె 1923 లో 89 కోట్లు ను 1924 లో 16 కోట్లును హెచ్చినది. విదేశవ్యాపార మార్పిడిగా అభివృద్ధి చెందుటతోపాటు దేశీయవ్యాపారముగూడ అభివృద్ధి నొందినది. నిరుటికంటె యీ యేడు రైల్వేల మెట్టు ఆదాయము 4 1/2 కోట్లు హెచ్చినది. వాణిజ్యభివృద్ధి కిదియొక నిదర్శనము.

ఆర్థిక కష్టము

అందువలననే నిరుడు యిండియా దొరతనమువారు ఆర్థికపత్రమున నిలువమాపగలిగిరి. ఈ ఏటి ఆర్థికపత్రమును గూర్చి నేనిపుడే సరిగా తెలుపజాలకపోయినను పంట లిప్పటికి చాల బాగుగానున్నది. శుభనూచకముగా నున్నదని మాత్రము చెప్పగలను.

కలకత్తా పరిశ్రమలు

జూటుమిల్లులలో యింకను పూర్తిపని జరుగకపోయినను ఆవ్యాపారము మంచి అభివృద్ధిలోనేయున్నది. తేయాకు

వ్యాపారము 1920 లో చాల హిసాబీకి వచ్చినను యిప్పుడు మరల బాగుగా రేకెత్తినది. వ్యాపారములు కష్టదశలో ధైర్య ప్రయత్నములను మాసి ప్రశంసనీయులైరి.

బొగ్గు

ప్రభుత్వము బొగ్గువ్యాపారము మంచిస్థితిలో లేదు. ఇప్పుడున్న యిబ్బంది విడుదలలేకపోవుటయేగాని సరఫరా సౌకర్యముల లోపము కాబాలదు. కొలు సంఘమువారు విచారణ చేయుచున్నారు. వారు విడుదలనుగూర్చి మంచి నూచనలను చేయగలుగుదురని నమ్మెకను. నేనీసారి బొగ్గుగనులను స్వయముగా చూచి చాల సంతోషించితిని. ఈవిషయమును యిక ముందు నేను బాగుగా పరిశీలింప గలుగుదును. ఇది చాలముఖ్య పరిశ్రమయని నా అభిప్రాయము.

కరెన్సీ ఎక్సుచేంజ్

త్వరలోనే ప్రపంచమున స్థిరముగ ఏర్పాటు కలుగు నూచన లగుపడుచున్నది. అప్పుడు భారతదేశమునగూడ యిప్పుడున్న విపరీతపుపాటు పోటులతో లగి స్థిరపద్ధతి ఏర్పడగలదు. అంతవరకు మనము కనుగలిగి యుండవలెనేగాని ఏమియును నిర్ధారణచేయ వీలులేదు. అట్టితరుణము మించిపోకుండ పని చేయుటకు నేను చాలశ్రద్ధగా గమనించుచున్నాను. ఈలోగా యీదేశమున ఆర్థికసభ్యుని సహాయముతో విశేషము నిలువ చేరకుండను వాడుకకు లోటులేకుండను పనిచేయగలుగుచున్నాము. నిరుటికంటె 1924-25 వసంతండ్ల ఋతువులలో అనుకూలముగానే జరుగగలవని నమ్ముచున్నాము. 1928 పేపరు కరెన్సీ చట్టమువలన కలిగిన అపసరంధికార ముండుండ మారకము హెచ్చుబలమును చూపునంతకాలమును పేపరు కరెన్సీ రిజర్వుకు పానుల హామీలకు కావలసిన అదనపు కరెన్సీని భర్తీ చేయుటకు దొరతనమువారు తమకుగల సర్వాధికారమును వినియోగించెదరు. గత రెండు నెలలలోను అదనముగా మూడు కోట్లకు ప్రకటించితిమి. ముందు వ్యాపారము హెచ్చై కరెన్సీ అధికముగా కావలసివచ్చినను లోటుకలుగకుండ చేయుటకు భారత శాసనసభలో చట్టము నుపపాదించదలచితిమి. ఈవిషయమున దొరతనమువారి పనిని దేశీయు లామోదించిరనుటకు వర్తకసంఘముల వారిలో అతిశయించిన నమ్మకమే నిదర్శనము. మీసంఘముల వారాధికారికవిషయములలో అధికముగ శ్రద్ధజూపుచున్నందులకు సంతోషించుచున్నాను.

ఉక్కుపరిశ్రమ

మనకు కలిసికొనిన పిమ్మట ఉక్కు పరిశ్రమల రక్షణచట్టము ఆమోదింపబడినది. టారిఫుబోర్డువారు బాగుగా విచారణచేసి కొన్ని నూచనలు చేసితి. అందుపై నేనే ఆచట్టము ఆమోదింపబడినది. దానిప్రకార మధికముగ రక్షణ సుంకములు వేయబడినగాని అవి చాలలేదని యిప్పుడు స్పష్టమైనది. అందువలన టారిఫుబోర్డువారు మరల విచారణచేసిరి. దానిపై దొరతనమువారు మరయొక తీర్మానమును ప్రకటించిరి. దానిని ముందునెలలో భారతశాసనసభలో నుపపాదించెదరు. సుంకములకు బదులు విరాళముల నిర్ణయించిరి. ఈ విరాళములవలన ఉక్కు పరిశ్రమ వృద్ధి నొందగలుగు నని నమ్మెకను. రక్షణపద్ధతిని గూర్చిన సంతోషములను నేను తొలగింప గోరెదను. ఆర్థికసంఘమువారి రిపోర్టుపై దొరతనమువారు ప్రకటించిన పద్ధతినే మే మనుసరించెదము. వివక్షణలేకుండ రక్షణ యొసగము. రక్షణను గోరు ప్రతిపరిశ్రమను గూర్చియు బహిరంగ విచారణజరిగి అవసరము స్థిరపడిననే గాని రక్షణ యిచ్చుము. ఈపద్ధతి యింతవర కనకూలధర్మములనే కలిగించుచున్నది. హెచ్చుమంది రక్షణను కోరుట లేదు. కోరినివారినిగూర్చి బోర్డువారు నిష్పక్షిక్రమముగా విచారణ చేయుచున్నారు. గాన ధన సంబంధమును యిబ్బందులు కలవారందఱును రక్షణ కోరినచో బడయజాలరనియు బాగుగా ధృవపరుపవలెననియు తేలియులు గ్రహింపగలిగిరి.

రైల్వేల ఆదాయము

ఇప్పుడు రైల్వేల ఆదాయమును విడదీసితిమి. సిమ్లాలో జరిగిన రైల్వేసభలో యీ విషయమును నేను సాకల్యముగా వివరించితిని. ఈ ఏర్పాటువలన రైల్వేలకును వాని సదుపాయ

మునుగోరువారికిని గూడ లాభము కలుగగలదని నమ్మెకను. ఈ రెండు పక్షముల వారికిని అన్యాయము జరుగకుండచేయుట మలభముకాదు. ఇదివరకు రైల్వేల ఆదాయమునుగూడ మొత్తము కోశమునచేర్చి ప్రతిపాటునను రైల్వేలవ్యయములకు ధనమునొసంగుటలో రైల్వేలకుతగినంత ధనము లభింపక అభివృద్ధికి నిరోధముకలుగుచుండెను. ఆదాయమును హెచ్చించుటకు రాకపోకలపై కాన్సిల్ యిచ్చునవేయవలసివచ్చినది. క్రొత్తపద్ధతి ప్రకారము పనిచేయుటగానుండుగాన దొరతనమువారి వెట్టుబడికి తగిన సదుపాయము రాగలదు. రైల్వేపనిగూడ నక్కణ వ్యాపారసరళిగా జరుగలదు.

విశాఖపట్టణము హార్బరు

మీ కాన్సిల్ ముందుగా ఆనేకవిషయములను గూర్చి మాటాడ మనను పుట్టుచున్నదిగాని వ్యవధి లేదుగాన కొన్ని ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి మాత్రమే మాటలాడెదను. విశాఖపట్టణము హార్బరు విషయము ముఖ్యతమయని ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయము. కలకత్తా మొదలు చెన్నపురివరకుగల 90 మైళ్ళ పొడవుగల సముద్రతీరమునందును సముద్రప్రవాహము చేయుప్రవాహము నిలువదగిన హార్బరు ఒక్కటియునులేదు. ఈహార్బరు సమస్యను, జయపూరు విజయనగరము రైలుసమస్యను లంకయున్నందున దీనినిగూర్చి ఆలోచించుటకింత ఆలస్యమైనది. అరైలువేరేవున్న హార్బరును, హార్బరులేవున్న రైల్వేనుగూడ తాళములేదు. ఇప్పుడు పరిశీలనపూర్తియైనది. నూచనలకు త్వరలో యిండియామంత్రికి పంపెదము.

కార్మికసంఘములు

కార్మికసంఘములను కార్మిక ల తగాదాలనుగూర్చి రెండు చట్టము లుపపాదించబడును. కార్మికసంఘములనుగూర్చి యిండియా దొరతనమువారు రాష్ట్రీయదొరతనములతో వాలోచించి ఒకచట్టమును(వాసి) ప్రకటించిరి. దానిమీద చాలమంది అనుకూలాభిప్రాయముల నొసగిరి. కార్మికసంఘములను లెక్కచేయవలసిన సమయమువచ్చినది. జేశమున వానికి స్థానము నీయకలేవదు. క్రమముగా యీపువ్యమమునకు ప్రాముఖ్యత కలుగకమానదు. వివాదపరిష్కారమునుగూర్చిన చట్టములనుగూడ దొరతనమువారు ప్రకటించిరి కొంచెము కొన్నిలో పములను చూపిరి. ముఖ్యముగా సమ్మెకట్టులవిషయముననే ఆక్షేపణలువచ్చినవి వానినిజటి చేయవలసిన సవరణలను చట్టములో దొరతనమువారు చేసెదరు.

సరఫరాఖరీదు

ఈవిషయమున మీ సానుమువారు భారతశాసనసభవారు చేసినతీర్మానములను దొరతనమువారు శ్రద్ధగాగమనించుచున్నారు. అవసరమైవానిని యిండియామంత్రికి తెలిపెదరు. బాగుగా నిర్ధారణచేసికొనినగాని మార్పులనుచేయ వీలులేదు. ఆ తీర్మానములు జరిగి పిమ్మట క్రొత్తనిబంధనలు అమలులోనికి వచ్చినవి. విదేశీయులలోనున్న గొప్పనిర్మాణసంఘముల కాఖరీదును ఏకైకంబును భారతదేశముననున్నచో వారివద్దనుండిగూడ సేవవచ్చునని ఆనిబంధనలలోనున్నది. ఇది అనుకూలమైనది.

భీమాచట్టము

దీనినిగూర్చిన చిత్తుచట్టము తయారైనదిగాని యింగ్లాండు దేశముననీ సంబంధమున సవరణలు జరుగనున్నట్లు తెలియుటచే వానిపర్యవసానము లేలువరకును సేము నిలుపవలసివచ్చినది.

సివిలుజస్టిసు కమిటీ

ఈకమిటీవారి విచారణపూర్తియైనది. శిషోర్డునత్వరలో పంపెదనుని న్యాయమూర్తిరాంకిసు గారు తెలిపిరి. వాణిజ్యవాచాలవిషయముగూర్చి వాయనూచించిరి. వారు చాలశ్రద్ధగా విచారణచేసిరి.

రేవులు - స్టీమరులు

ఈవిషయము చాలముఖ్యమని మీరుతలంచెదరు. ఈవిషయమున దొరతనమువారు రాకపోకలేసిరి. అదికేలముప్రారంభ సభయే. వాణిజ్యనౌకలచట్టము 1887 నుండి వచ్చుచున్నది. దానిని సవరింపవలసియున్నది. ఇండియాదొరతనమువారికిని రేవుల పరిపాలనకును గలసంబంధము చాలముఖ్యమైనది. గాన జాగ్రత్తలను సరిగా నిర్ణయించిన గాని ముందు పనిసరిగా జరుగదుగాన ముందు లోటుపాటులను బాగుగావెతకి కనిపెట్టి రాష్ట్రముల వారి తో వాలోచించి నిర్ణయింపవలసియున్నది. అందులకే ప్రాచీనంధ సభ జరిగినది. అది చాల సంతృప్తికరముగానే జరిగినది. చాలసంతోషములు తొలగినవి. మంచినూచనలను చేయుటకు యిండియాదొరతనమున కవకాశము కలిగినది. వానిని ఎల్లవారును బాగుగా విమర్శించుటకు ప్రకటించెదరు.

ఛటర్జీగారు

ఛటర్జీగారు ముందునెలలో హైకమిషనరు ఆధికారమును వహించెదరు. వారిని మీరు ప్రశంసించినందులకు సంతో

ఎ. రామస్వామి మొదటియూరగారు:— “సిండికేటు వారీ విషయమును తిరిగి విచారించవలె”ననియు “సిండికేటు వారీవిషయమున సాధ్యమైనంతవరకు సివిలసర్వీసు నిబంధనల క్షణంబింపవలె”ననియు, అట్లు గావించుటకు పిలువేదమయ్యెంచు నెడల తాముశలంభింపవలెంచు నిబంధనలను తయారుజేసి పెన్షను వారి ఆహారముకొరకు పంపవలె”ననియు గోసుచు నొక సవరణనుపాదించిరి. ప్రస్తుతతీర్మానమునందు, సిండికేటువారు సివిలు సర్వీసు నిబంధనల ననుసరింపమని తెలిపితేగాని మరయే

ఇతర నిబంధనల ననుసరించునదియు జేయవలెను. ఈవిషయమున సిండికేటువారు యథేచ్ఛగ మెలగుటకు బ్లాంకు చెక్కు నొసగజాలము. అట్లా సగియెడల ప్రతిపంపత్త్యమును లెక్కల తిరిగి తీయటంబు ఒక ప్రహసనమేయగును.

ఆ. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు:—1921 సం॥ గావించిన రిగ్యులేషనులందు నిమిషపర్వము నిబంధనల విశ్వవిద్యాలయము వారసునిపంపలేదని తెలుపుచున్నది. వాని ననుసరించుటకుల యాటంకముల తొలగించుటకే ఈ తీర్మానముద్దేశంబుడెను. ఎట్టి నిబంధనలను లేక యథేచ్ఛగ మెలగవలెనను. యుద్దేశము సిండికేటువారి కంతమాత్రమును లేదు.

కె. ఎస్. వెంకటరమణగారు:—సివిలు పర్వము నిబంధనలు, చాల వికాలము గు ప్రభుత్వము వారి పరిస్థితుల కనుకూలము గరచింపబడె ననియు, విశ్వవిద్యాలయము ప్రభుత్వము దశక్రీలది కాకపోవుటచేతను పరిస్థితుల కనుకూల నిబంధనల నేర్పరుప వలయుననియు, దెలిసి సిండికేటు వారట్టి నిబంధనల రచించి, పెనెటు వారియెదుటను దీక్షాని రావలెనని సవరణను జెప్పిరి.

ఒక సభ్యుడు లేచి, సివిలు పర్వము నిబంధనలే యవలంబింప వలెననియు, క్రొత్తనిబంధనల నేర్పరుచునో ఉద్దేశ్యములను ప్రస్తుత సదుపాయముగూడ తగ్గింపబడవచ్చుననియు అనుమానమును వెల్లెబ్బిరి.

వెంకట రమణగారి సవరణను వోటునకు బెట్టుగా వీగి పోయెను. తరువాత ఎ. రామస్వామిమొదలియగువారి ప్రతిపాదనను వోటునకు బెట్టుగా 36 గు రనకూలముగను 27 ప్రతికూలముగను సభ్యుల నొకగుటచే ప్రతిపాదన నెగ్గెనని ప్రకటించబడెను.

సంస్కృతమునకు ప్రత్యేక శాఖ

తరువాత, విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థినిబంధనలందు కొన్ని స్వల్పమున మార్పు లొనర్చును సిండికేటు వారిచే సిఫార్సు చేయబడిన మార్పుల నంగీకరించు తీర్మానము లొనర్పబడెను. కళావిభాగము క్రిందగల బోధనాశాఖనుండి “తెక్కల” ను తొలగించుచును (2) సంస్కృతమును ఉచితము, మరాఠీ, హిందీ, బర్మా, సింహళ భాషల నుండి వేరుతేసి సంస్కృతమును వేరుగ ప్రత్యేక బోధనాశాఖగా నేర్పరుచుచును గావించిన మార్పులు ముఖ్యమైనవి.

డిగ్రీతరగతులకు విద్యార్థుల జేర్పుకొను మరతులు

డిగ్రీతర డిప్లొమాతరగతుల లోనికని విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకును జేర్పుకొనుటకుగాను అభ్యర్థుల యందు గమనింపవలసిన అర్హతలను నిర్ణయించును సిండికేటువారు 10 ఆర్డినెన్సులను గావించి పెనెటువారి యాదోదము కొరకు పంపగాడా. ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు యపవాదించిరి. అందు ఒకటివచ్చి అన్నియు అంగీకరింపబడెను. అందు 8 వ ఆర్డినెన్సును వైసమాత్రము తీవ్రమున చర్చజరిగెను. ఆరవ ఆర్డినెన్సు నందు ఒక స్వల్పమున పారబాటు గావించుటచే తిరిగిసిండికేటువారికి పునర్వచారణకు పంపుటకు తీర్మానింపబడెను.

ఇతరవిశ్వవిద్యాలయముల ఇంట్రోడ్యక్షులు తరగతుల నంగీకరించుట

డా. ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు యపవాదించిన, సిండికేటువారు గావించిన 8 వ ఆర్డినెన్సునం దిట్లుగలదు. “ఇతర భారతవిశ్వవిద్యాలయములందు ఇంటర్మీడియటుతరగతియందు తీర్పులైన విద్యార్థులను, అట్లు, సయిస్సు విభాగములందు డిగ్రీ తరగతులను అట్లుగా నంగీకరించుటకు సిండికేటువారి కధికారముండును.”

డా. ఎ. లక్ష్మణస్వామి మొదలియగువారు:—“కాని అట్టి విశ్వవిద్యాలయములు, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున ఇంటర్మీడియటు తరగతియందు తీర్పులైనవార, తమ విశ్వవిద్యాలయములలో అట్లు, సయిస్సు డిగ్రీతరగతులకు అట్లులని యంగీకరించిన యెడలమాత్రమే ఈ యధికారము వర్తింను” అనుపదముల జేర్పునకునని సవరణ నుపవాదించుచు ఇతర విశ్వవిద్యాలయముల నన్ని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ ఇంటర్మీడియటు తరగతి నంగీకరించుటకదని నుడిచిరి. విద్యార్థియు అతని తండ్రియుగూడ ఆ రెండ్రొక్కలను నివసించియుండవలెనని అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమువారు విధించినవరకును, బొంబాయి, పాట్నా మొదలగు విశ్వవిద్యాలయములు ఈ విశ్వవిద్యాలయమువారి ఇంటర్మీడియటు పరీక్ష నింకను అంగీకరింపలేదనియు చెప్పి మదరాసు విశ్వవిద్యాలయముయొక్క గౌరవమును, మర్యాదను గాపాడుటకుగా నిట్టి ఏర్పాటువరకును నుడిచిరి.

ఆర్. టి.టి. హేబ్బాగారు:—విశ్వవిద్యాలయ గౌరవమును గాపాడుటలో భారతగతుల వెనుకబడువాడను గాననియు, ప్రస్తుతతీర్మానముచే ఇతర విశ్వవిద్యాలయ ఇంటర్మీడియటు పరీక్షల నంగీకరించుటలేదనియు, అట్లు అంగీకరించు అధికారమును సిండికేటువారి కొసగుట మాత్రమే ఈ తీర్మానముద్దేశంబుడెననియు, అట్లు అంగీకరించునపుడు సిండికేటు వారి విషయమును గుర్తించెదరనియు నుడివెను.

టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు:—మదరాసు రాష్ట్రీయ విశ్వవిద్యాలయము తాత్కాలికముగ చాలమంది వేర్వేరు వ్యక్తుల సొగింపుకొనుచు వసించుచున్నారు. వారి పిల్లలచ్చటనే విద్యచేప్పించుకొనుచున్నారు. ఈసవరణ నంగీకరించినయెడల, ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయముల మదరాసు రాష్ట్రీయముల తిరిగి తమదేశమునకు వచ్చివచ్చు తమ విద్యల తీరివ్వవిద్యాలయమున విద్యచేప్పించుకొనుట కవకాశముండదు. ఇదిచాలకష్టము. అందుచే సవరణ నంగీకరింపరాదు.

యస్. సత్యమూర్తిగారు:—సవరణను బలపరుచుచు, ఇతర విశ్వవిద్యాలయములు మదరాసు ఇంటర్మీడియటు నంగీకరించినవేగాని ఇతర విశ్వవిద్యాలయముల ఇంటర్మీడియటు తరగతుల నంగీకరింపగూడదని నుండిరి.

వి. రామదాసుపంతులుగారు:—సవరణ నెదుర్కుచు, విశ్వవిద్యాలయము వారు విశాలభావముతో మెలగవలెననియు, భారతదేశముంతయు నొక్క జాతిగా నొనర్చుటకు ప్రయత్నింపవలసియుండగా, ఇట్టి రాష్ట్రీయ భిన్నముల లోను, పరస్పర ప్రతికారస్వభావముతోను వర్తింపరాదనియు, ముందు మదరాసువిశ్వవిద్యాలయమువారు ఇతరవిశ్వవిద్యాలయముల గౌరవించి వారి పరీక్షల నంగీకరించినయెడల నితరవిశ్వవిద్యాలయములు గూడ నట్టిమార్గమునే యవలంబించుననియు, ప్రతివారును బిర్రబిర్రయ మున్నయెడల దేశమునం దన్వేష్యముగలగజాలదనియునుడిచిరి.

ఆ. కృష్ణస్వామి అయ్య గారు:—భారతదేశముంతయు నిప్పుడు స్వరాజ్యముకొరకు ప్రయత్నించుచున్నది. భారతదేశముంతయు నేకము గావలెనని ప్రయత్నించుచున్నాము. ఈకోర్కె నమలులో పెట్టుటకు మనకిప్పుడవకాశము గలిగెను. దాని నుపయోగించుకొనవలెను. మనవిశ్వవిద్యాలయ డిగ్రీలను గాంచి మనము గర్వించవలెను. మనవిశ్వవిద్యాలయమును, విద్యనభ్యసించువారు ప్రతివారికిని నొసగవలెనుగాని తలుపులుమునుకొనరాదు.

అంతట సవరణ వోటునకు బెట్టుగా సధికసంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడెను. తరువాత అసలుతీర్మానము వోటునకు బెట్టుబడి సభవారిచే నంగీకరింపబడెను.

ఇతర ఆర్డినెన్సులు

డా. ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు సిండికేటు వారి శిఫార్సునై నుపవాదించగా నంగీకరింపబడిన ఇతర ఆర్డినెన్సు లీక్రింద ప్రకటింపబడెను.

1. విద్యార్థిని డిగ్రీ, డిప్లొమాతరగతులకు జేర్పుకొనువరకును రిగ్యులేషనునందు వివరింపబడిన విధమున నుండెను.

మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష

2. ఈక్రింది సందర్భములందు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు హాజరుకావలసినవారిని నిబంధనలలో వివరింపబడిన సర్టిఫికేటును దాఖలుజేయుటనుండి మినహాయించుటకు సిండికేటు వారి కధికారముండును. (ఎ) మదరాసు ప్రభుత్వము వారిచేగాని, లేక సిండికేటువారిచే నంగీకరింపబడిన ఇతర సంస్థాపనచేగాని ఏర్పరుపబడిన స్కూలు లీవింగు సర్టిఫికేటు తరగతిని పూర్తిచేసియుండి అట్టిసెనెలు పరీక్షకు రెండుమార్లు హాజరై యున్నయెడలను, (బి) గతముగా వత్సేషములందు ప్రైవేటుగాగాని లేక మదరాసువిశ్వవిద్యాలయ ప్రదేశ సాహద్రులవెనుపల నున్న పాఠశాలలందుగాని విద్యనభ్యసించియున్నను మినహాయించవచ్చును. కాని ఇట్టివారు సత్ప్రవర్తకులనియు లేని విద్యార్థిత్వముం దింపబడిన యు సంస్థాపనకరమగు సాక్ష్యమును గనుపరుపవలెను. మినహాయించును గోరు దరఖాస్తులు పరీక్షనుయందు అక్టోబరు 1 వ తేదీకి పూర్వము రిజిస్ట్రార్నుకు జేరవలెను.

ఒకసవరణ

సి. పట్టభిరామయ్య గారు:—(ఎ) విభాగమునకుబదులు “రికార్డుజాడు ఉన్నత పాఠశాలలందు 6 వ భాగమును జదువుచుండి, ఆపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునిచే సిఫార్సు చేయబడిన అభ్యర్థియు” అనుపదముల జేర్పునలనదని సవరణను జెప్పిరి. బి. సత్యనారాయణగారు సవరణను బలపరిచి కా

సవరణ వోటునకు బెట్టుగా వీగిపోయెను. అసలుతీర్మానము సభవారిచే నంగీకరింపబడెను.

పాఠశాలకు హాజరు గావలసిన

దినములు లోపించినయెడల

8. పాఠశాలాధికారులచే నిర్ణయింపబడిన విధమున పాఠశాల దినములలో క్లి నంతు దినములు పూర్తిగ హాజరుగాక పోవుటచే సాంవిత్వికయోగ్యతాపత్రమును గన్పరుపజాలని యెడల నీక్రింది సందర్భమున అట్టిఅభ్యర్థిని సిండికేటువారు నిబంధనలనుండి మినహాయించవచ్చును. (1) లోటువడిన దినములు 5 కంటె నెక్కువకూడరాదు. (2) ఆకలాశాల అభ్యర్థుడు శిఫార్సు జేసియుండవలెను. (3) పాఠశాలదినములందు హాజరు గాజాలక పోవుటకు దెలిపినకారణములు సంత్కృష్టికరముగ నుండియుండవలెను.

ఒకసవరణ

కె. ఎస్. వెంకటరమణగారు:—తీర్మానమునందలి 1,2 విభాగముల మధ్యను 3,4 విభాగములమధ్యను “లేక” “లేక” అనుపదముల జేర్పునలనదని సవరణను జెప్పి, వైయూడు మరతులలో నేయొక్కచరకుక్రిందవైసను గూడ అభ్యర్థిని నిబంధనలనుండి మినహాయించవలసినదని కోరిరి.

సవరణ వోటునకు బెట్టుగా వీగిపోయెను. సభవారిచే తీర్మానముగీ రింపబడెను.

భాష నభ్యసించుటనుండి మినహాయించు

(4) ఆర్డినెన్సు:— ఇంటర్మీడియటు తరగతియందు పాఠ్య 1 (బి) యందును, లేక 2 పాఠ్య మాత్రమే సూపునందు ఏకోయొక భాషాభ్యాసము సందర్భమునను, లేక బి. ఏ. డిగ్రీ కోర్సునందు 2 పాఠ్య 4, 5 సూపులందు ఏకోయొక భాషను అభ్యసించుట సందర్భమునను విద్యార్థి పతిమరలాశాల యందు దాఖలు బోధింపబడినయెడల విద్యార్థికి మినహాయించు నొసగుటకు సిండికేటువారి కధికారము గలదు. కాని అట్టి మినహాయించు నొసగుటకు పూర్వము (1) అట్టిభాష బోధింపబడు కలాశాల యందు చదువుకపోవుటకును 2, విద్యార్థి ఆభాష నభ్యసించుటకు గావించుడిన ఏర్పాటుల నుండియు సిండికేటువారు సంత్కృష్టి పరపబడవలెను.

ప్రాగ్విద్యార్థిరుదహరీక్షలకు మినహాయించు

5 ఆర్డినెన్సు:—“ఒక గంటలు టైటిలుపరీక్షకు హాజరు అభ్యర్థి గన్పరుపవలసిన రెండు యోగ్యతాపత్రములనుండి గాని ఒక యోగ్యతాపత్రమునుండిగాని మినహాయించుటకు ఈక్రింది సందర్భములలో సిండికేటువారి కధికార ముండును. (1) పరీక్షాసమయమున అభ్యర్థి 25 వత్సరముల వయస్సు గలిగియుండవలెను. (2) విశ్వవిద్యాలయమువారిచే అంగీకరింపబడిన ఏ సంస్థాపనాభ్యర్థునిచే నైనగాని, ఆభాషను సంబంధించిన విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిగ్గయు స్థాయిసంఘములసభ్యునిచేగాని తేక సిండికేటువారిచే అంగీకరింపబడి ఒక పంతునిచేగాని అభ్యర్థి ఆపరీక్షకు అర్హుడని శిఫార్సుచేయబడి యుండవలెను.

సవరణ

టి. రాజగోపాలాచారిగారు ఈ తీర్మానమునకు నాలుగు సవరణలుపవాదించిరి. అందు ఒక్కటి తప్ప అన్నియు నిరాకరింపబడెను. ఒకపంతుని అనుపదమునను బదులు ఏ ఇతర పంతుని అనుపదమును జేర్పువలెనను సవరణమాత్రముంగీరింపబడెను. మినహాయించు గోరువారు, పరీక్షకు పూర్వము అక్టోబరు 1 వ తేదీలోగా దరఖాస్తు లంపవలెను.

ఎం. బి. బి. ఎస్. పరీక్షలలో విఫలులైనవారికి

మినహాయించు

6. ఆర్డినెన్సు:—“ఒకానొక అభ్యర్థి ఎం. బి. బి. ఎస్. పరీక్షయందు పరాజయముంది, తరువాత ప్రభుత్వోద్యోగముననుండుటచే తరువాత నింకను ఆరునెలలు కలాశాలయందు హాజరై విద్యనభ్యసించజాలక పర్టిఫికేటు గన్పరుపజాలక పోయినయెడల అట్టియొకడు విశ్వవిద్యాలయంగ వైసకళాశాలాభ్యర్థుడుగాని, అనుబంధ కలాశాలాభ్యర్థునిచేగాని సిఫార్సు జేయబడినయెడల అట్టి అభ్యర్థిని సిండికేటువారు మినహాయించవచ్చును.”

బి. ఏ. తరగతి

7. ఆర్డినెన్సునందు బి. ఏ. పరీక్షయందు దొక డివిజను నందు నిజను వండిన అభ్యర్థుల సందర్భమున కలాశాలయందు హాజరై విద్యనభ్యసించుటనుండి మినహాయించు నొసగుచున్నది.

10. ఆర్డినెన్సు:—మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు ఎం. ఎత్; ఎం. ఎస్. సి. తరగతులలో జేర్పుకొనుటకు ఇతర భారత విశ్వవిద్యాలయములలోని బి. ఎత్. లేక ఎత్. ఎత్. బి; సి. ఎస్. సి. డిగ్రీయందు దుత్తీస్సులు అయినవారు అట్లులని అంగీకరించుటకు సిండికేటువారి కధికారముగలదు.

ఈ ప్రతిపాదనగూడ సభవారిచే నంగీకరింపబడెను. అంతటితో నీ దినముకు కార్యక్రమమును ముగించిరి. ఈ దినము వాఘాపూము రి గొల్లెట తిరిగి సమావేశములు టకు తీర్మానింపబడెను.

ప్రత్యేక వార్తలు

మదరాసు ప్రజాశాసనసభ సమావేశము:— వైసంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద ఏ. లక్ష్మణస్వామి బాలీయాభివృద్ధి కార్యోగ్య మనుబంధ మను విషయమునుగూర్చి జి. టి. బోగ్ గారి అధ్యక్షతక్రింద రిపబ్లిక్ మందిరమున నువ్వనియు.

నేటిదినము మదరాసు ప్రజాశాసనసభ క్రింద వివరింపబడినవార్తలువారు ప్రజాశాసనసభ ప్రధానసభ్యులయ్యూరిగారి సమక్షమున జేర్చుకొనబడితి.

శ్రీయుతులు వి. కె. రంగయ్యగారు, వై. నాగభూషణము, పి. శ్రీనివాసరావు.

తంత్రివార్తలు జైల్లియమునకు సరిగా పోవుట లేదు:— జైల్లియమునకు తంత్రివార్తలు సరిగా పోవుట లేదనియు పంపుచారి బాధ్యతమీదనే తంతులు పుచ్చుకొనబడు ననియు తంత్రి అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.

సాంఘిక దురాచార ఖండ నోవన్యాయము:— ఈ యువన్యాయములలో గొప్పగానూ రాజ్యపు శనివారము 4 గంటలకు సాంఘిక సమస్యలందు బాగుగా కృషి సల్పిన మిస్ ఎడిల్ సిగ్రేఅమ్మగారు “శ్రీ వ్యాపారము” అను విషయము గూర్చి సదాశివయ్యర్ భార్యగారి అధ్యక్షతక్రింద ఉపన్యసించును.

చెన్నై నగర మరణముల నివేదికము:— 18 తేదీతో ఆఖరయ్యేవారములో 100 కి 47.8 చచ్చిరి. ఇంతక్రితం వారం 49.2 చచ్చిరి. కలరా 2 తగిలి 2, మహుచి 17 గరికితగిలి 4 గరు, యిన్ ఫ్లూయెంజాచే 1, మిగతా రోగములచే 42 మంది మరణించిరి. క్రిందటి సంవత్సరము యీ వారములో 1000 కి 48.2 మరణించిరిని ఆరోగ్యాధికారులు తెలుపుచున్నారు.

శ్రీ సరస్వతీమోదసిసభవారు:— హిందూ యజ్ఞశిలకలయ సహాయార్థము 1924-25 సం॥ డిసెంబరు నెల 17 తేదీ బుధవారం సాయంత్రము 5.30 గంటలకు సాందర్భ వహించు ‘మితామణి లేక బిల్వగుంగళుడు’ అను నాటకమును తెలుగున ప్రదర్శించెదరు. ఆంధ్రులందు విచ్చేసి సహాయము గావించు కొరబడుచున్నారు.

మదరాసు - రాకపోకలు:— డాక్టర్ బిసెంటు మృ ఎమిలీ ట్యాటెనిసన్సు, ఆమె మామగారు బొంబాయి వెళ్లిరి. బిసెంటుమృగాను బొంబాయినుంచి బెల్గాము వెళ్లుచును. చల్లపల్లి రాజాగారు నిన్న వెళ్లిరి. హానరబిల్ సి. పి. రామస్వామయ్యర్ లామెంబరు) గారు ఈపురమున వచ్చిరి.

వైశాఖాశక్ కౌశి నాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్న రాత్రి చేబోలు వెళ్లిరి:—

రాష్ట్రీయ టీచర్సు మేనేజర్సు సమావేశము:— వై సమావేశము ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద పచ్చపువ్వుకళాశాలలో 29, 30 తేదీలందు జరుగుననియు ఇంతవరకు 17 జిల్లాలు ప్రతినిధులపేర్లు పంపినవియు, ఇంకను మిగతా జిల్లాలు క్వరలో పంపవలెననియు, ప్రతినిధు లుపహ దించబోవు తీర్మానములు 20 తేదీలోగా అందజేయవలె నని యు కార్యదర్శి యగు కె. రామాంజనేయగారు తెలుపుచున్నారు.

మదరాసు ఆంగ్ల మహాసభవారి పోటీపరీక్ష వ్యాసములు

ఇసంవత్సరము మదరాసు ఆంగ్ల మహాసభవారి వ్యాస రచనయందే పోటీపరీక్షలో మూడవ వింగారు పతకము పొందెనట్లు వై. బ్రహ్మశ్రీ పాక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణగారు నీతి, ఆచారము (Religion & Ethics) ను గురించి వ్రాసిన వ్యాసము ‘మూడవ ఆర్ యిండియా ఓరియంటల్ కాన్ఫరెన్సు’ వారిచే ఈ కెల 22, 23, 24 తేదీలలో మదరాసులో జరుగవలె సభయందు చదువు కర్తమైన ట్రాగీకరింపబడినా రాసభకు ఆహ్వానితులైరి తెలుపుట కంత్ యు సంతకముచున్నాడు.

గొట్ట శ్యామల కామశాస్త్రి, కథకుల శాసనసభవారు.

క్రొధననామ సం॥ పంచాంగం:— బ్రహ్మశ్రీ పిడపర్తి శేషచలశాస్త్రిగారి పుత్రులగు పూర్ణవర్మగారిచే విచిత్రమై రాజము హేంద్రవరం మాడేటి సన్యాసయ్యగారిచే ప్రకటించబడిన క్రొధననామసంవత్సర పంచాంగము మాకార్యాలమునకువచ్చినది. ఇందు జాతకారులకై స్థూలగ్న ప్రమాణములు గావు. నూరోద్ధయాస్తమానముల ఘంటలు చెబుపడినవి ఇందు దృష్టిధాంత గణితపంచాంగము గూడజేర్చబడినవి. ఇయ్యది ఆంధ్రలోకమున కుపయోగముగ నుండునని నమ్ముచున్నాము ఈసన్యసయ్యగారి ముక్కుడిపో క్యాలెండరుగూడ కృతజ్ఞతతో సందికొంటిమి.

భారత కాలగణిక శాస్త్రము

ప్రస్తుతము చెన్నై పురి శాసనసభాధ్యక్షులగు డి॥ బి॥ యర్. డి. స్వామిశాస్త్రిగారు భారత కాలగణిక శాస్త్రమును ‘ఇండియన్ క్రానాలజీ’ని ప్రచురించి భారతచరిత్రపరిశోధకునకును క్యాతిశాస్త్రజ్ఞునకును చాల మేలొనరించినది చెప్పవచ్చును. క్రి॥ ౩11 700 నుండి 2010 వరకును గుడించి వ్రాసిన పెద్దపుస్తకమునండి ముఖ్యములగు నూతనకాలములపై ప్రత్యేకముగ నొకపుస్తకమును ప్రచురించిరి. దీనివలన భారతచరిత్ర చరిత్రకాలనిర్ణయమునకు, తామ్రకాళములను చెక్కడములను చదువుటకును, ఉపయోగముగ నుండగలదు. ఈచేతన పంచాంగముగ కారము, సిద్ధాంతము, లగ్నము, నక్షత్రస్థానములగూర్చి యందు వివరింపబడినది. క్లుప్తముగ నానుకారము, లగ్నయు నిందుజేర్చి ప్రకటించబడినది. దీనిఖరీదు ఒక రూపాయి. మరియు వారు ముద్రాకు రాయశ్రమం గ్రాంటుఅందు కంపెనీకి వ్రాసి కొనవచ్చును.

ప్రభుత్వము ద్రాక్షరశాల

1923-24 సంవత్సరమునందు ప్రభుత్వ ముద్రాక్షరశాల యు దానికాఖిలను పనిజేసిన విషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు నివేదికమును ప్రచురించిరి. ఈసంవత్సరము ఆదాయము 1,68,551-0-3 రూపాయలు వచ్చెను. ఖర్చుమొత్తము 7,65,427-15-0 అయ్యెను. గతవత్సరముకన్న ఖర్చుయొక్క వసతుల కారణము ప్రజాశాస్త్ర ముద్రాక్షరశాలను ప్రభుత్వము ద్రాక్షరశాలకు మార్చుటయు, ఎన్నిక దారుల పట్టి తయారుజేయుట కెక్కువఖర్చయ్యె ననియు చెలు పబడినది. ప్రభుత్వప్రకటనము లన్నియు నిపుడు రొక్కము మీదనే అమ్మకము జరుగుపద్ధతి 1924 ఏప్రిలునండియు ప్రజే శబెట్టుబడినది. అచ్చుకు పనులెక్కువగుటచేత లివోపైపు యంత్రము లెక్కువ గావలసియుండునని నివేదికము చెల్లుచున్నది. తైండింగుపనుల కెక్కువ ఖర్చుజెట్టలేదు. ఏకేన్సి డివిజను రద్దు జేయుటతో ఏకేన్సిజిల్లాగెజెటుగూడ పోయినది. జిల్లాజేయలు ముద్రాక్షరశాలందు జిల్లాగెజెటులు ముద్రింపబడుచు విల్లర పనులు జరుగుచునేయున్నవి ఈసంవత్సరము 2045 జిల్లాగెజెటు ఎక్స్ట్రా ఆర్డినరీలు ప్రకటించబడినవి. ఇందుయొక్కవసం స్కరణములకు సంబంధించిన విషయములగూర్చినవై యున్నవి. ఈముద్రాక్షరశాలందు పనిజేయువారలకు లాభకరము గ నుండుటకై 1923 మేలో సహకారసంఘము స్థాపింపబడెను. అందు 529 మంది సభ్యులుగలరు.

భారతవిద్యార్థి మహాసభ

శ్రీయుత రామలింగా రెడ్డిగారి అధ్యక్షతవహించెదరు బెల్గాంలో శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద భారతవిద్యార్థి మహాసభ జరుగును. (ఆ.ప్రె)

చెన్నై పురి కార్పొరేషను నోటీసు

1925-1926 సం॥ ర మునకు 1.4.1925 తేదీ నుండి 31.3.1926 తేదీవరకుసిటి తోలుగేటులు చెన్నై పురి కార్పొరేషను కమిషనరుగారిచే రిప్పన్ భవనమునుంచి 22-12-1924 తేదీ సోమవారము నాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బహిరంగవేలము వేయబడును. ఇతరవివరములకు ఈదిగువ విలీనమునకు వ్రాయవలెను.

ఇ. హెచ్. ఎమ్. బవర్, రిపర్టర్ ఆఫీసరు, చెన్నై పురి కార్పొరేషను, శివస్వామిశాస్త్రి ముద్రాసు. 10.12.24

అహమదుబాషా బాకీలు

రు 5000 లకు డిక్రీ యొసంగుట

నిన్నటిదినము హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి బ్రి గారు అహమదుబాషాయొక్క ఆస్తివిషయములో ఎ. దొర సామిఅయ్యర్ (హైకోర్టువేకిలు) గారిపై ఆఫీషియల్ అప్రెన్సి గారు జేచ్చినదావాను తీర్పుజేప్పిరి.

అహమదుబాషాశుకాల దీనువారికి తానవ్వవలసిన రు 5000 లను రుణముదీర్చవలసినదిగ తమ న్యాయవాదియగు ఏ. దొరస్వామి అయ్యరు గారి కిచ్చియుండెను. ఎ. దొరసామి అయ్యరుగారు ఆధనము కుకాల దీనువారి రుణము దీర్చుటకు బదులు తాము స్వయముగ ఖర్చుచేసికొనిరి. పిమ్మట గడచిన ఇంపీరియల్ బ్యాంకుకేసు సందర్భములో అహమదుబాషా ఆస్తియంతయు ఆఫీషియల్ అప్రెన్సిగారి వశముచేయబడినందున ఆఫీషియల్ అసయినీగారు కోర్టుయొక్కముగ రు 5000 లను ఎ. దొరసాఅయ్యరుగారివద్దనుంచి కోరిరి.

న్యాయమూర్తి బ్రి గారు ఆఫీషియల్ అసయినీగారి వాదనతో తృప్తిచెంది ఎ. దొరస్వామి అయ్యరుగారిపై రు 5000లకు డిక్రీనొసంగిరి.

బెల్గాంబందిపోటుకేసు

ముద్దయిలు జామీనుపై విడుదలచేయుట బెల్గాం సెషన్సుజడ్జి గారచే 3 వ నవంబరునుండి డిసెంబరు 3 వ తేదీవరకు విచారించబడి కొందరు ముద్దయిలు విడుదల చేయబడిన దోపిడి బంపాటునేరము నేడు హైకోర్టు నందు న్యాయమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగారిచే విచారించబడెను. సర్. కె. వి రెడ్డినాయుడుగారు అపీలుదారుల తరపున బామినపై ముద్దయిలను వదలవలసినదిగ కోరిరి. పట్టికుప్రాసి క్యూటరుగారు 295 శక్తునుక్రింద ముద్దయిబామినపై వదలవలకు గూర్చి ఆక్షేపించిరి. న్యాయమూర్తులు అంత్యమున 147, 148 శక్తులక్రింద శక్తులపై బామినొసంగిరి.

బెంగాలు కైదీల విచారణ

కామన్సుభలో ప్రశ్నలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రవార్త)

డిశం, 16:— 15 వ తేదీన కామన్సుభలో స్కరు గారు, బెంగాలులో క్రిమినలు లా సవరణపట్టుప్రకారము ఆరెక్టుజేసిన కైదీలను విచారించెనరా లేదా యి ప్రశ్నించిరి. తనకు తెలిసినంతవరకు వారిని విచారణకు తీసుకవచ్చి యుద్దేశము ప్రభుత్వమువారికి లేదనియు దానికి కారణములు ప్రభుత్వ ఉత్తరవులందు నూచింపబడెను.

“విచారణ తప్పక యుండవలెను”

కలకత్తాలో కార్పొరేషను ముఖ్యకార్య నిర్వాహకుని అరెక్టు జేసికొందువలన యానగరమునందు గొప్పయిబ్బందులు కలుగుచున్నవి. గనుక ఆతని సాధ్యమైనంత త్వరలో విచారణ జేయునట్లు వింటరుటనుగారు శ్రద్ధవహించవలెనని ఆర్డర్ గారు నొక్క వక్కాణించిరి. ఆయన 1918 రిగ్యులేషను ప్రకారము అరెక్టుకాబడి స్టేటుకైదీగా నుండుటచే ఆతని విచారణజేయు నుద్దేశము లేదని వింటరుటనుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

విచారణలేకుండ కైదీలనుట కేమయిన కాలపరిమితి గలదా యని లాన్సుబరీ గారు రక్షిరి. సదరు రెగ్యులేషనుప్రకార మేమియు పరిమితిలేదని వింటరుటనుగారు చెలిపిరి.

కలకత్తా

(ఒకవిలేఖనినుండి)

14.12.24 తేదీ శనివారము, రాత్రి, 36 సెంట్రల్ రెవిన్యూ, కలకత్తా, ఆంధ్రవిద్యార్థినియమున, శ్రీయుతులు పుచ్చల బహురాజుహరిదాసుగారు, హరికథాశ్రవణ మొనర్చి నారు. వీరు బ్రహ్మశ్రీ నాజుశేయాజుల సుబ్బయ్యగారి శిష్యుడు. వీరుచెప్పినది, నారాయణదాసుగారి రుక్మజీ కల్యాణము.

బహురాజుగారి, గానములో సహజనూర్వమున్నది. కథయందలి యాయా భాగములయందలి, రసావిర్భావములన్నిటి సందర్భానుసారముగా చెప్పుచుందురు. బౌద్ధతీసిర్వాహకున కనుకను, హాస్యరసముగూడ వీరియందున్నది.

పన్ను విచారణ సంఘము

డిల్లీలో విచారణ

డాక్టరు ముఖర్జీ గారి సాక్ష్యము

డిల్లీ, డిశంబరు 12:— గతసంచికలో ప్రచురింపబడిన డాక్టరు రాధాకృష్ణమద ముఖర్జీ గారి సాక్ష్యము తరువాత యీ క్రింద బొందుపరచబడినది:—

సాక్షి బాధ్యులచేసిన మొహరాందముపై పన్ను విచారణ సంఘము ముఖర్జీ గారిని ప్రశ్నించెను. వ్యాయముగా పన్ను పన రిందుటకు, ప్రభుత్వమువారు భూమిపన్ను విధానమును నిర్దుష్ట చేయవలయుననియు, వ్యవసాయము చేయకుండా శిస్తుదీసి కొనువారియు, శిస్తు యిచ్చువారియు తరగతుల ఆదాయముమీద పన్ను విధింపవలయుననియు, ఆర్థికశాస్త్రము ప్రకారముగ లాభమువచ్చుచున్న వ్యవసాయ ములయొక్క లాభముపై పన్ను విధించి లాభములేని వ్యవసాయ ములపై పన్ను దీసికొనకుండ మండలముననియు ముఖర్జీ గారు ముఖ్యముగ నూచించిరి. విచారణసంఘాధ్యక్షుడు, సర్ చార్లెస్ టాడ్ హంటరు, సాక్షిని బెల్ట్ ప్రశ్ని లడిగెను. కమిటీ సభ్యులు వివిధ విషయములను చెలిసికొనుటకు బెక్కుసార్లు ముఖర్జీ గారిని ప్రశ్నించిరి.

వ్యవసాయము ముఖ్యమైన వృత్తి

వ్యవసాయము భారతదేశములకు ముఖ్యమైనవృత్తి అనియు, భూమిమీది ఆదాయము ప్రభుత్వముయొక్క పన్నున కాధారమనియు నుమారు, 30 పెరసెంటు పన్ను భూమిమీద నుండి ప్రభుత్వమువారు దీసికొనుచున్నారనియు, ముఖర్జీ గారు వారి మొహరాందముతో చెప్పిరి. ముప్పది పెరసెంటు పన్ను ప్రభుత్వమువారు దీసికొనుచున్నారని పిండేషి రాసు గారు కూడ సంగీకరించిరి.

పెరసెంటు సెంటెలుమెంటు ప్రాంతములందు జమీందారుమీద పెక్కు పన్ను విధించుటకు రైతుపై పన్ను భార మధికమవుచుండుటకు బాధలు అన్యాయమైనవని చెలిచుచున్నది. వేరు బోట్ల యందు భూమి మీది ఆదాయముపై పన్ను తక్కువవుచేతను, యిట్టి భూస్వాములు రైతునకు పీల్చిపిప్పిచేసి రైతునకు లాభములేకుండ చేయుచున్నారు. కాన ప్రభుత్వముగాని భూస్వామిగాని రైతుయొక్క లాభపరిమాణమును మీరి యెక్కువపన్నుదీయుటచే రైతు యెడల ఫలితము ఒక్కటియే. భూమిని ముక్కలు ముక్కలుగ జల్లబడుటచేతను భూమిని ఒకరియొద్దనుండి మరియొకరును వారియొద్దకుండి మూడవవాడును యిట్లు కైపులు తీసికొనుట చే శిస్తుయిచ్చువారు శినుదీసికొనువారు నొకగొలుసువలె నున్నారు. పెద్దభూస్వామికిని కేవలము భూమినున్న కాయకమ్ముల పడురైతునకును మధ్య పెక్కుమధ్యవర్తలుగలరు. వీరు భూస్వామికంటెను తీవ్రరైతును చాలహింసించుచున్నారు. పట్టెదారులు మొదలగు తక్కువవారు భూస్వాములను వంగదేశమున యేర్పాటుచేయుట చాల సాంబాటు. ఈవిషయము లన్నియు వ్యవసాయపు ఆదాయ పంపకమున విశేషపు మార్పులకు కారణమయ్యెను.

అధ్యక్షుడు:— ఈస్థితిని దొలగించుటకు మీరేమి చెల్పెదరు?

సాక్షి:— ప్రస్తుతము ఆదులులోనున్న భూమిపన్ను విధానమును రద్దు చేసి పరాసు దేశము చదులులో నున్నరీతిని వ్యవసాయముపై వచ్చు లాభముపై పన్ను దీసికొనవలయునని నా అభిప్రాయము.

భూమిని తుత్తునియలు చేయుట

అధ్యక్షుడు:— భూమిని ముక్కలుముక్కలుగ చీల్చి నీయకుండ నొక కాసనము గావించుటవలయునని మీరంగీరు నున్నారా?

సాక్షి:— అవును. అట్లుచేయుటచే శిస్తుదీసికొను నొక తరగతివారును మధ్యవర్తులను దరిగెదరు. హిందూదేశమున దేశ ప్రాంతములందు రైతులు భూమిని తున్న వ్యవసాయము చేయుటకు మారుగ పొలములను కొనుపించి శిస్తుదీసికొనుచున్నారు.

అధ్యక్షుడు:— వారల్లుచేయుటకు కారణమేమి?

సాక్షి:— గొంతవరకు పన్ను విధానము యిందునకు బాధ్యత వహించవలసియున్నది. వ్యవసాయములను లాభములే నప్పుడు భూమి అమ్ముటకుగాని కవులనకిమ్ముటకుగాని మొద

లిడుదురు. పెద్ద పెద్ద పొలములకుండి రైతులను దొలగించుట యు బలవంతముగా నమ్ముటయు నా నాటికి బెరుగుచున్నది.

వ్యవసాయములను లాభములేనియొక యేల ప్రతిసంవత్సరమును భూమి క్రయము ఉత్తరహిందూస్థానముందు బెరుగుచున్నదని డాక్టరు మొహరాంద సాక్షివడిరి. వ్యవసాయదారులచేతులందుండి క్రమపడకుండ లాభమును బొందువారి హస్తగతము భూమి అగుచున్నదని డాక్టరు ముఖర్జీ గారు సమాధానమిడిరి. ఆదాయ పంపకమునుబట్టి తరగతులందు సవరణ ఎల్లప్పుడును కాబడుచున్నది.

బర్దవానుమహారాజు:— వ్యవసాయము లాభకరమైనదే కాని నదియొక తరగతివారిచేతిలోబడినచో లాభకరమైనదిగా దనియు మీ అభిప్రాయమా?

సాక్షి:— అవును.

సర్ పెర్సీ థాంపుసన్ గారిడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చుచు, భూస్వామికియవలసిన శిస్తు యిచ్చునమ్ముట రైతునకు లాభములేదనియు, రైతు జీవయాత్రగడుపుటకేమియు మిగలుట లేదనియు ముఖర్జీ గారు చెప్పిరి. కాన రైతు ఆవృలపాలకు న్నాడు. నానాటికి తరతరములందుండి యీ అప్పు బెరుగుచున్నది. పన్ను పరిమితి స్థిరపరుచుటకు పూర్వము ఆర్థికమైన వ్యవసాయ భూమిపరిమితి నిశ్చయముగావలయును. పంట స్వభావము, శీతోష్ణ స్థితి, భూమియొక్క స్వభావము, పంటను జూచునకు అమ్ముటకు దీసికొనువావుటకు కావలసిన సౌకర్యములు మొదలగు అంశములు ఆర్థికమైన వ్యవసాయభూమిని స్థిరపరచుటయందు ఆలోచింప వలయును. భూమి క్రయము బెరుగుచుండుటకు కారణము వేరువేరు తరగతులందు ఆర్థిక ప్రతిపత్తి మాదుటయే కారణము. పన్ను భారమును వృద్ధి చేయుట న్యాయముగాదని శాశ్వతపు సెటిలుమెంటు కమిటీ చేయుచున్నది.

అధ్యక్షుడు:— శాశ్వతముగ సెటిలుమెంటు గావించిన ప్రాంతములందును తక్కువభూమి కామందులయొక్క ప్రాంతములందును నిజమైన పెద్దభూస్వామి అధికముగ లాభము నొందుటలేదు. డాక్టరు ముఖర్జీ గారు చెప్పినట్లు రైతులను జలగలతరే పీల్చి పిప్పిచేయువారు పట్టెదారులు.

సాక్షి:— అవును. మొహరాందములో సేసెట్లు చెప్పితిని.

ఇచ్చట బర్దవాను మహారాజుగారు యిట్లు అభి:— వంగదేశముందు నిజమైన పెద్దభూస్వామి అధికముగ లాభము నొందుటలేదు. డాక్టరు ముఖర్జీ గారు చెప్పినట్లు రైతులను జలగలతరే పీల్చి పిప్పిచేయువారు పట్టెదారులు.

పన్ను భరంబుటకు తగినంత పెద్దపై ఆర్థికమైన కమిత ముండవలయునని డాక్టరు పరంజిపాయి గారికిని, సర్ పెర్సీ థాంపుసన్ గారికిని ముఖర్జీ గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఆర్థికమైన క్రేత్రము తక్కువైనచో పన్నుండగూడదు. తాను చెప్పిన ప్రకారము ప్రభుత్వమువారు చేసినయెడ పన్ను యొగవేయుటకు నిలబడు చేసెదరని పరంజిపాయిగారి అభిప్రాయముతో ముఖర్జీ గారు ఏకీభవించవలయు.

సర్ పెర్సీ థాంపుసన్:— ఆర్థికముగ లాభములేని వ్యవసాయములను దీసికొనుటచే నట్టిరైతులను ఆర్థికముగ లాభప్రా యులకునట్లు మనకు ప్రోత్సహించుట తలస్థించదా?

ముఖర్జీ గారు:— ప్రస్తుతము అదులులోనున్న సాంఘిక ఆచారములను సాంప్రదాయముగ నున్నవన్న ప్రజలకు లాభముపై యభిమానముచేతను అట్టి ఉపద్ధిష్టి వెంటనే తలస్థింబుటకు వీలులేదు.

ఈనెల 17 తేదీన కొల్లూపురము వ్యాపక వృత్తులకు డాక్టరు బొంకర్లుగారిని విచారణము కమిటీవారు గ వించెదరు. ప్రాధే సరూ కశిలు, సర్ గంగారామ్, ప్రాధేసర్ వాడి గార్లు మం దువారములో విరాంతువుదురు. ఏతేదీలందు వారివద్ద సాక్ష్యముతీసికొనబడునో సరిగా తెలియదు, (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత మస్లిముసమితి

నమిలినమా వేళపు తేదీలు మార్చబడును

బొంబాయి, డిశంబరు 15:— అఖిలభారత మస్లిముసమి తిన వ్యాపకసంఘకార్యదర్శియగు యం. సి. ఛాగ్లాగారు ఆసాసి యే పెద్దుడ్రున్నగు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. రాజౌవు అఖిల భారతమస్లిముసమితి సమావేశమునకు తగినంతమంది కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు హాజరయ్యెద మని గోరవచో విమిషమావేళపు దినములు వారు హాజరగుటకు వీలులుగలనట్లు మార్చబడును. (అ. ప్రె.)

సాంఘిక సమస్య

ప్రెసెసర్ రాసుగారి ఉపన్యాసము

నిన్నటి సాంఘికము ఆండర్స్ థవనమందు 'సాంఘిక సమస్య' ను గురించి ప్రెసెసర్ రాసుగారు (అమెరికా దేశీ యులు) ఉపన్యసించిరి.

సాంఘిక సమస్యయందు చూచువిధములగు నంశములుగ లపు (1) స్వభావిక ఆధారముల వశపరచుకొనుట (2) పారిశ్రామిక ప్రభుత్వము అనగ కార్మికుల ప్రాతినిధ్యము గలిగినట్టి సభలు (3) యంత్ర నిర్మిత సామగ్రి దీనివలన సాంఘిక సమస్య జనించలేదని శాస్త్రీయజ్ఞానముగల చునుజాడు గ్రహింప గలుగును. మనయందలి పై రికలోపములచేతనే ఈసమస్య యుద్ధ వింపవడి. ఈయంత్రసంబంధముగ ఫలితము 170 సం॥ క్రితము నేతనడిక్రమశాఖయందు దుద్భవించి ఇరవీశాలకు వ్యాపించెను. దానినుంచి ధనస్వామ్యము (Capitalism) వృద్ధి నొందెను. తనస్వంతముని చెప్పదగిన దేమియును లేని ఒకకార్యాలయ మందు పనిచేయుచు కేవలము తనబత్తెములను దీనుకొను కార్మికుల కును యజమానికిని భేదము బుండినరును.

దేశీపనులను యంత్రనిర్మాణమునకు మార్పుచేత ధన స్వామ్యము వృద్ధి జగుచున్నది. దీనివలన ధనస్వామ్యము యంత్రములు పనిచేయునికాలమునకంటె పదియంతలు లెగింపబడుచున్నది. దివనందలి పనిచేయుకాలము తగ్గించుటయే దీనికి కారణము. కార్మిక సమ్మెను న ఉద్దోగి ఒకేతాబ్దము క్రింద నెంతవచ్చును గాంచెనో అంతకు పదితెట్లు నచ్చపడుచున్నాడు. కార్మికులు నిర్దేశుకముగ న్యాయవిరహితముగ సమ్మెలను వృద్ధి గావించుచున్నారు. యజమానులు అట్టి సమ్మెల నాపుటకు సక్రమపద్ధతుల నాచరించుట లేదు. కావున ఈసమస్యయందు ప్రభుత్వము ఒకతేతాబ్దము క్రిందటి కన్నను ఎక్కువశ్రద్ధ గలిగించుకొనవలసివచ్చినది. పెట్టుబడి ధనము వృద్ధియైన ఫలములందల్ల సమ్మెలు వృద్ధియగుచున్నవి. సమ్మె చేయువారలు ఒకస్థలమునుంచి పనికై కేరొకచోటికి బోగలరు. అందుచే వారు యజమానులపై నిండు మోపుగురు. యజమాని అధికముగ ధనమును వృధచేయుచున్నాడు.

సాంఘికోద్య మావలంబులు ప్రభుత్వధనస్వామ్యమును కొరచెదరు. అయ్యది రమ్యదేశమం పెట్టెపుకో ఫివృద్ధిని గావించి యుండలేదు. పెట్టుబడి యెక్కువజేయుచుకొని యజమానులు ఫలితములో అధికభాగమును తీసుచుందురు. ఇందుచే ధన స్వామ్యము బలవంతులై నిరంకుశముగ నుండుచుగాన అచ్చటి ప్రజాపాలన నిన్నుమోజనకర మును. ఒక మనుజునికి ఆవశ్యకముగలంతద్రవ్యము ధనస్వామికి ప్రత్యేకింపబడవలెను. అధికముగ హర్వబడిన ధనస్వామ్యముంతయు ప్రజాస్వామ్యముగ నొనర్పవలెను. దీనివలన ప్రజాపాలనము ధనస్వామ్య బలాత్కారమునుంచి రక్షించబడును."

తొలూకొలమార్పులు

నెల్లూరుజిల్లానుండి గుంటూరుజిల్లాకు

1 ఫిబ్రవరిలోగా ఆలంకములు తెలుపవలెను
ఆర్థిక సౌకర్యములకారకు ప్రభుత్వమువారు (1) నెల్లూరుజిల్లాలోని పొదిలె, దర్శి డివిజన్లు గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలు రివిన్యూ డివిజన్లలో కలుపుటకును,

(2) నెల్లూరుజిల్లాలోని, కాన్డెతొలూకాను కందుకూరు రివిన్యూ డివిజన్లకు కలపి కాన్డెడివిజన్ తీసివేసి కొంకూరు తొలూకాను నెల్లూరు రివిన్యూ డివిజన్లకు కలుపుటకును, ఆలోచించుచున్నారు. ఇందులకాటంకముల నేమేని తెలుపవలెనచో 1 ఫిబ్రవరి తేదీలోగా గవర్న మెంటు కార్యదర్శి రివిన్యూశాఖ ఫోర్టుసెంటుజార్జీ మదరాసు అని వ్రాయవలెను. (నెల్లూరుగ జెట్టు సస్టిమెంటు)

మదన కామేశ్వర లేవ్యము.

దుర్బలుల పొలిటి సంజీవి మేమను, నిక్కాక తుక్ల నవ్వుము, నిస్సత్తువ, అతిమాత్రము, వీటిని నాలించి మంచి బలమును, యావ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతృప్తప్రాప్తిని కలిగించు పరప్రాదము. 2 డబ్బీలను వాడుడు.

20 తులముల డబ్బీ రు॥ 1-4-0. వి.సి. చార్జ్ 0-8-0
3351 పి. శి. వ. అందు కంపెనీ,
అయ్యరేవడ నుమాజం పెరిదేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం దినంబరునెల 16-వ తేది

మంగళవారము

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

కలకత్తాలో రీడింగు ప్రభువుగారు మరియు కలకత్తాలో గావించిరి. అసోసియేటులు వర్తక సంఘ విజ్ఞానకు బదులుజెప్పచు, రాజప్రతినిధి గారు పెక్కు విషయములగుర్చి తమ యభిప్రాయమును తెలిపిరి. ఉక్కురక్షణచట్టము విషయమై ముచ్చటించుచు, హెచ్చు సుంకములను విధించుటకు విలు గలుగలేదనియు, పాంటీ లిచ్చుటకు తా మంగీరించితమనియు తెలిపిరి. ఇందుకు తగిన కారణము గనుపించదు. హెచ్చు సుంకములవలన, స్వదేశపు ఉక్కు సామగ్రిని తయారుజేయుటకు ప్రోత్సాహము గలుగును. హిందూదేశమునకు ధననష్టము గలుగుదు. పాంటీల నిచ్చుటవలన, విదేశపునరకులు స్వేచ్ఛగ బ్రవేశించుటయగాక, హిందూదేశమునకు ధననష్టము గలుగును. ప్రభుత్వమువారి దయకు పాత్రులయిన వారికిగాని పాంటీలు లభింపవు. హిందూదేశపు సరకులకు ప్రస్తుతిస్థితిలో సంపూర్ణ రక్షణ మవసరము. స్వరాజ్యము చేకూరుచో, మున్ముందుగ రక్షణపద్ధతి నవలంబించకమానదు. ప్రజాభిప్రాయము మొదటినుండియు వాణిజ్యరక్షణ కనుగుణ్యముగనున్నది. స్వేచ్ఛావాణిజ్యము బీద దేశములకు బనికిరాదని, ఆర్థికతత్వ వేత్త లంగీకరించెడి విషయమేగాని పేరుగాదు. రక్షణ పద్ధతి విషయమై రాజప్రతినిధిగారు తగిన యభిమానమునగాని ప్రోత్సాహమునగాని గనుపరచ జాలక బోయిరి. రక్షణపద్ధతిని విచక్షణలేకుండ అవలంబింప గూడదనియు, అన్ని సందర్భములలోను యాసిద్ధాంతము బనికిరాదనియు, ముఖ్యవసరమయినపుడు మాత్రమే దీని నుపయోగింపవలయుననియు, రీడింగు ప్రభువుగారు సలహానిచ్చిరి.

ఇట్టి సంగతిభావము వెలువడుచున్నపుడు, రక్షణపద్ధతి విరివిగ కొనసాగునని తలంపజాలము. విశాఖపట్టణపు హార్బరు నిర్మాణ మెప్పుడు కొనసాగునో, రాజప్రతినిధిగారి యపన్యాసముబట్టి గ్రహింప వీలులేదు. హార్బరునిర్మాణవశ్యతను రాజప్రతినిధిగారు గుర్తించిరి. కలకత్తామొదలు మద్రాసుకుమధ్య పెద్దపీఠములు నిలుచుటకు వీలుగ హార్బరు లేకున్నది విశాఖపట్టణపు హార్బరు, వాణిజ్యభివృద్ధికి తోడ్పడుననుటకు సందియము లేదు. కాని, జయపురమునుండి విజయనగరము వరకు క్రొత్తరైలును నిర్మించినగాని, విశాఖపట్టణపురేపు లాభకారిగ నుండజాలదనియు, హార్బరును నిర్మించినగాని రైలు ప్రయోజనకారి గాదనియు, రాజప్రతినిధిగారు తెలుపుచున్నారు. ఒక విషయముతోవేరొకటి వెళ్లవైచిగొనియున్నది. ఇంతవరకేదియు జరుగకున్నదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ఇందుకు సంబంధించిన సూచనలను తయారుజేసి ఇండియామంత్రికి పంపెదరనియు, తెలియచున్నది. హార్బరునిర్మాణ మెప్పటికి కొనసాగునో

దెలియదు. ఇంతవరకును ఆలోచనలతోనే కాలము గడచిపోవుచున్నది. ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిగుర్చి రీడింగుప్రభువుగారు మామూలుసంగతులనే ఏకర్షువుజెట్టిరి.

శాంతివ్యాపించిన చోటులను, లా ఆర్డరుల పట్ల గౌరవము ప్రబలు చోటులను, ప్రభుత్వమునకు ప్రజలు తోడ్పడుచోటులను, నైతిక ఆర్థికాభివృద్ధి జరుగుచోటులను, జాత్యైక్యమును ఆత్మగౌరవమును బలపడుచోటులను, దేశకీర్తి విస్తరించుచోటులను, వాణిజ్య మభివృద్ధిజెందునని రాజప్రతినిధిగారు చాటిరి. వీరి సూచించినవరతులకు మరి రెంటిని జేర్చవచ్చును. ప్రజాభిలాషలను ప్రభుత్వము గౌరవించుచోటులను, ప్రజా స్వాతంత్ర్యము ప్రవర్ధిల్లుచోటులను వాణిజ్య మత్యంతాభివృద్ధి జెందును. ఇందుకు ఇంగ్లండ్ తార్కాణము. రీడింగు ప్రభువుగారు ముఖ్యమగువరతులను విడిచిజెట్టిరి. మేము సూచించిన వరతులను చెల్లించని యెడల, శాంతి వ్యాపించజాలదు. నిర్బంధ ప్రయోగమువలన అశాంతిని పారద్రోలి శాంతిని సుప్రతిష్ఠించుటకు సాధ్యపడదు. ఇటులే ప్రజాభిలాషలను నిరసించుచోటుల, లా ఆర్డరు రక్షణము కొనసాగ నేరదు. ప్రభుత్వమునకు ప్రజలు తోడ్పడవలయు ననిన, వారిని నిర్బంధించుట మార్గముగానేరదు. వారి యభీష్టమును నెఱవేర్చుటయే మార్గము. ఆర్థిక నైతికాభివృద్ధి గలుగవలయుననిన ప్రజలకు స్వేచ్ఛయుండవలయును. నిరోధములమధ్య యిక్కార్యము జరుగనేరదు. జాత్యైక్యమును ఆత్మగౌరవమును ప్రవర్ధిల్లుటకు, స్వాతంత్ర్యసిద్ధియే మార్గము. రాజప్రతినిధిగారు గుఱుమునకుమందు బండ్లని గట్టిరి. అందుచే వీరికి నిజము గోచరింపకున్నది. దేశమంతయు గలిసి, తగిన సలహానిచ్చినను, వీరు పెడచెవిని జెట్టుట శోచనీయము.

విద్య - దేశభాష

దేశభాషలందు విద్యను నేర్పనిది, ప్రజాసామాన్యమునకు విద్యయలవడనేరదు. ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయములక్రింద ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టినను, విశేష లాభముండదు. దేశభాషలకు పూర్వమున్న గౌరవమును గూడ విశ్వవిద్యాలయము వారు దొలగించిరి. ఇటీవల జరిగిన ఎ కె డి మి కు కౌన్సిలుసభలో ఇంటర్మీడియేటు బి. ఏ. పరీక్షలకు మరల దేశభాష నొక ప్రత్యేకవిషయముగ బోధింపవలయునను తీర్మాన మామోదింపబడెనని దెలియచున్నది. దీనిని మరల ప్రవేశపెట్టుటకు విశేషప్రయత్నము జేయవలసివచ్చెను. ఎంతవరకీ ఆచరణలోనికివచ్చునో జూడవలయును. దేశభాష నొక ప్రత్యేక శాఖగ నేర్పరచిన మాత్రాన ఆదర్శిగి గలుగదు. ఉన్నతవిద్యను దేశభాషలలో నేర్పినగాని, ప్రజలకు విద్యపై యభిరుచిగలుగదు. ప్రస్తుత సమయమున జ్ఞానము నార్జించుటకుగాక, విద్యార్థి జీవితములో విశేష భాగము ఆంగ్ల భాషను నేర్చుకొనుటతో సరిపోవుచున్నది. ఆంగ్ల భాషలోని ఉన్నత గ్రంథములను పఠించుట క వ కా శ మే గలుగుటలేదు. ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయ మేర్పడినను, దేశభాషలలో విద్యను గలపుటకు చాలకాలము బట్టుట యాశ్చర్యముగాదు. ఇట్టి కార్యమును స్వతంత్ర సంఘములే బూనుకొని. స్వప్రయత్నములవలన

సాధింపవలయును. ప్రజలు క్రొత్తదాోక్రికొంత యభివృద్ధి గనుపరచినగాని, అధికారసంఘములు తమదృష్టిపథమును మార్చుకొనజాలవు. అందుచే విజయనగరమునందు స్థాపించబడిన ఆంధ్ర పరిశోధక విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రోద్యమాశయములను పెంపొందింపగలదని న మ్మె డ ము. ఈ విశ్వవిద్యాలయ మింకను ప్రారంభదశయందున్నను, ప్రజల ప్రోత్సాహమున్నచో, త్వరలో నభివృద్ధిగాంచగలదు. తెలుగుభాషలో వివిధవిషయములను బోధించి, ఆ భాషయందే పరీక్షలను జరుపవలయుననియు, పరిశోధనమును కొనసాగింపవలయుననియు, జ్ఞానబోధను ఉపన్యాసములమూలమున సాధింపవలయుననియు, విశ్వవిద్యాలయము వారు సంకల్పించుటయగాక, ఇందుకువలయు గ్రంథములను దేశభాషలలో వ్రాయింపవలయుననిగూడ, సంకల్పించిరి. దృఢనిశ్చయమున్నచో ఇక్కార్యము సఫలము గాకబోదు. స్వతంత్రగ్రంథముల నేమి, భాషాంతరీకరణములనేమి రచింపగలవారు పెక్కురుగలరు. వారికి వేతనభృతి నెనగుచో, ఇక్కార్యమును సాధింపగలరు. మాతృభాషాభిమాను లందరును యిందుకు తోడ్పడినగాని, అనుకూలఫలితము గలుగదు. స్వతంత్ర విశ్వ విద్యాలయములను స్థాపించుటయు, పరీక్షల గా విం చి యోగ్యతాపత్రముల నొసగుటయు, ఆమెరికాలో పరిపాటియైనది. అధికార విశ్వవిద్యాలయపు డిగ్రీలకుగూడ ఆర్థికవిలువదగినయీకాలములో స్వతంత్ర విద్యాలయముల యుపయోగము తప్పక విస్తరించును. ఆంధ్రదేశము ముందుకుబోవుటకు స్వతంత్ర నిర్మాణశక్తిని జూపుటయే మూలసాధనము. ప్రభుత్వమువారిపై నాధారపడుటవలన లాభములేదని నానాటికి దెలిసి వచ్చుచున్నది. మాతృభాషయందన్ని శాస్త్రములకును, అన్నికళలకును సంబంధించిన గ్రంథములను తయారుజేయవచ్చును. దేశభాషలలో శాస్త్రగ్రంథములను వ్రాయుటకు వీలు లేదనుసిద్ధాంత మిది వరకే త్రోసివేయబడినది ఉస్మాన్ విశ్వవిద్యాలయమునందు జరిగెడిప్రయత్నములే ఇందుకుసదర్శనములు. దేశభాషలలో ఉన్నతవిద్య గలపుటకు పాలకులు ప్రోత్సాహము గలిగింపకున్నను, ప్రజ లీవిషయమై స్వతంత్రమార్గముల ద్రొక్కగలరు. విజయనగరం మహారాజుగా రీవిశ్వవిద్యాలయమునకు పోషకులుగ నేర్పడి, మాతృభాషపట్ల తమ యభిమానమును జూపియుండుట ప్రశంసార్హము. మిగిలిన జమిందారులును ధనవంతులును తగిన యభిమానాదరముల జూపుచో, ఆంధ్రాశయములు త్వరలో నెఱవేరక మానవు.

సినేటుసభ్యులు : ప్రయోగభత్వములు

నూతన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము విద్యాభివృద్ధి కెంతవరకు దోడ్పడునో తెలియదు గాని, ఖర్చుమాత్రము విస్తారమగు ననుటకు సందియము లేదు. సిండ్ కేటులో నిదివర కంగీకరింపబడిన తీర్మానముప్రకారము, ప్రయోగభత్వములను సినేటుసభ కొకదానికిపూత్ర మీయవలయుననియు, అదియైనను యొక్కరోజుకుమాత్రమే వీలుగననియు సూచించబడెను. సంవత్సరమునందు మూడుసభల కెక్కునగాకుండ, తడవ కొక్కరోజుకు మాత్రము అల్ల నెన్నుల నియమలయననియు, అఫీలియేటుడు

కళాశాలల సంఘమువారికి రెండు సభల కేంద్రము గాకుండ ఒక్కరోజుకు సరిపోవు భత్యము నీయవలయుననియు, తీర్మానింపబడెను. కాని డబ్బు లేనిది, తీర్మానము కొనసాగు తెలులు? నిన్నటి దినము ప్రారంభమయిన సి నేటు సభ ప్రత్యేక సభయై యుండెను. పాపము దూరప్రాంతముల నుండి సభ్యులు చాలమంది విచ్చేసిరి. వీరిలో చాలమంది ధనికులుగారని యూహింపవచ్చును. సింహి కేటు తీర్మానము ప్రకారము, ప్రత్యేక సమావేశమునకు విచ్చేయువారికి భత్యము లిచ్చుటకు ఏలులేదు. మామూలుగ్రాంటు ఇరుపదివేల రూపాయలు సరిపోవనియు, ప్రయాణ భత్యములకుగాను డబ్బుపదివేలరూపాయల నీయవలయుననియు, వైసు ఖాతాసలరుగారు ప్రభుత్వమువారికి దెలిపిరిగాని, ప్రభుత్వమువారి రిండుకు పోలేదని జవాబిచ్చిరి. కడిచిన సి నేటుసమావేశమునకు సంబంధములేకున్నయ్యెనట. ప్రభుత్వమువారి సహాయములేనిది సి నేటు సభ జరుగుట దుర్లభమగును. అట్టితేరి, సభలను తగ్గింపవలసివచ్చును. ముందుకు బోయిననుయ్యి, వెనుకకుబోయిన గొయ్యివలె నున్నది, విశ్వవిద్యాలయస్థితి. విశ్వవిద్యాలయ సంఘము తరుచుగ గూడుచున్నగాని, విద్యాసమన్యలు పరిష్కారముగానేరవు. అటుల గూడుటకు డబ్బుచాలదు. శాసనసభలకు, హాజరగుటకు, సభ్యులుత్సాహముతోనుండురు. స్వంతద్రవ్యమును ఖర్చుపెట్టవలసివచ్చుచున్నపుడు, సి నేటుసభ్యులుమాత్రము అట్టి యుత్సాహముజూపజాలరు. అందుచే తమకు సంబంధించిన యీముఖ్యవిషయమును, సి నేటుసభవారు ముందుగ విచారించిరి. సభ్యుల ప్రయాణభత్యములకు వలయుధనము నొనగవలయునని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును సభ్యులేకగ్రీవముగ సంగీకరించిరి. ప్రయాణభత్యముల నీయనిచో, విశ్వవిద్యాలయవ్యవహారములు స్తంభించు ననియు, ప్రభుత్వమువారి విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించి యుండుటచే దానిని నిర్వహించుటకు వలయు ధనమును వారు సహకూర్చవలయుననియు, రెండు లక్ష లిండుకొండ ఖర్చయినను వెనుదీయగూడదనియు, సభ్యులొకరు అత్యుత్సాహముతో బలికిరి. ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారిపట్లగూడ సానుభూతి గలుగుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుల భత్యముక్రిందనే లక్షలకొలది ద్రవ్యమును వెచ్చింపవలసివచ్చుచో, అసలు విద్యాభివృద్ధి కేమాత్రము వెచ్చింపగలుగుదురు? మొత్తముమీద వ్యయమధికము ఫల మల్పమునుకాక ప్రస్తుతవిద్యావిధానము పట్ల సార్థకమగుచున్నది. మరియొక ఖర్చుగూడ నిన్నటిదినము సూచింపబడెను. అఖిలభారత విశ్వవిద్యాలయ సంఘమునందు, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రాతినిధ్యముండవలయుననియు, ఇందుకు గాను సంవత్సరమునకు 1600 రూపాయలను చెల్లింపవలయు ననియు, లిటిల్ హేల్సుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. తీర్మానవిచారణ మార్చి వరకు నిలిపివేయబడెను. ఇట్టి ఖర్చు లెన్నియోగలవు. వీనిని భరించుట కేటుల సాధ్యమగునాయను ప్రశ్న చాల చిక్కులతో గూడుకొనియున్నది. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయస్థితియే యిటులుండ, తంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్థాపనకు ఎట్టి యవకాశము యుండునో యూహింపవచ్చును.

ఆంధ్రుల
గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి
 లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను
 16.12.24
యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

చంబాలు ఇదివరకు 50398-6-8	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు రావు పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు ఇదివరకు 24653-9-8	కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను వసూలు మొత్తము ఇదివరకు 24878-9-8
------------------------------------	--	--

పూజానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నం. 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

నల్లమందుసభ : ప్రతిష్ఠంభనము

జీవితంలో జరుగుచున్న నల్లమందుసభలో తడవతడవకును ప్రతిష్ఠంభన గలిగించుటలో, ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధియు చేరెన్నిక గాంచుచున్నారు. చీనా, అమెరికా మున్నగు దేశముల ప్రతినిధులు నల్లమందు పంటను నిషేధించుట ముఖ్యమని దెలుపుచున్నారు. హైందవ ప్రజాభిప్రాయముగూడ యిందు కనుగుణ్యముగ నున్నదనుటకు, గాంధీ మహాత్ముడు బంపిన సందేశమే ప్రజల నిదర్శనము. మత్తుపదార్థముల వాడుకను నిషేధించువిషయమై అమెరికాతో బాటు హిందూదేశ ప్రజలును ఉత్సాహము గనబడుచున్నారు. భారతీయుల నేకులు సంతకములు జేసి పంపిన విజ్ఞాపన, జనీవాసభయెదుట నుంచబడెను. కాని హైందవ ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించువారు జనీవాసభయందు లేకపోయిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి కేవలము అధికారుల యభిప్రాయమును వ్యక్తపరచెను గాని ప్రజాభిప్రాయమును దెలుపజాలడయ్యెను. ఇందువలన హిందూదేశముగూర్చి ప్రపంచమునం దప్రమాణాలుగుటకుగూడ కారణమేర్పడును. స్వకరిపాలనము లేనిది, హిందూదేశమునకు అంతర్జాతీయ సభలలో ప్రాతినిధ్యమొనగుటవలన ఎట్టి సప్తములు వాటిల్లునో, దెలుపనక్కరలేదు. నేడు మరల సేనభగూడును. తుదకీడి ఎటులపరిణమించునో జెప్పజాలము. ఇండియా, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు జనీవాసభలో జూపుచున్న వైఖరిగాంచి, ఇంగ్లండులోగూడ ఆనంత్య పీ గలుగుచున్నది. ఇట్టివైఖరివలన, బ్రిటిషువారి పట్ల ప్రపంచాభిప్రాయము వ్యతిరేకముగ నుండునని, అబ్జర్వరుప్రతిక భీతిజూపుచున్నది. ప్రస్తుత దృక్పథమును విడనాడి, సద్భావముజూపునటుల ప్రోత్సాహము గలుగవలెనని యీ ప్రతికగోరుచున్నది. విల్సనుహానిను ఆను ప్రముఖుడు “డెయిలీ న్యూసు” పత్రికలో వ్రాయుచు, బ్రిటిషు దృక్పథమును తీవ్రముగ నిరసించెను. భారతభూమికి స్వకరిపాలనము లభించుట, భారతీయుల లాభమునకే గాక ప్రపంచశ్రేయమునకుగూడ ముఖ్యమని, అన్ని దేశములవారును ఇప్పుడయినను గ్రహించెదరు గాక!

పదునాల్గవ అకాలీజత

సర్ మాల్ఖాం హెయిలీగారు సిక్కుసభార సంఘమును బైకిడియటకు ఎంత ప్రయత్నించినను, అకాలీయద్యమ మంతరించలేదని స్పష్టమగుచున్నది. అయిదువందలమంది అకాలీలు మరల జయి

తోకు బయల్పెకలిరిని, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇప్పుడు బయలుదేరినది, పదునాల్గవ అకాలీజత. ఇంతవరకు 12 జతలు నిర్బంధింపబడెను. పదమూడవజత, మార్గమధ్యమున గ్రామప్రజాధము గావించుచున్నది. పదునాల్గవజత బయలుదేరినది. సర్దారు మంగళసింగుగారు, యీజతవారి నాశీర్వదించుచు, అహింసను విడనాడవలదనియు, అఖండపాఠము నొనర్చుకుండ మరల తిరిగి రావలదనియు, హెచ్చరించిరి. పదునాల్గవజత కాలినడకనే జయితోకు వెడలును. త్రోవలో గ్రామాదులందు ప్రచారమునలుపును. జయితోకు జేరునప్పటికి రెండు మాసములయినను బట్టునని, యూహించుచున్నారు. అకాలీయత్సాహమును, భయపెట్టియు, బెదిరించియు, దండించియు అణగద్రొక్కుటకు సాధ్యపడదని హెయిలీగా రింకను గ్రహింపకున్నారు. వీరు తమ ప్రాతపద్ధతులను విడువకున్నారు. కొంతమందిని చీలదీసినను, మిగిలినవారు తమయుద్దేశ్యమును కొనసాగింతు రనుటకు సందియము లేదు. గాంధీ మహాత్ము డిటీవల దెలిపినటుల, అహింసా సిద్ధాంతమును అకాలీలు అద్భుతరీతిని ఆచరణలో పెట్టిరి. అహింసయం దెట్టికీ గలదో, అకాలీలు తమ జీవితములందు గనుబటదిరి. నేడు సయితము, వారికి అహింసపట్ల విశ్వాస మేమాత్రము దొలగలేదు. ఇట్టివారు ధర్మమార్గమును విడువనిచో, స్వమతమును రక్షించుకొనగలుగుటయగాక, హిందూదేశమున కంతకును మార్గము జూపగల రనుటకు సందియము లేదు.

భారతసామ్రాజ్యశాసనసభ

కె. జి. లోహకరుగారి కరంసీబిల్లు

బొంబాయి, డిశంబరు 15:— హిందూదేశమందు వాతెయలను గురించిన శాసనములను ఒకటిగా చేర్చుటకును సవరణ గావించుటకును రాబోవు ఢిల్లీ శాసనసభయందు నొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు కె. జి. లోహకరుగారు ముందుగ తేలియజేసి యున్నారు. హిందూదేశమందు వాతెయలు బంగారపుప్రమాణమునై నాధారపడి యుండవలయుననియు, బంగారువాణెములు మాత్రమే వట్టముప్రకారముగ చలామణీయం దుంచవలయుననియు, వెండి వాతెయలు పరిమితిగల చెలామణీగా చేయవలయుననియు, లోహకారు గారి బిల్లు కోరుచున్నది. బంగారపు ప్రమాణము ప్రకారము గ శాంకినోట్లపరముయొక్క విలువను మార్చవలయుననియు శాంకినోట్లగారు తిజస్వసామ్మి యిండియాగవర్న మెంటు పెక్కురీతిలో సూచించవలయుననియు, నాణ్యసంబంధముగ సంచితధనము భారతదేశమునందే సుండవలయుననియు శాసనమునందు మార్పుచేయుటకు లోహకరుగారి బిల్లు చలపెట్టుచున్నది.

(అ. ప్ర.)

విదేశ వార్తలు

ఇంగ్లండు - మిత్ర మండలి

చాంబర్లెనుగారి ప్రచారము

యూరపియను శాంతిసావనము

లండన్, డిశంబరు 13:— కోమనుండి లండనుకు చాంబర్లెనుగారు తిరిగివచ్చిరి. చాలాభయముగ నుండెనుకొనుచున్నార. ఇకముందు అన్ని జాతీయమితిసభలకు బ్రిటిషు ప్రతినిధిగ బోయెదరటంబు జాతీయమితి చాల ముఖ్యమైనదని గ్రహించిరి. హెరియట్సు, ముస్సోలినీ గార్లను గణింపకొనుట తటస్థించెను. మరియు ప్రముఖులగు యూరపియను రాజకీయవేత్తలను గణింపకొనిరి. ప్రస్తుత శాంతిసావనముపరిస్థితులను గూర్చి చర్చింపగలిగిరి.

జనీవా ఒడంబడికలో ప్రాంసుకు అభయమునిచ్చు విషయమును చూచింది. డొమినియనులతో ఆలోచించినను సరే మరేమిచేసినను సరే ప్రాంసుకు మరి యుద్ధప్రయత్నముండవని అభయమియవలెనని యేర్పడినది. ఈ ఒడంబడికవిషయమై డొమినియనులతో ఆలోచించిన గాని యేమి జెప్పజాల ననుచున్నాడట చాంబర్లెనుగారు.

వచ్చేవారము కామస్సుసభలో విదేశాంగ రాజకీయములను చర్చించునపుడు చాంబర్లెనుగారు కోమ వ్యవహారములను గూర్చి కొంచెము ముచ్చటించవచ్చును.

నకడే తైమును పత్రికావ్యాఖ్య

చాంబర్లెనుగారి కోమపయనము చాల ముఖ్యమైనది. ఆయన రాజకీయవిజ్ఞానమును బహిర్గతము జేయుటయే గాక ప్రాంసు, గ్రేటుబ్రిటను, ఇటలీలో యూరపురాజకీయ పునర్నిర్మాణమునందు శాంతి స్థాయిగ నేర్పడుటకు గట్టిమూలాధార మేర్పడును. వీరందఱు గ్రేటుబ్రిటనుతో స్నేహముగ ప్రవర్తించెద రనుచున్నది.

అబర్దరు పత్రిక

చాంబర్లెనుగారు హెరియట్సు ముస్సోలినీగార్లతో చాంబర్లెనుగారు ప్రస్తావించిరి. ఆంక్షిర్లాతీయ రాపకీయవేత్తలతో మాట్లాడిరి. యూరపులో ముందు గ్రేటుబ్రిటను రాజకీయసంబంధములు నెమ్మదిగ సాగును. ఒండొరులు నిష్కాపట్యముగ పరిస్థితులను పరిష్కరించుకొనటకు వీలగు ననుచున్నది.

అమెరికా ప్రేంచీయుము

జనీవా ఒడంబడికనుగూర్చి డొమినియనులతో ఆలోచించుకొండ నేమి జెప్పటకు వీలులేదని చాంబర్లెనుగారు ప్రేంచి అధికమంత్రితో తెలియజేసిరి. గ్రేటుబ్రిటనుతో ఆలోచించుకొండ అమెరికనులకు తామియవలసిన అప్పులను తీర్చదలమకొన లేదని ప్రేంచి అధికమంత్రి చాంబర్లెనుగారితో తెలియజేసిరి.

జర్మన్ నష్టపరిహారములు

అమెరికనులకు గావలసిన మొత్తము

ప్యారిస్ చర్చలు

లండన్, డిశంబరు 14:—వచ్చేలలో ప్యారిసు నగరమున మిత్రమండలి అధికమంత్రులు ఆక్రమణ ప్రయత్నమునకు అమెరికనులకు జర్మను పరిహారములనుండి ఇవ్వవలసిన మొత్తమునుగూర్చి ఆలోచించెద రనుకొనుచున్నారు.

అమెరికనులు స్నేహభావముతో ప్రవర్తించుచున్నారనియు ఇయ్యది ప్యారిసుచర్చలకు లాభించు ననియు అనుచున్నారు. శాసనసభ్యులను విషయము లెన్నియో జమిడియున్నది. త్వలో పరిస్థితులన్నిటిని స్పష్టపరచుచు ప్రకటించెదరు.

డాన్ విధానము ననుసరించి జర్మనీనుండి రాబట్టు యుద్ధ పరిహారములను పరిష్కరించుటకు ప్రాపంచిక న్యాయస్థానమునకుగాని మరితర న్యాయస్థానమునకుగాని బంపుట కష్టములేదని హాల్డింగ్ గారు తెలియజేసిరి.

ప్రేంచి రాయబారి

ప్రాంసుకు మరలుట

కాంతిడినెయింటు ఆలేరుగారు లండనులో 1320 నుండి రాయబారిగ నున్నారు. శేటి యుద్ధమున ప్రాంసుకు బయలుదేరిరి. చాలమంది వెంటజని పట్టొల్పిరి.

చిత్రపటము

1654 లో చిత్రపటమైన ఒకపటమును 6615 పౌనులకు గొని నేవనలు గ్యాలరీలో బెట్టిరి. దీనిని ప్యూలిషనుగారు చిత్రించి రనుకొనుచున్నారు. పరిశోధనలు జరుగుచున్నవి.

జర్మను మంత్రివర్గము

రాయబారులతో ఆలోచించుట

బెర్లిన్, డిశంబరు 14:—లండను ప్యారిస్ కోమలలో నున్న జర్మన్ రాయబారులను తెలివకు రప్పించిరి. కొత్త జర్మను మంత్రివర్గపు శేర్పాటులను గూర్చి బ్రిటను, ప్రాంసు, ఇటలీవారి యభిప్రాయములను తెలియగోరిరి.

మధ్యరాష్ట్రముల గవర్నరు

నర్ ఎం. బట్టరుగారు

సార్వభౌముని పదస్థించిరి. స్టారు ఆఫ్ ఇండియా బిరుదును నిచ్చిరి.

ఈజిప్టు విద్యార్థుల ఆక్షేపణ

తాము అరాచకమును గలగజేయ దలచలేదనియు తమ దేశభాగ్యదయును నిమిత్తము దేశభక్తులుగ బోక్యము గలగజేసికొనకుండ నుండజాలమనియు విద్యార్థులు ప్రకటించిరి.

కింగ్సు బెంచి న్యాయమూర్తులు

గ నర్ హ్యూక్లేజరు, నర్ విలియం పిక్లేగారు నియమించబడిరి.

ఇంగ్లండు యుద్ధబుణము

అమెరికనుల కీడువలసిన మొత్తము

పెద్ద మొత్తమువడ్డీ తేలుట

లండన్, డిశంబరు 14:—రేపటికినను యునైటెడ్ స్టేట్సుకు వడ్డీ నిమిత్తము గ్రేటుబ్రిటను 91655000 డోలరులను ఇచ్చును. అమెరికా కీడువలసిన ఆపలు గూడ కొంచె మియబడును. ఇందులో 68655000 డోలరులు వడ్డీక్రిందను, 2800000 ఆపలుక్రిందను ఇచ్చెదరు.

ఇంతపెద్ద మొత్తము నిచ్చుటకు గ్రేటుబ్రిటను డోలరులకు కొనవలసినవచ్చెను. ఇందులో మారకమువిషయము ముఖ్యమైనది. మారకముఖరీదు 19574000 పౌను లగును. పాండు ధర హెచ్చునిచో 21052000 పౌనులే అయియుండెడిది. పాండుధర హెచ్చుటచే గ్రేటుబ్రిటనుకు 1478000 పౌనులు లాభము గల్గెను.

మిడ్లండుబ్యాంకు తదనంతరము

హాబ్బుపై నేరము

లండన్, డిశంబరు 12:—ప్రాసిక్యూషనును బలపరుచుటకు న్యాయమును విరిపించెదరటంబు కప్టా ఆర్డరును బహిష్కరించి అప్పగించుట ఆశుమానమే యనుచున్నారు. శే వీవిషయములను విచారించెదరు.

భయపెట్టి సామ్యుకు గ్రహించుటకు హాబ్బుకుటబన్నె నను ఇంకొక నేరమునకు ప్రాసిక్యూటు—(శిక్షించవలె నని) జేయవలెనని ఫిర్యాదీన్యాయవాది గోరెను. అపలు చెక్కుకోర్టులో నున్నదనియు తగులబెట్టిన చెక్కు బంగారము అనియు తెలియజేసిరి.

హాబ్బుకు జామినియలేదు. 15 వరకు చెజుసాలయం దుంచిరి.

ప్రేంచి ప్రధానామాత్యుడు

హెరియట్సుగారి ఆరోగ్యము

ప్యారిస్, డిశంబరు 13:—హెరియట్సుగారి ఆరోగ్యము తృప్తికరముగ నున్నది.

రాజీనామా నీయవచ్చును

ప్రభుత్వపక్ష పత్రికలుగూడ హెరియట్సుగారి ఆరోగ్యము బాగులేకపోవుటచే రాజీనామా నీయవచ్చు ననుచున్నది. 10 కోమలలో ప్రకటించి దిగి మసలుటకు వీలగునని బైదుల్లు జెబుచున్నారు. కాని అతడే కష్టపనుస్యలన్నిటిని పరిష్కారముచేయుగలరా యని సంశయించుచున్నారు. ఆర్థిక పత్రము మిత్రమండలి ఆర్థికసభ, ఫ్ర్యాంకో-జర్మన్ వర్తక రాయబారులు మున్నగు కష్టపనుస్యలను పరిష్కరించగల్గుదురాయని సంశయించుచున్నారు. హెరియట్సుగారి వ్యక్తి స్వరూప సోపలిష్టలూ, ర్యాడికల్సు గలసి పనిచేయుటకు వీలైనది. ఇతడు నిష్క్రమించినచో కష్ట మేర్పడవచ్చును.

స్పెయిను-మరాకో పరిస్థితులు

దక్షిణమున, ట్యూటనులో స్పెయినురంగమును మరల ఏర్పాటు జేయుట పూర్తయినది. లారాచీప్రదేశములో గూడ పూర్తయియున్నది.

విప్లవనాయకుని జు:పుట

కెయిదు ఆరాచీ బోనీసిమా అను విప్లవనాయకుడు, 12: గురు ఇతరసభ్యులు స్పెయినునేనలు బాంబును వేయుటచే చనిపోయిరి.

స్పెయినునేనలు భారీజేయుచున్న స్పెయిను మరాకో భాగములకుగూర్చి ఏమి చేయదలచినని స్పెయిను ఉద్దేశ్యములను ప్రాంసు అడుగుచున్నది.

జాతి సమితి సభ

పరిసమావేశము

కోమ, డిశంబరు 13:—శేటితో జాతీయమితిసభముగిసెను. అధ్యక్షుడు సభవారిప్రయత్నిములు ఫలించుగాక యనియు ఇటలీప్రభుత్వమువారు చూపినఆవరణ ఎంతయు సంతృప్తికరముగ నున్నదనియు నుడివిరి.

మాట్లాడె న్యములు

ఆర్డుసాటునుండి రెండవ బోర్డరు రిజిమెంటు నది హద్దుపటాలము పూర్వముకంటె తక్కువగ వచ్చినది. కాని ఇండియానుండి వచ్చేవేసవికాలమున మరింతపటాలము వచ్చును.

అంతరాతీయశాసనములు

సవరణవిషయమై జాతీయమితి సభవారు ఒకసంఘము నియమించిరి. దీనికి స్వీడనుదేశీయు డను హమ్మర్స్ట్రోమ్ జ్యోల్లా అనునాతని అధ్యక్షునిగ నియమించిరి. ఇటలీవ్యక్తి ప్రాధురూ డియన్నాగారిని ఉపాధ్యక్షునిగ నియమించిరి. యునైటెడ్ స్టేట్సుకుగూడ ప్రాతినిధ్యముగండు.

కార్మికులకు జీవనోపాధి

నిమిత్తము గొప్ప ఇనపదానము వేయుచున్నారు. 14000000 పౌనులగును. దీనివలన అన్నికర్యాగారములకు కంట్రాక్టు లభించును.

అమెరికా నాకాదళ ప్రయత్నములు

జపానుభయము

లండన్, డిశంబరు 13:—అమెరికనులు చేయునన్న నాకాదళ ప్రయత్నములను జూచి జపాను భయపడుచున్నది. సింగపూరు నాకాశయమును మరల తలబెట్టుట అమెరికను ప్రయత్నములు చేయుట ఒకేసమయమున ఏర్పడుటచే జపానుకు భయమగుచున్నది. ఇవంతయు జపాను విజృంభించుటకు వీలులేకుండ నాలుగు మూలలను చుట్టివేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని టోక్యోనుండి ప్రెస్ పత్రికా విలేఖరి జపాన పత్రికలు తలంచుచున్నదని జెప్పుచున్నాడు.

ప్రభుత్వము

క్యాంబెలుఅభియోగము

లండన్, డిశంబరు 11:—క్యాంబెలు అభియోగమును గూర్చి విచారణచేయదలచితిరా యని కామన్సుస్థలోయడుగ, లేదని బాల్డ్వినుగారు ప్రత్యుత్తరమునీయ ప్రతిపత్తులు ఆక్షేపణగ నచ్చిరి.

అట్లార్చి జనరలు మంత్రివర్గము సమ్మతిలేనిదే రాచ ట్రియములందు ప్లేట్లను ప్రాసిక్యూటు చేయరాదను ఉత్తరువు అక్రమమనిరి. న్యాయపరిపాలనమునకు విరుద్ధమనిరి. అట్లార్చి జనరలు గౌరవమునకు తక్కువనిరి. తాము ఇదివరలో ఆచారమునే అవలంబించితిమనియు క్రొత్తపద్ధతులను ప్రవేశపెట్టలేదనియు ప్రతిపత్తులు తెలియజేసిరి. తరువాత సమ్మతిని చెలిసిరి. క్రైస్టును అయినపిదప ఈవిషయమై చర్చించుట కవకాశముండునా యని యడిగిరి. ఎన్నికలందు ప్రజాభిప్రాయము తేలి నందున క్యాంబెలు అభియోగమునుగూర్చి విచారణ అక్కరలేదని బాల్డ్వినుగారు రనిరి.

అస్ట్రేలియా నాంకులనమ్మె అంతరించుట

సిడ్నీలో పూర్వము యుద్ధమున పనిచేసిన కార్మికులు జేరి ఏర్పరచిన కార్యాలయమును ఫిబ్రవరి 28 తేదీకి ఎత్తివేయవలెననియు, వీరు వాటరుపైడు పనివారిద్రవంధుమున జేరుటకును, యూనియనులభము లన్నియు వీరికొకట నర్తించునటులను పంచాయితీకోర్టుల తీర్మానమును అంగీకరించవలెననియు మం దెన్నడైన తగవులు వచ్చునేని సమ్మెలుండగూడదనియు ఏర్పాటుజేసిరి. సమ్మె దీనితో అంతరించెను.

రైల్వే పనివాండ్రుకోర్కెలు

లండన్, డిశంబరు 11:—రాత్రి 12-14 ఎస్. యూ. ఆర్, పనివాండ్రు కంపెనీవారిని కొన్ని సదుపాయములు జేయవలెనని గోరిరి. వీటిని ఇచ్చినచో ప్రతిపాటన 10000000 పౌనులు ఖర్చుగును.

తక్కువగంటలు పనిచేసెదమనియు అన్ని తరగతులకు వేతనము లభింపజేయవలెననియు పించువిధానమును ఏర్పాటుజేయవలెననియు గోరిరి.

నల్లమందుసభ

మరల ప్రతిష్ఠంభము

అమెరికను విధానమునకు అంగీకరించకపోవుట

జనీవా, డిశంబరు 18:—నల్ల మందు ఒడంబడికను సంతకము చేయుటకు సమావేశమైన మొదటి నల్ల మందుసభ తలవని తలంపుక ఆగిపోవలసివచ్చెను. అమెరికను ఏర్పాటునుగూర్చి చాంబర్లెను గాటితో ఆలోచించవలెనని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువు జేసినది బ్రిటిషుప్రతినిధి తెలియజేయుటచే సభ ఆపుజేయబడెను. ప్రెంచి ప్రతినిధిగూడ తాను సంతకము జేయజాలననెను.

జీనాప్రతినిధిగూడ సంతకము జేయవలెననెను. ఈ పరిస్థితి లిటు మాదుగజూచి ఆశ్చర్యము జెందిరి. ముందెపుడు మరల సమావేశము పనని యడిగిరి. సాధ్యమైనంత త్వరలో యి అవ్వజుకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

రెండవ నల్ల మందుసభ నేటిమధ్యాహ్నము వత్తు పదార్థమునుండి 'హష్టి'ను ఎత్తివేయవలెనని ఈజిప్టువారు సూచించిన విషయమును ఆలోచించిరి.

వీనా అమెరికను ప్రతినిధి లీనూచనను ఆహ్వానించి బలపరిచిరి.

ఇంతలో ఈ విషయమును చర్చించుటకు తగిన సమయముగదని క్లెబును బ్రిటిషుప్రతినిధి డెక్లార్ చేసెను. కాన ఈ విషయమును చిన్న సంఘమునకు చెలియజేయవలెననిరి.

అమెరికను ఏర్పాటులను చర్చించుటకు రెండవ నల్ల మందు సభవారి కధికార మున్నదా యను విషయమును తమ తమ ప్రభుత్వములతో ఆలోచించుటకు సభ నాపుజేయవలెనని స్పెయిను ప్రతినిధి గోరెను. 16 తేదీనకు ఆపుజేసిరి.

దక్షిణ ఫ్రెంకోను పార్లమెంటుసభ్యుడు విలియం మాటు గారు చనిపోయిరి.

అనవసరముగ అడ్డువచ్చుట

తప్ప నుట

లండన్, డిశంబరు 14:—అమెరికను ఏర్పాటులను ఆక్షేపించువారు ముఖ్యము భారత బ్రిటిషు ప్రతినిధులు ప్రాయశః ఇండియా కార్యాలయమువారు జెప్పియుండవచ్చుననుమన్నారు. ఇట్లుచేయుట పాడిగాదనున్నారు. త్వరలో ఆపట్టును విడుదలకు ప్రయత్నములు జరుగుగాక యనుచున్నారు.

బ్రిటిషుసామాజ్య నల్లమందు

విధానము నాక్షేపించుట

లండన్, డిశంబరు 15:—అమెరికనులు జాతిసమితితో అవర్ణ్యముగ సహకారమును సల్పుదున్నారు. కాని అమెరికా ప్రయత్నములు ఫలించలేదు. వానికి కారణము ఆంగ్లో అమెరికా సహకారము లేకపోవుటయే. బ్రిటిషుసామాజ్యమునందు కొన్ని భాగములందు నల్లమందు వర్తకములో బ్రిటిషువారు తరచుగాలను జూచుకొనుట ఇంకొక కారణము. స్పెయిలు సెటిల్మెంటులో నల్లమందులను గొప్ప ఆదాయము గల్గుచున్నది. అందుచేతనే నల్లమందు త్రాగుడు గారలను చున్నారు. పేగు ఒడంబడిక వ్యర్థమైనది. క్రొత్త ఒడంబడికలను దూర ప్రాచ్యదేశములందు నల్లమందు త్రాగుడును చిగ్గలాయిగ జేయుట కేర్పడినది. కామన్సుస్థలో నల్లమందు విషయమై ఇంత ఉత్పేక్ష జేయుట బాగులేదని విల్సన్ హ్యారిసి గారు అబ్జర్వరూపత్రికలో వ్రాసిరి.

లీకమిషను సిఫార్సులు

700,000 పౌనులు హెచ్చువేతనముల

క్రిందయగును

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిశంబరు 16:—ఇండియాలో వైద్యవృత్తి యందు లీకమిషను సిఫార్సుల ననుసరించి క్రొత్త ఏర్పాటులను జేయుటకు నిశ్చయించలేదని కామన్సుస్థలో ప్రిమాంటిలు గారికి వింటర్జుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. పార్లమెంటు మరలసమావేశమగు నపు మ తీర్మానము ప్రకటింప బడవచ్చును. లీకమిషను సిఫార్సులను కొన్నిటిని మంత్రివర్గ మువారవలంబించుట ఇండియా ప్రభుత్వ ఆదాయమునుండి అదనముగ 700,000 పౌనులను ఉజ్జాఇంపుగ ఖర్చుపెట్టవలసి యుండునని వేడిఉడ్ గారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఈమదింపును ప్రతిపాటన ఖర్చుపెట్టవలసి యుండునని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు అంచనాజేసి రినిరి. మారకమును బట్టి ఈమొత్తము గూడ మారుచుండుననిరి. ప్రస్తుతపు మార్కెటుధర నిలిచి యున్నచో మదింపువేసినసాములో చాల తగ్గుననిరి.

ప్రస్తుత సమావేశమునందే లీకమిషను సిఫార్సులను అములులో పెట్టుటకు ఒకటిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు ఆశించుచున్నామని వార్తాపత్రిక గారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

జీవనవ్యయము హెచ్చుటచే ఇండియాలో పనిజేయు ఉద్యోగుల వేతనములను భృతులను సరి పుచ్చుటకు ఆతిజాగ్రతగ ఆలోచించుచున్నారమని రివర్జన్ గారికి తెలియజేసిరి.

స్పెయిను—మరాకో

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిశంబరు 16:—స్పెయిను మరాకో విషయమై ఫ్రెంచివారు స్పెయినుకు లేఖ బంపినమాట నిజముగాదని ప్రెంచి ఆధికారులు తెలుపుచున్నారు. స్పెయినువారు కొన్ని ప్రదేశములను ఖాళీజేయుటచే గర్హిత పరిస్థితులనుగూర్చి స్పెయిను దైక్ష్తరీవారి యభిప్రాయములను గనుగొనుటకు మాత్రము మ్యాడిడ్ హోనున్న ఫ్రెంచి రాయబారి టుత్తువుజేసిరట. ఇకముందు స్పెయిను ఏమిచేయు నుద్దేశించెనో తెలియజేయు గోరట మరాకో పరిస్థితులనుగూర్చి లండను ప్యారిసు మంత్రి వర్గమువారు చాల జాగ్రత్తగ గనిపెట్టి జూచుచున్నారు.

ఈజిప్టు విద్యార్థుల

14 గురు విడుదలజేయబడుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిశంబరు 16:—ఒకటవతేదీని ఆరెస్టు జేయబడిన 14 గురు విద్యార్థులు విడుదలజేయబడిరి.

ఈజిప్టు—రషియా

బ్రిటిషుప్రభుత్వవిధానము

ట్రైవిల్ గా రాక్షేపించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిశంబరు 16:—కామన్సుస్థలో నేడు (ట్రైవిల్ గా) ఈజిప్టు రషియాపట్ల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని ఆక్షేపించిరి. ఈజిప్టు ఇప్పుడు నిజముగ స్వాతంత్ర్యముగ నున్నదాయని యడిగిరి. రషియాలో ఇతరదేశములు వర్తకపు టాడంబడికలను జేసికొనుచున్నవి. అట్టిసమయమున రషియాతో ఏమి చేయదలచిరని యడిగిరి. బ్రిటిషు ప్రతికూలప్రకటనమును వినుటకు కామన్సుస్థకు వచ్చినని చాంబర్లెనుగారు ప్రెసిలిను గారికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. ఈజిప్టు కష్టపరిస్థితులందు బ్రిటిషువారవలంబించిన వైఖరికి ఆభిసంక్షించుచు విదేశీయులు ఆభినందన లుపిరిని నుడిపిరి. నూదానులో బ్రిటిషువారిచ్చిన అభయములను నెరవేర్చుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారికి యధికారముండవలెననిరి. ఈజిప్టుప్రభుత్వమువారు ఈజిప్టులో తమధర్మమును నిర్వహించవలెననిరి. అదియే ముఖగావలసిన దనిరి. అట్లుజేసిరేని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారును, బ్రిటిషు ప్రజలును ఈజిప్టుకు అత్యుబంధువులగును, పరమ మిత్రులుగను ఉండెదగు. (ప్రభుత్వసభ్యుల సంతకము) ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యముతో జోక్యముగలుగజేసికొన యుద్దేశ్యము తమకు లేదనిరి మనకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించరాదనిరి. వారికిచ్చిన స్వాతంత్ర్యముతో జేర్చివరతులను ఈజిప్టుప్రభుత్వమువారు నెరవేర్చవలెననిరి. ఇదియే వారిస్వాతంత్ర్యమునకు ఆధారముగ ఏర్పడుననిరి. ఈజిప్టుప్రభుత్వమువారు రావరతులప్రకారము ప్రవర్తించిరేని ఈజిప్టుప్రభుత్వము నూదానుపరిస్థితులనుగూర్చి విచారింపుటకు చేర్చుకొనెదమనిరి. ఈజిప్టుకుజేయవలసిన సదుపాయములను జేసెదమనిరి. తలపథముగ నుండువారిని అధ్యక్షునిగ నియమించెదమనియు ఆసంఘమున ఈజిప్టునూదానుదేశములకు ప్రాతినిధ్యము నిచ్చెదమనియు ప్రస్తుతము ఈజిప్టుసమస్య జాతిసమితి యెదుటకువచ్చుట బడవనియు జాతిసమితివారు జెప్పిన మ్యాండ్రేటుపరిపాలనమును వర్తింపజేసిరేని నష్టము ఘట్టిల్లుననియు చాంబర్లెనుగారు తెలియజేసిరి.

రా బి న్ న న్ నే ర ము

అంగరక్షకుని నియమించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, డిశంబరు 16:—రాబిన్ సన్ అభియోగములో అంగరక్షకుని నియమించుటలో ప్రభుత్వమువారి కమైజ్ జోక్యమున్నదాయని గ్ర్యాబ్బిల్ డోయిలుగారు రడుగ అట్టి అంగరక్షకులకు ఆయా ర కొమాులే నియమించిరనియు ప్రభుత్వమువారి సమ్మతిని బొంది చేసెదననియు ఈ విషయములో గూడ ఆమామూలపద్ధతినే అవలంబించిరనియు వింటర్జుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

నోటీసు

కాకినాడ సబ్జుకోర్టులో అసలు 18/1924 న్ను వాది: శేమునాలకిన్ దాసు మోటిలాల్, ప్రతివాదులు: చిట్టారి వెంకట సరసింహం వరైలూపయ్యు శెన్నిదానూలో రెండవ ప్రతివాది అయ్యు చిట్టారి వెంకటలక్ష్మీ సరస్వతి ప్రసన్నరావుకు వారసువున్నయెడల ప్లేటుమెంటు దాఖలుచేసికొనుటకు నదరు కోర్టువారివలన ది 7.1.1925 తేదీనాటికి నాయిదా వేయబడిన దిని యిందుములముగా ప్రచురపరచడ మయినది.

లక్ష్మరాజు నుబ్బారావు,

కాకినాడ, 15-12-1924.

వకీలు.

హిందూ మహమ్మదీయ సంఖ్యత సూచనలు

పంజాబులోను హిందూ మహమ్మదీయ సంఖ్యత సూచనలు

సభలలో ప్రవేశించవలసిన విధము

ఈ వార్తకు యంగ్ ఇండియా పత్రికలో గాంధీగారు “పంజాబులో నే జేసిన పరిశీలన” క్రింద యీ దిగువ వ్రాసినవి.

అధ్యక్షత స్వయముగా కోరినది కాదు

పంజాబు రాష్ట్రీయ సభకు నేను అధ్యక్షత వహించుట అపవరమునుబట్టి అంగీకరించినదేగాని స్వయముగా కోరినదిగాదు. పంజాబువారు ప్రైవేట్ గా వారి నేతలైన, వీలయినచో మాలానా అబ్దుల్లాను అజదుగారిని అధ్యక్షులుగా నుంచవలసింది. మాలానా సాహెబుగారి వద్ద లేదు. ఆయన సంతోషపూర్వకముగా సభకు వచ్చెదనని అభ్యర్థించుట నుండవలసిందేనని నేను నున్నప్పుడు స్వచ్ఛందమునని చెప్పెను. అప్పుడు పండితమోతీలాల్ గాంధీగారికి. ఈయన వేరొక కార్యకర్తను మేడియం లేకున్నచో వచ్చుట : భయంకరము లేదనియు అట్లు కాజాలకున్నచో ఇంకా నే నేను అధ్యక్షత వహించవలెనని ఆయన కోరెను. దురదృష్టవశమున మోతీలాలుగారు రాజాలకుండిరి. ఆయన కోరిన కారణములు ప్రజలెరుగనగల ప్రాముఖ్యతగలవి. కావున వాటిని ఆయన వాక్యములలోనే యాదిగ ప్రచురించుచున్నాను.

నే హుగారితి

లాలా లజపతిరాయ గారికి యిట్లు వ్రాసిరి:

పంజాబు రాష్ట్రీయ సభకు నేనధ్యక్షత వహించుటను గూర్చి కొన్ని అహంకారములు గలవు. మాలానా అబ్దుల్లాను అజదుగారు అధ్యక్షతను తగినవారనియు వారు అంగీకరించుచున్నచో దేవాతని స్థానము స్వీకరించవలెననియు మహమ్మదు నేను బొంబాయిలో ఆనుకొంటిమి. నాకోడలు చాలజబ్బుగానున్నదని తెలియుటచే నీ పుణ్యమున మంత్రసాని నొకతెను తోడుకొని వెంటనేవీరిని. మాలానా సాహెబుగారు సభామందిరమునుండి నాతోగూడ బయటకువచ్చిరి. అప్పుడు నేను పంజాబు నాగపూరు సభలకు పోజాలననియు ఆయన పంజాబుసభాధ్యక్షత్వ వహించవలెననియు నాగపూరు సభకు వేరొక వేదీకి మార్చవలెననియు కోరియుంటి. ఆయన మహమ్మదీయ సభలను విడిచి వచ్చి పంజాబులోనే వేరొకరిని యేర్పరచునను నుద్దేశముతో నేను వెడలివచ్చితిని. ఇక్కడ చేరినపిదప పురిటిబిడ్డను బ్రకింపవలసి ఒక డి న మ చాల యా తు ర త గ డ పి తి మి. కాని యా ప శి కూ వ ని లు వ లే దు. కో డ లు నకు ప్రాణభయమేమియు లేకుండగాని కొంచెము జ్వరముగానుండెను. ఇట్టి యాందోళనలనుబట్టి, కలకత్తానుండి నూతన రిఫ్ఫితులను గూర్చియు, నేను ప్రయాణమునకు సర్వదా సిద్ధముగ నుండవలెననియు వార్తవచ్చెను.

“జనపాలిలు భార్యకు ప్రాణభయము తప్పినదని తెలియగానే, కలకత్తానుండి ఉత్తరపు వచ్చువరకు అలహాబాదులోనే యుండి జాతిభేద తగవులగూర్చి దళిలుపునుకొన దలంచితిని. ఈవైషమ్యపరిస్థితులు ఉండవలసినంత అధ్యాత్మముగ నున్నది. స్వంతజిల్లానుగరమును విడిచి పెట్టి సర్వతాతీయగుమందునని అనేక ఫిర్యాదులు వచ్చినవి. ఒకపక్షముదినములు స్థిరముగాను యిదిగదా లేకున్నందుకు వడ్డీతో పనిజేయుదునని వారికి నచ్చజెప్పితిని.

“అప్రకారము పనిజేసిన గతంగితిని. ఇదివర కప్పుడ పప్పుడువచ్చి జూచినప్పుడు హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను నాకునులని చెప్పకొని తిరుగుచుచున్నారని నాకు విసుగుపట్టినది. కావున యీసారి పునాదుల నుండియు కట్టుదిట్టములుజేయ సమకట్టితిని. మరల నాపూర్వాభిప్రాయము ప్రకారము హిందూమహమ్మదీయ సంఘటనసంస్థాపనము జేయుటకై అలహాబాదులో కార్యము ప్రారంభింపవలసింది. మొట్టమొదట విశ్వవిద్యాలయపాఠశాలయలను విద్యార్థులను చేర్చితిని. ఇచ్చట సాంఘిక సేవకై ప్రత్యేకించబడిన విశ్వవిద్యాలయ కాళాసంఘముకొక గలదు. అందు చాలమంది సభ్యులుగలరు. ఉపాధ్యాయులతో కల సభలు యి సహసంఘమును హిందూ మహమ్మదీయ సంఘటనకార్యమును ప్రవేశపెట్టి నిశ్చయించితిమి. వానిప్రకారము యిద్దరు ఎం. ఎ. విద్యార్థులు, ఒకడు హిందువుడు వేరొకడు మహమ్మదీయుడు సాంఘిక విషయములలో నిష్పక్షపాతబుద్ధిగలవారు, సంఘటనమునకు విద్యా

ర్థిసభ్యులను చేర్చుకొన ప్రారంభించిరి. దీనితో బాటు ప్రతి మహమ్మదీయు తిరిగి సంస్థాపింపబడెను. లేవటినది యీ నేను ముగ్గులకు స్వయముగా బోవలయుండును. అనంతరమునకు (నే హుగారి స్వగృహము) నియమితకాలమున ఆహ్వానింపబడిన విద్యార్థులతో మాట్లాడవలయున్నది. ఈ ప్రధానకార్యము జరిగినపిదప విద్యార్థులందరకు గలసి ఉపన్యసించుటయు, బహిరంగసభలు జరుగును. వ్యవస్థయున్నచో నేను లక్నోగూడ బోయి ఇట్టి యేర్పాటులు జేయుదును.

“పై కార్యక్రమము అంతటిలో వనమైన కార్యముగ గనబట్టినగాని ఆడంబరమేమియులేదు. ఇప్పటికొకటి అలహాబాదు పనియంతయు ఆడంబరముతో నిండియున్నది. నిజముజెప్పవలెనన్న నేనిప్పుడు కేవలము యీసభలలో మునిగి లేచుచున్నాను. సభనియు భేషజములేగాని వీనివలన ఘనమైనఫలిత మేదియు లేదు. నాగపూరు తగవులు పరిష్కరింపబడవలసిన కాల మన న్నమైనది. మధ్యవర్తులు (మాలానా అబ్దుల్లా కలాము అజదుగారు నేను) వెంటనే వచ్చి తెల్లము కాంగ్రసు జరుగులోపు న పరిష్కరింపవలసిన అవశ్యకత గలదని నాగపూరునుండి లేఖలువచ్చుచున్నవి. 15వ తేదీన బోవుదనునని నూచించుచు మాలానా గాడి కలకత్తా రెండుతంతుల నంపితినిగాని ప్రత్యుత్తరము రాలేదు.

“నేను జేయదలచిన కార్యవిధానమునంతను మీకుజెల్లుపుటకు, యిట్టిసమయమున నేను పంజాబు వచ్చుట ఉపయోగకరముగాదని మీరు గూడ సంగీకరింతురని దలచి యింత వివరముగా మీకు వ్రాసితిని”

సభలను గూర్చి పండితుగారు నూచించిన భయము నాకును పూర్తిగాగలదు. సభలన్నియు నిరుపయోగములని గాదు. ఒకప్పుడవి చాలయోగసంపైసవి. కాని ప్రస్తుతావస్థయందు చాసభలు ఉపయోగరహితమైనవి. ఏవిధమైన హానిలేకున్నను యీసభల భనకాలహరణములుగా నున్నవి. వాటివలన ప్రజలలో పురికొల్పబడిన ఉత్సాహమును కార్యరూపమునకు దేవలెను. ఈపని చిన్నచిన్న సంఘములవలన జరుగును. ఈసంఘములు ఉపయోగకరములుగా నుండవలెనన్న తగవులులేక చురుకుగా పనిజేయుచు అనన్మైసపుడు ప్రజల తుపకరించుచుండవలెను. సభలను ప్రజలయొద్దకు కారణముగా నిలిపివేయరాదు. ప్రజలు వేరే కార్యములందు నిమగ్నమైయున్నచో నిలుపుజేయవలెను.

ఉదాహరణ:—ప్రజలు కద్దరినిర్మాణ కార్యనిమగ్నమైయున్నపుడు నారందరు ఏకీభవించు యీ విషయముననే సభలలో తీర్మానములు జేయుటకై వారిని బిలుచుట తప్పేయగును. అట్లే కలకత్తా సభలలో సహాయకార్యముల నెరవేర్చుచుండువారిని బిలుచుదు. నే హుగారు యంతకన్న నెక్కువ యుపయోగకరము కార్యము, కాంతిసంఘముల స్థాపించుటయును విసుక్కుటై అలహాబాదులో నున్నారు. హిందూమహమ్మదీయ సంఘటనముల స్థాపించుట సాధించినచో ఆయన దేశమునకు ఉత్కృష్ట సేవజేసినవాడగును. మధ్యవర్తులద్వారా కాక మూలమునుండియు స్వయముగా పనిజేయవలెనను ఆతని నిశ్చితాభిప్రాయము తప్పక హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని చేకూర్చుటకు తోడ్పడును.

నా ముఖ్యకర్తవ్యము

సభకు బోవుట నాకు వేరొక పనిలోనిపని. నాముఖ్యకార్యము హిందూమహమ్మదీయ ప్రతిఘటనలకు సంబంధించినది కావున, ఉభయపక్ష ప్రాతినిధులు 8వ తేదీన గూడుటకు కొలొనంగట్లో అన్యతనుకొని కొకభయసభను ఆహ్వానముగా యునలెనని కోరుటను నాకెట్టి సుకొదము లేకుండెను. వారంగీకరింపట నాకు సంతోషము గొలిపెను. మాలానా జాపరు ఆలీఖాను (అధ్యక్షుడు) డా|| క్లీఫ్టా మున్నగవారు శ్రమపడి లాహారు సభకు వచ్చియుండిరి.

ఫలితము

హిందూమహమ్మదీయులలో వైషమ్యముల పోగొట్టుటకును, ఉభయసంఘముల మధ్య నిఘనశాంతి కుదుర్చుటకును తగినయేర్పాటులు నాలోచించుటకై ముఖ్యముగా నీరధిసహజేశ్వరపరబడినది చదువరులకు వేగగా జిలుప నవసరము లేదు. వైసుండివచ్చిన మహమ్మదీయులలో హాకిము సాహెబు అబ్దుల్లాఖాన్, అలీసాదరుల్లా డా|| అన్సారిగార్లు, యితరమైదవులలో పండిత మదనమోహన్ మాలిక్ గారు గలరు. ఈతగవులకు రాజకీయ కారణముల గూర్చి చర్చ జరిగెను. పంజాబు విద్యార్థులలో తగవులకేయముఖ్యకారణము, లేదావీక కారణముగా న గవడునున్నది. మహమ్మదీయ విద్యార్థులకును హిందూవిద్యార్థులకును యిదివరకు సాంఘిక సంబంధములు అనుభూయముగ నేయుండెననియు యిప్పుడు మాత్రము విభేదములధికమగుచున్నవనియు లాలాజిగారు నాతోనరిరి. కావున యీసభవారు తిరిగి ఒడంబడికను అనుభవము తెచ్చుటనుగూర్చి చర్చించిరి. లక్నో ఒడంబడిక మొదటిలోనే తప్పుగా నాయబడినదనియు లేదా దానిని మేమేసరిగా ననుభవజనక లేదనియు పంజాబుమహమ్మదీయులు వాదించిరి. సంఘభేదములు అన్యత వైషమ్యములును నన్నపుడు వారు నాలువరతులను గోరుదురు.

1. సమష్టినియోజకవర్గమున్నను లేక ప్రత్యేక నియోజకవర్గమునకును పునఃప్రాతినిధ్యము జనసంఖ్యనుబట్టి యుండవలెను.

2. అల్పసంఖ్యాకుల కోరికపైనే ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము లుంచవలెనల వారందరు ల దినట్లు నాకు పొడగట్టెను.

3. ఏసంఘమునకు గూడ పక్షపాతము జూపరాదు. సంఖ్యకుతగినట్లేగాని అధిక ప్రతినిధులను ఏసంఘమునుండిగూడ తీసుకొనరాదు.

4. శాసనసభల కనుకర్తవ్యములే స్థానికసంఘముల కనుకర్తవ్యములు.

5. ప్రభుత్వోద్యోగము లన్నిటిలో ప్రతిసంఘమునకు సమర్థతనుబట్టి తగినట్లుగా ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. ఏసంఘము కత్తెన ప్రాతినిధ్యము లేకుండినచో నూతననియోగములు జేయునపుడు జనసంఖ్య దామాషానుబట్టి సంఘప్రాతినిధ్యములను చూపవలెను. అనగా యేసంఘములకును ప్రత్యేకాధికారము జూపరాదు.

అచ్చటికివచ్చిన మహమ్మదీయ మిత్రులు తమస్వంత యభిప్రాయములుగా వెల్లించిరి. వారికోర్కెలను యితరు లెన్గరిని నిర్బంధపెట్టవలసియు వారి యభిప్రాయము యితరసంఘముల కోర్కెలనుబట్టి మార్చుకొనుట కంగీకరింతుమనియు చెప్పిరి.

6. ఎట్టి, పరిష్కారము గావించినను ఆ ఇండియాదేశ మంతయును ఒప్పన్నముగా నుండవలెను. యావద్భారతదేశానుమతిన బడయవలెను.

శిశుమిత్రులు పంజాబులో తమకుగల ప్రత్యేకాధికారమునుబట్టి ప్రత్యేక సౌకర్యములుండువలెనని చెప్పిరి. అనగా పంజాబులో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమే యున్నచో వారికి అత్యధిక ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమే తలపెట్టక బోయినను లేకున్నచో శాసనసభయందు ఒక శిశుమిత్రుల స్థానమిచ్చినను వారు సంతృప్తి చెందవలసింది.

హిందువులు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమే యుండరాదనెదరు. ఒక వేళయున్నను అది సమష్టినియోజకవర్గముగా నుండి యుండవలెను. వారిస్థితి స్పష్టపగుపడలేదు. మహమ్మదీయులకోర్కెలను దృఢముతో జేయబడిన దని పంజాబు హిందువులకు భయము గలట్లు తోచును. పంజాబుపరిపాలనయందు మహమ్మదీయులకు పరిష్కారాధికారము యిచ్చినచో యుద్ధప్రియులగు మహమ్మదీయజాతులు చేరువగుండుటచే పంజాబునకుత్పాదారా ఇండియా యంతయును గొప్పపట్టదాయకమగునని వాటిభయము.

ఉభయసంఘముల స్థితిగతులు ప్రైతిగానున్నవని పుస్తకముగ చెలుపవచ్చును. ఇట్టిపరిస్థితులలో వెంటనే పరిష్కరించుటకు వీలులేదు. తెల్లములో ఎక్కువప్రతినిధులు జమగూడుచుచున్న విషయమంతయు బాగుగా నాలోచించి, యాచిత్తును పరిష్కరించి ఆచరణయోగ్యముగ పద్ధతినీ గనుగొనుటకు వీలగునని నాయుద్దేశము.

సభ

ప్రతినిధులు విషయనిర్ధారణ సభయందును, సామాన్య సభయందునుగూడ నాకు చాల సహాయము జేరవలయున్న చెప్పకొనదగిన దేదియు లేదు. నాతో నేకీభించినవారు గూడ చాలసహనము జూపిరి. ఈవిషయము నేలచెప్పుచుంటిన అధ్యక్షుని అధికారమునకు ఒడ్డులెయుండుట యనునది ప్రజాజీవితమునందు ముఖ్యాంశము. అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనునప్పుడు బాగుగా నెంచుకొనవలెను. కాని ఒకసారి వెనకైన నియమించినచో ఆతని అజ్ఞులకు ఒడ్డులెయుండువలెను. అధ్యక్షుడు సంకీర్ణస్వభావము లేక పక్షపాతబుద్ధి గలవాడయినచో గౌరవపూర్వకముగా ఆతనినుండు విశ్వాసరాశిత్యత్యాగము జరిపి తొలగింపవలెను. నుంచి స్థాపనయందు జూపుగౌరవము అధ్యక్షులందరికీ గాని మనవిషికి గాదు. ప్రత్యేక వ్యక్తి పాలనకు, బాగుగ సంస్థాపింపబడిన ప్లేటుకు వ్యత్యాసమేమనవీటలు (సంస్థాపాలన యందు ప్రజలచే నేర్పరుపబడిన సంస్థకు గౌరవము చూపబడును. అందుచే ఎవరు పరిపాలకుడుగా నున్నను సంస్థ పనిజేయుచునే యుండును. అనగా, ప్రతిప్లేటునందును ప్రతివాడును తనహక్కులతో బాటు భాధ్యతలనుగూడ

గుర్తింపబడదు. ముందును, ప్రతిపాదనకు తనకున్న సాక్షుల హాజరులతో విడిచిపెట్టుటకు సిద్ధముగ నుండును. విద్యుత్తును సరళి యున్నప్పుడే యాహుతులు వచ్చునని వారెడం గ వ లె ను. పరిపాలన సంస్థరపున ప్రజలు చేయుత్సాహము ప్రభుత్వము. ప్రతినిధులు వారెడల జూపినగౌరవమునకు నేను కృతజ్ఞుడను. కాని, యింకను మనసభలయందు ప్రజలలో ఆత్మనిగ్రహము కురురలేదని చెప్పదొడంగెదను. సభకు వచ్చి వారందరను, ఒకరితోనొకరు మాట్లాడుకొనుచుండక చెప్ప బడునట్టియో నిశ్శబ్దముగా వినుట త్యవసరము. సభకు వచ్చిన వారు సరిగా వినినచో సభయొక్క విలువ తగ్గిపోవును. ఇట్లు ప్రాయము యందు గల స్వాగతములకు సమయానుకూల తన చూపరులు గ్రహించవచ్చును. తెల్లము కాంగ్రెసులో సరి గానుండుటకు ఇప్పుడిట్లు చెప్పవచ్చును. తెల్లములో జరుగు పథకలకు బోయెడి ల్లరు యావిషయమున గమనించవలెను.

రాష్ట్రీయ సభ ఆధికార ముదయమున నుండి 11 గి.వరకు మధ్యాహ్నము 4 నుండి 8 వరకు జరిగినది. విషయనిర్ణయ సభ 6 గంటలకు జరిగినది. పని బాగుగ నున్నది. ఒకరితోనొకరు నిరీక్షించుటతో కాలము వృథాచేయబడలేదు. సకాలమునకు పనిప్రారంభింపబడినది.

పట్టపదానసభ

6 వ తేదీన జాతీయవిద్యవిద్యాలయ పట్టపదాన సభ యును, తప్పనిసరి యైనట్టియు, కాని కష్టము గల్గింపజేయు యున్నట్టియు, బ్రతికొనియున్న సభయు జరిగినవి. కృతార్థమైన విద్యార్థులకు పట్టా లాసంబడెను. ఆవిద్యార్థులు లాలా లజపతి రాయగారు తమ చాన్సులకు ఆధికారముతో విధించినట్టి ప్రమాణమును ఈక్రిందివిధముగా హిందీలో గావించిరి.

“నే బ్రతియున్నంతవరకు నాదేశమునకు గాని మతము నకు గాని హానికలిగించునట్టివిని చేరిని చేయును” అని యాశ్రమాణము.

పట్టాలబుచ్చుకొనినవారిలో ఒక బాటిక, ఒక మహా మృదీయుడుగలరు. పట్ట ప్రకాశనము బాగుగ నున్నది. పట్టా లిచ్చుచున్నంతసేపు యిచ్చుటకు నేను తగినవాడనాయన సందేశము నాకులగుచున్నది విద్యనుగూర్చి నాయభిప్రాయములు చాలవిపరీతముగా నుండుటచే నావిమర్శకులకు కింకముగా అన్యభావముగా గన్పట్టును. నేను స్వరాజ్యమునకు సంబంధించినంతవరకే జాతీయవిద్యనుగూర్చి యాలోచించెదను. అందుచే నేను యాపట్టాలబుచ్చుకొని విద్యార్థులనుగూడ రాటుయొక్క, వివిధసూత్రములప్రకారము కాళలము గడించుటకు కోరుచున్నాను. కద్దరునూత్రములకు కద్దరుత్పత్తిలాభమును గట్టిగా పరిశ్రమచేసి తెలిసికొనవలెనని వారిని కోరుచున్నాను. ఒకమిల్లును పెట్టుటకు యంతమాంశము కావలయునో యంతకాలముపట్టునో విద్యార్థులకు తెలిసియుండవలెను. మిల్లులు విపరీతముగా పెరిగినయెడల కలుగునష్టములనుగూడ మీరు బాగుగ గుర్తింపవలెను. మిల్లులో నుకయోగించు డబ్బును, నూలువడుకుట నేయుటలో పెట్టాడబ్బును ఏ విధముగా పంచి పెట్టబడునో మీరికి తెలిసియుండవలెను. నూలువడుకుట, చక్కని సన్నదారమును తీయు నేర్పు యే విధముగా నాశనము చేయబడినచో మీరు ముఖ్యముగా తెలిసికొనవలెను. లక్షల కొలదిగానున్న భారతీయ ప్రజల గృహములయందు రాటుమును కుగ్గిరముగా స్థాపించుటకు ప్రదర్శనముల మూలముగా కృషిచేయుట మీరికి తెలిసియుండవలెను. ఈ గృహపరిశ్రమయొక్క పునర్జీవము హిందూ మహమ్మదీయులలో కలిగించు మైత్రిని వారు తెలిసికొనవలెను. ఈ యభిప్రాయములు వెనుకబడియుండవచ్చును లేమందుగా నూచింపబడియుండవచ్చును. వెనుక బడియున్నను ముందుగానున్న మన కంట సంబంధములేదు. విద్యావంతమైన హిందూదేశము యీ పద్ధతిని పూర్తిగా నెన్నటికైనను ఆచరింపకుండుననుభవము నాకు గలదు.

తెల్లంసభలు

అఖిలభారత మహిళాసభ

తెల్లంలో జరుగును

కర్నాటక రాష్ట్రము భగినీమండలివారు తెల్లంలో భారతమహిళాసభను జరుపుటకు పూనుకొనిరి. తేదీలు ముందు ప్రకటింపబడును. (సోమవారం పార్శ్వం)

శ్రీ కాశ్యపి న గ రం
జమిందారుగారు

22 న జన్మదినోత్సవము

శ్రీ కాశ్యపి న గ రం కుమారరాజుగారు జన్మదినోత్సవము యీ నెల 11 వ తేదీన కాశ్యపి న గ రం లో జన్మభూమి ముగా జరిగినది. ఆనాడు మునున జేవహరాజుగారు ఒక శాస్త్రోక్త వైదిక క్రియలన్నియును కర్మ గాజరిగినవి. సంస్థాన మునందలి ఆన్ని గ్రామములనుండియు ప్రజలు విస్తారముగా వచ్చిరి. అన్ని కర్మలను జరిగి యున్నప్పుడు గా మృత్యుములతో సంత్వరణము చేసిరి. సంస్థానమిప్పుడు మహాదైత్యవ్యముతో తులనగతున్నను ప్రాచీనవిధానమును గుర్తించి ఎల్లవారును భక్త్యనురాగములను వెల్లడించిరి. మధ్యాహ్నము తి గంటలకు కొలలో గొప్పదర్బారు జరిగినది. శ్రీ కుమారరాజుగారును శ్రీవారి సోదరుడును సాలంకృతులై ఉన్నతానము నలంకరించిరి. రాజబంధువు లిరుపార్వ్యముల నాసీనులైరి. రాజబంధువులలో వాకరగు బి. కామప్పయ్యరాజు (బి. ఏ. బి. ఎల్) బి. మునిసామినాయకు (ఎం. ఎల్. సి. జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడు), ఎల్. ఏ. గోవింద రాఘవయ్య (హైకోర్టు వకీలు), జే. కృష్ణారావు (బి. ఏ. బి. ఎల్), చెంగలరావు (బి. ఏ. బి. ఎల్) గార్లు మున్నగు ప్రముఖులు వచ్చి యుండిరి. రాజసభ క్రితము చక్కముగా పలువురు శ్రీ కుమారరాజుగారికి పుష్పమాలలను కానుకలను సమర్పించిరి. కానుకలు మొత్తము 1500 రూపాయలు చేరినవి. పోలీసువారు గ్రామస్థులకు చాల యిబ్బందులకు కలిగించిరి. ఆరాత్రి శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి వారి పుత్సవమును మహాభక్తముతో జరిగినది. శ్రీ కుమార రాజుగారిని బోడుగు గ్రమలయిడిలో నెక్కించి మంగళవాద్యములతోను బాణసంచాలతోను ఊరేగించిరి. మహోత్సవము మహాభక్తముతో జరిగినదని తిరుత్తనినుండి రామానుజులు రెడ్డిగారు తంతివార్త నంపిరి.

విశాఖపట్టణము తాలూకాబోర్డు

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

తాలూకాబోర్డుకు అధ్యక్షులుగానుండిన శ్రీయుత పి.సి. వేంకటపతిరాజు (ఎం. ఎల్. సి.) గారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా యితరుల నెన్నికొనబడిరి. తాలూకాబోర్డుకు అధ్యక్షుని ఎన్నికొనటకు యీ నెల 15 వ తేదీన అవసరసభను జరుపవలెనని 9 మందిసభ్యులు కోరిరి. జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షుని యెన్నిక ఈ నెల 9 వ తేదీన గజెటులో ప్రకటింపబడెను. అంతటితో రాజుగారికి తాలూకాబోర్డుతో సంబంధము వదలినది. 15వ తేదీన తాలూకాబోర్డుసభ విశాఖపట్టణమున జరిగినది. ఈసభ యును ఎన్నికయును చెలరగినవికావు. 12 వ శక్తను రెండవ క్లాజుకును 14 వ శక్తను రెండవ క్లాజుకును 17వ శక్తనుకును 10వ శక్తనుకును 12 వ రూలుకును యాచార్యకును విషయము కొందరాశేపించిరి. శ్రీయుత చింతా రామమూర్తిగారు తాత్కాలికాధ్యక్షులుగా నుండి యిరువత్తులువాదమును విని యావిషయమునుగూర్చి చెన్నపురి దొరతనము లోకలు వెళ్ళి గవర్నమెంటు కా ఖా థి కారి ఆ భి ప్రాయమును తెలిసికొనవలెను. కాని అంతవరకును సభను విరమించితిని చెప్పి ఆయన వెళ్ళిపోయెను. ఆవరణ సభలో కొంతసేపు కలవరము కలిగినది. పిమ్మట చిత్రచర్యగా పరిణమించినది. సభను జరుపగోరినవారు కదలకుండ నచట నేయుండి శ్రీయుత సీతారామ రాజుగారిని ఆసభకు అధ్యక్షునిగా ఎన్నికొనిరి. వారందరను కలసి సీతారామ రాజుగారికి తాలూకాబోర్డుకు అధ్యక్షునిగా ఎన్నికొనిరి. కొందరు సభ్యులనుండి తిరుగుచుండ మిగిలినవారు ఓట్లయిచ్చి పుష్పాభ్యక్షుడగు రామమూర్తిగారి యందు న మృ క ము లే ద ని యు ఆ య స రా తీ నా మా నీ య వ లె న ని యు ను మ రి యొ క తీ ర్వా నమునుగూడజేసిరి. రామమూర్తిగారు తిరస్కరించినను ఆయన నాచారాశీనామానిచ్చినట్లును దానిని తా మామోదించినట్లును వారు మరియొక తీర్మానమునుగూడచేసిరి. ఈ ఎన్నికల తగాయిదాతీయవరకును యింకొకరిని బాధ్యతవహించుటకు నిను మింపవలెనని జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునికోరిరి. అంతటితో సభము గిరిగినది. పిమ్మట ఆసభ్యులను యితరులను మరి కొందరును సీతారామరాజుగారి నభినందించిరి. వారికి యూరహరమును పుష్పహారమును సమర్పించిరి. అని శ్రీయుత బుచ్చి కుందరరావుగారు నేడు తంతివార్త నంపిరి.

భారతహిందీమహాసభ

తెల్లంలో జరుగును

హిందీమహాసభను హిందీప్రచారక సభను తెల్లంలో జరుపుటకు చెన్నపురి హిందీప్రచారక కార్యాలయమువారు నిశ్చయించిరి. దాక్షరు ఎన్. ఎస్. చాక్లికరుగారు సన్మాన సంహార్యుడు.

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ

లక్ష్మీపురము, డిసెంబరు 15. — సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభయొక్క డిసెంబరుమాసేళము నేను ప్రారంభమయ్యెను. కీర్తికేసులగు మాంటెగుగారి ఆకాల మరణవిషయమున తెక్కండ్రు ప్రసంగించిరి. ఇద్దరు మంత్రులును స్వరాజ్యవాదులును మాంటెగుగారిని స్తుతించిరి (ఆ. ప్రె.)

గుంటూరు

అ. డి. మునసబు కోర్టులో

Sc 181/42

వాది: — బవ్యాజి సురవయ్య

యదికి.

త్రు: — జాలకంటి రామయ్య

2 యామబ్బయ్య

యానెక జరువారి, ప్రతివాదులమీద (సాంకేటి నోటును బట్టి 100.0-0 లు) దావాజే యెన్ని పర్యాయములు నోటికు చేయించినా పుష్పకొనకుండా కాలహరణము చేయుచూ యున్నారీ, పత్రికలో ప్రచురించవలసినదిగా కోర్టువారి పుత్తర్వు కాబడియున్నదిగనక వాయిదా అయిన 19-12-1924 తేదీ వరకు 10 గంటలకు కోర్టువారిఎదుట ప్రతివాదులు హాజరై యేమయినా ఆక్షేపణలు పుండేదయల తెలియజేసుకోవలసినది.

గుంటూరు } యెల్లెప్పె సాంబశివ శాస్త్రి
18-12-24 } ఎమ్. ఎ. బి. యల్. వారితరపు వకీలు

In the Court of Agency Munciff at Gunupur.

Plaintiff:—Thangudu Tirupati of Gudain
Defendants:—1 Mohana Patnaik of Gudain
2 Kakarlapudi Appalaraju garu son of Simhadri Raju garu Alamanda in Srungavarapnkota Taluq
3 Sri, Sri, Sri, Ramachendra Devar Maharajulum garu of Jeypore

Take notice that in the above suit the 2nd Defendant has been summoned several times and that the suit stands posted to date 30-12-1924 and that the 2nd defendant may take any objections to the suit if he likes.

Gunupur.) B. UNDESWARASWAMI NAICU
13-12-24) Agency Munisiff

కమాన్ ప్రొగ్రామ్

24-12-24 తేదీనుండి 31-12-24 తేదీవరకు గోవిందప్ప నాయక విధిలోనుండు సౌందర్యమహాలుందు ఈడిగవ తెలుపబడిన నాటకములను ప్రదర్శింతురు. బెంగుళూరు

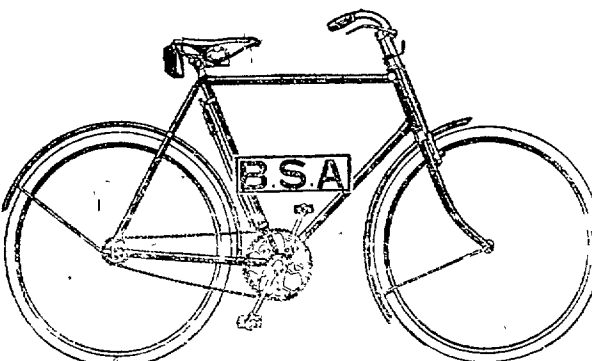
సిటిలోనున్న అమెచూరు ప్రమాటిక్ అస్సోషియేషన్ వారు ఈడిగవ

నాటకములను ప్రదర్శించు 5 గం 80 నిమిషములకు ప్రారంభింతురు.

24-12-24	రామదాసు
25-12-24	శివాజి
26-12-24	బృహన్నల
27-12-24	విజయనగర సామ్రాజ్యనాశనము
28-12-24	సుభద్ర
29-12-24	తేదిన ప్రదర్శింపబడు నాటకము తరువాత తెలుపబడును.
30-12-24	ప్రహ్లాద
31-12-24	తేదిన ప్రదర్శింపబడు నాటకము తరువాత తెలుపబడును.

ప్రతిభాగము మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది.
బి. ఎస్. ఏ బైసికిలును కొనుడు.

ఏలనగా అది అన్నిటికంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది.
ప్రతి బి. ఎస్. ఏ బైసికిలునకును 50 సం॥ రవాణా పూచి
యివ్వబడును. నిడిభాగములు అన్నిచోట్లలోను దొరికును.

3.వ మాడలు (అతిగట్టిగా తయారుచేయబడిన బి. ఎస్. ఏ బైసికిలు)
డన్ లప్ టైరులు, పరికరములు, పంపులు వగైరాలుతో సహా
ధర 1 కి రూ 180 లు మాత్రమే.

అంగీకరించబడినట్టి కాతాదాము సొమ్మును వాయిదాల
పద్ధతిపై కూడ చెల్లించవచ్చును. మొదట రూ 40 లను చెల్లించి తక్కిన
సొమ్మును నెల 1 కి రూ 12.14 0 చొప్పున 12 నెలలో చెల్లించవలెను.

అడినన్ అండు కో, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

కామినియానా నె
వెంట్రుకలే అందము. రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వివపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడక పోయిన ఊడ మొదలు వెట్టి పూర్తిగా
పాడగుచు అట్లుకాకుండ

నేడే కామినియానా నెను వాడి సత్వరముగా శిరోజు
ముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేడాద్యమున్నను మాన్చి ఈ
దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెడగునట్లుచేయును.
కబళితవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నశుభ్రపరచును.
బుడ్డివెల 1 రూపాయ. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10 0.

126 పీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు
(రిజిస్టరు చేయబడినది)
మీకు ఏనువానన ద్రవ్యము లేక
అత్తరు కావలసియున్న
ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు

1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

పై కామినియానా నె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయింప
బడునును. లేకున్న సోలుప జెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
155 జమ్మమర్డు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బియ్యగలరు.

అరటిపండ్ల ప్రాస్తము

మిక్కిలి ఆరోగ్యకరమును ఆహారము

పాశ్చాత్య వైద్యులును గ్రహాయనశాస్త్రజ్ఞులును
వస్తుతత్వవేదికలనుండి అరటిపండ్ల వస్తు
తత్వమును శాస్త్రోపనలను సలిపి ఫలములలో
అరటిపండునకు యిది రేఫలము నందును మాడ
లేవని నిర్ధారణచేసెను.

కడుశ్రమముగల వృత్తులను (ఆపిలు) గా
రింజ, నిమ్మ, పియర్స్, పండ్ల అరటిపండ్లను సారావు.
ఇక వృద్ధక బెట్టుబడినపదార్థములు అరటిగావని వేరే చెప్ప
నేలే! అరటిపండ్లు మిక్కిలి తేలికగా ఉండును.

ప్రాణరక్షణమునకు ముఖ్యము సుగంధద్రవ్యమున మాడు
రకముల (ఏ. బి. సి.) విటమినులను ఆ పండునందు సమృ
ద్ధిగా నున్నవి. ఇంతసమృద్ధిగా మరిచేనియేదేను లేవు.

10 కి 20 వంతులు స్ట్రాబ్బియును చక్కెరయును, 100కి
5 వంతులు మాంసవర్ధక పదార్థమునూ, నూటికి 1 వంతు క్రొవ్య
పదార్థమును అరటిపండునందున్నవి. అరటిపండును తినినచో
వేరుగా కాదులివెనుకయును, ప్రాణులైనను, పక్షిసమము ము
న్నగువానిని భుజింపవలసిన అవసరము ఆవంతయును లేదు. ఈ
పదార్థము లన్నియు విడివిడిగా నీయగలగుననుట నిట్టినిదికక్క
అరటిపండ్ల యియ్యగలవు.

ఇతరపదార్థములు సులభముగా జీర్ణము కావలసిన వాని
లోనున్న విటమినులు శరీరమునకు లభించుట కష్టము. అరటి
పండ్లు కడుతేలికగా జీర్ణముగనుగాన వానిలోని విటమినులు
అధికముగా శరీరమునకు లభించును.

వర్షాకాలమున సూర్యరశ్మి తక్కువగా నుండును గాన
ఆపుడు శరీరాభివృద్ధికి విటమిను లధికముగా నుండవలెను. లేనిచో
రక్తము క్షీణించి కొన్ని వ్యాధులు కలుగును.

అరటిపండ్లను తినుటవలన కావలసిన విటమినులు లభిం
చునుగాన అట్టివ్యాధులు కలుగవు. అజీర్ణసంబంధముగ బాధ
యు నుండదు.

అరటిపండ్లు జిహ్వకు చాలచుచిగా నుండును. త్వరగా
జీర్ణముగును. శరీరమునకు మంచిపుష్టిని (నరిఫుమెంటు) గూడ
నిచ్చును.

బిడ్డలకివి మిక్కిలి మంచిఆహారము. వర్షాకాలమున ముఖ్య
ముగా భుజింపదగినది. (స్వరాజ్య)

భారతధర్మమండలి

కొన్ని ముఖ్యమైన తీర్మానములు

“ఆత్మనశించిన బిమ్మట రాజకీయస్వాతంత్ర్యముతో
నవనరమేల”

గవరుగారి ధర్మాదాయ, పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ
శాసనములను ఖండించుట

కలకత్తా, డిశంబరు 15:— భారతధర్మమండలి అఖిల
భారత హిందూమతమునాథుని శాశ్వతముగా కార్యక్రమము
ఆదివారమునాడు పూర్తిగాబడెను. పెక్కుతీర్మానములు సభ
లో గావించబడెను. హిందూమతప్రచారమును సుల్పమున బోధ
కులను, స్వచ్ఛందసేవకులను యేర్పాటు చేయునలయుననియు,
నానాశాసనసభలందు ప్రాతినిధ్యమును వహించుటకు సహా
నధర్మ హిందువులను ప్రత్యేకముగా సాంఘికప్రాతినిధ్యము ప్ర
భుత్వమువారియలయుననియు, గవరుగారు సామ్రాజ్యశాసన
సభయందు బ్రవేశబెట్టిన మతాదాయ, పునస్సంధాన వయోనిర్ణ
యశాసనములను సభవారు ఖండించిరి. సభచాలించుటకు పూర్వ
ము అధ్యక్షుడు, దర్శంగమహారాజుగారు, యిట్లుచెప్పిరి. భారత
దేశమందితరసంఘములతోకలసి మెలుగుటకు వారియ్యకొనెడ
రు, గాని వారిస్వక్తిత్వమును నాశనపర్చుకొని యితరమతముల
తో గలసిపోవుటకు వారియ్యకొనదు. ఆత్మనాయనమును నెడ
రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమున కవసరములేదు. స్వతంత్రము
గు ఆత్మ స్వరాజ్యమే ఎల్లసంబంధకంపై మహోత్పత్తిమైనది
ప్రేమ, అధ్యాత్మికదృష్టి, శౌర్యము, ఎల్లగోరు వికమత్యము
ను వరిల్ల జేయును గాని అసహనము, మతరాహిత్యము, పిరికిత
నము యొక్క టికిని వికమత్యమును పెంపొందింపజాలవు.

(ఆ. ప్రె.)

నెల్లూరు జిల్లా తాలూకా బోర్డులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు పశ్చిమచుకొనుట

నెల్లూరుజిల్లాకుండలి తాలూకా బోర్డులను పశ్చిమచుకొనుటకు తగుప్రయత్నములు జరుపవలయునని చాలకాలము క్రిందటనే జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు స్థానిక స్వపరిపాలనోప సంఘము నేర్పరచి యుండుటయు, తారు తగు ప్రోత్సాహముతో ఆకార్యమును నెఱవేర్చుచుండుటయు పాతకమహా శయలకు విడితమే.

ఈ మండలమునం దన్ని తాలూకా బోర్డులకుండును రాబోవు ఫిబ్రవరి మాసంతమున ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. కా ర్యభారము మెచ్చుగనుండుటచేతను, చలయు కాలపరిమితియు ద్రవ్యసహాయము తేమింజేసి కాంగ్రెసువారు కొన్ని తాలూకాలలో మాత్రము చక్క బనిజేసి, వానినిపూర్తిగా పశ్చిమచుకొన నిశ్చయించిరి. ఈపక్షము కావో, కోవూరు, నెల్లూరు తాలూకాలయందు మాత్రము తీవ్రమైన ప్రచారము సలుప నున్నారనిమాత్రము వినుచున్నాము. మండలవాయకు లురెడు సాసము తీయవలె. ఈతాలూకాల యందు కాంగ్రెసువారు అఖండమైన విజయముగాంచుట నిశ్చయము. ఆత్మకూరుతాలూకాయందుకూడ కొంత పని జరుగుచున్నదని తెలియుచున్నది.

స్థానిక స్వపరిపాలనోపసంఘము

ఈ నెల 9 వ తేదీ కాంగ్రెసు కార్యాలయము స్థానిక స్వపరిపాలనోప సంఘమువారు సమావేశమయి, అనేక విషయ మాలచింపి, నెల్లూరుతాలూకా అధ్యక్షులు, వాటికి వలయు ప్రమాణపత్రములను మున్నగువానిని తీర్మానించిరి.

ప్రమాణపత్రము

(1) (ఎ) నేను కాంగ్రెసుసభ్యుడను.

(2) ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము తీర్మానించిన ప్రకారము కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు ఆవసరమైనంతవరకు ఖర్చు ధారణ చేయగలవాడను.

(3) నిర్మూలకార్యక్రమము నెసాగింప వలయుననియును.

(4) ఈ కాన్ఫిరెన్సులో జరుగు కార్యక్రమమునందు జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘోపసంఘమువారి అప్పటిప్పటి నూననల నేను బాధ్యుడనయి యుండగలను.

(5) ప్రభుత్వోద్యోగులకు స్థానికసంఘముల తరపున జరుపబడు సన్మానములోగాని విందులు మొదలైనవానిలో గాని నేను పాల్గొనను.

(6) ఈ క్రిందివారిని నెల్లూరు తాలూకాబోర్డుకు ఆయా ఫిర్కాలలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా ఈసభవారు నియమించుచున్నారు.

1. సర్వేపల్లి దక్షిణం-పిడూరుపోలింగు - పొనకా పిచ్చి రెడ్డి, బి. ఏ., అనయ్య.

2. పేడూరు పడమర - పేడూరు - పొనకా పెంచెల రెడ్డిగారు.

3. ముత్తుకూరు తూర్పు-యూలూరు - పట్నం శంకట గుబ్బారెడ్డి (జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు).

4. సర్వేపల్లి పడమర-సర్వేపల్లి-మోతూరు మధ్యకృష్ణారెడ్డిగారు.

5. పేడూరు తూర్పు - కోడూరు-పొనకా పట్టాభిరామి రెడ్డిగారు.

6. ముత్తుకూరు పడమర - బ్రహ్మదేవు.

7. ఇందుకూరుపేట పడమర - ఇందుకూరు - కొన్నల గడ్డ శ్రీహరినాయుడుగారు.

8. నెల్లూరు తూర్పు-నెల్లూరు-కె. వి. కాళువార్యులు బి. ఏ, బి. యల్.

9. నెల్లూరు పడమర-ములుమాడి - తిక్కవరపు రామి రెడ్డిగారు.

10. కనుపూరు దక్షిణం-మనబోలు - మాడభూషి నరసింహార్యులు బి. ఏ., బి. యల్.

11. కనుపూరు ఉత్తరం భుజభుజనెల్లూరు.

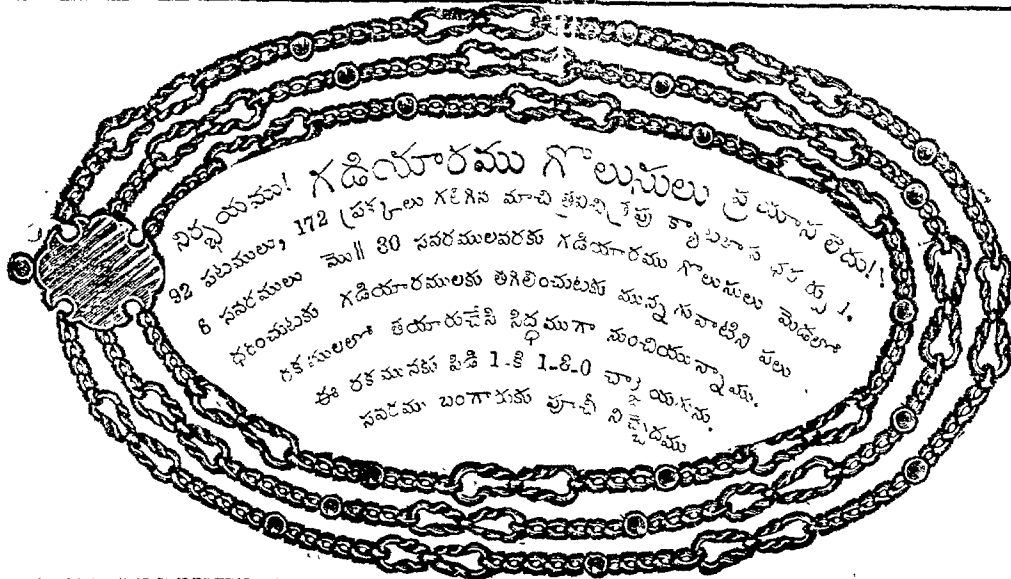
12. ఇందుకూరు తూర్పు-మయిపాడు.

పై పూర్తిగాని 6, 11, 12 ఫిర్కాలలోని వ్యక్తులు కాంగ్రెసువారి అధ్యక్షులను నియమించలేదు. 11, 12 ఫిర్కాలను మాత్రము కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను నియమింపక యిండి పెండెంటుపక్షముల అధ్యక్షులకు వచ్చు నుద్దేశించి యున్నారనికూడ వినుచున్నాము.

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములునూ
దునిమివములలో మొదలుంటు చాలిపోవును. దీనివలన చర్మము
నలక పెక్కుదు, మంటుయొండదు. రోమములు చాలిపోవును
అమృతాంజనం డిపో బొంబయి-మదరాసు

ఆంధ్ర పత్రిక

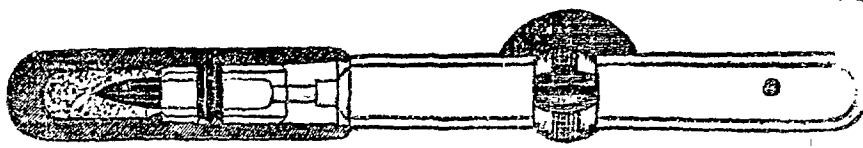
ఆంధ్ర పత్రికను డి.పి. బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టిబడి మదరాసు.

గడియారము, గుర్రపుకాళ్లు, మదరాసు, 25, నవరములకు, 25, నవరములకు, 25, నవరములకు.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

సత్యవత్సవశాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై చుద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు ఈ గ్రంథమును, జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మడి జనింపదు	1	0	0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణ పన్యాసములు. (మా! సత్యనారాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4 0
హిందీ బాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	8 0
హిందీ మొదటివాచకము డిట్	...	0	6 0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1—0—0 సంగీత శమంతకమణి	...	0	8—0—0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	0	4	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అవ్వనసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోశ పన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8 0
శ్రీ గుణబోధామృతము అను వేదనారగ్రంథము ధర్మశాస్త్రము, శ్రీమదీ కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4 0
శిల్పకాముని (సింహులుపు జేబులోనిముడునది)	...	1	4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మశాస్త్రి)	0	8	0
పాస్తా ధర్మము ప్రత్యేకము ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము. 7, తంబు శెట్టిబడి, మదరాసు.			

గ్రాసు పాళీలు

పాం టెన్ పేనాల బంగారపు పాళీలబరులు యాహుతనగ్గానుపాళీలు దేశమంతయు వాడుకలోనున్నవి. (గ్రోసు రూ 14, ఒకతూరి సిరాలో ముంచినయెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. గ్రోసు రూ 14, గ్లాసుపాళీ ఫపుం టెన్ పేనా రూ 1. దబను రూ 10. విక్టోరియాడిపో, మదరాసు.

(1398) ధన పంతులకు మాత్రమే ?

అనంగ ప్రభయాకాశి

ముసలితనము, ఇతరకారణములచే గలిగిననరముల బలహీనత, ముడుతలుబడిన దవ్వుడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మెదడుచెడుట ఆలసిపోవుట మొదలగు వాటిని విశేషకష్టము, ఖర్చులేకయే బాగుచేసి, శాశ్వతయవ్వనము నిచ్చుచు, శాస్త్రసమృద్ధియుగా తయారుచేసిన ఈవ్యా షధము నిరపయోగమైనట్టి స్థితులలో కూడ శ్రీ తమగురులిగనను శుష్టినియిచ్చుచు యాంధ్రజాలములె నూతనమూర్తును కలిగించును. పూర్తిగాకల వివరములకు వ్రాసిన యిహముగా పంపబడును. 80 గురికల గల బుడ్డి 1 కి రూ 10 మాత్రమే ఈలెలమును పైపాడుటచే నపుంసకత్వ ము మొదలగునవి తొలగుటయు గాక మంచి సంసారశాఖ్యము తప్పక కలుగును. పిక్కులము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలాగు ఈచిత్రముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరుపేది, మదరాసు.

గాంధీ వైద్యము

మాను టాక్ ఆయాధ్యము
విశ్వవిద్యవైద్యమునందు ధర్మవ్యాధిమై 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపినపేదల జరగబోవు సంగతులను చాఖిగా తెలిపెద ము ప్రశ్న (వాయుకాలమ్మ కూడ వ్రాయవలెను. 5 ప్రశ్నల కు. యి. 1.0 0 పై ప్రతిప్రశ్నకుం 0-4-0 1 సం॥ ఫలమువ్రాయ రు 2.0-0 యితరవివరములను వ్రాయుడు.
వి. కె. ఏన్. చారియారు, ఆంజనేయ స్వామి, జ్యోతిమలయము, తిరు పిడి చిత్తూరుజిల్లా.

క.ష్టా నందానయ్య

డివినివాడుటచే దోలాటిబాగు నుండుతేకనే దేహమునం దేభాగమునందైనను యుండువైట్లకలను తక్షణమేతీసివేయును.
8 బిల్లలగల పెట్టు 1 కి ధర రూ 1-4-0.
8 పెట్టెలను ఒకేదాఖా కొనువారికి ఒక పాం టెన్ పేనా యిహముగా పంపబడును.
సందరం అండ్ కో.,
5 భద్రవ్యగార్లనగిడి, పార్కుకొను, మదరాసు.

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు

తెలిఫోను నెంబరు 148
ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారిచే మోటారు బండిని నడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మెయిలనునవి నేర్పబడును. మరియు మోటారుబండ్లు మరనుతులు, రంగులువేయుట వగైరా అన్ని పనులును చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు మంచినిపుణులైన ఆటో ఇంజనీ ర్లచే ఇయ్యబడును. అన్నివిధములైన ధరలు సరసుగా యుండును. వివర ములు తెలియగోరువా రీకిందివిలాసమునకు వ్రాయులయును. మేనేజరు,

సిటీ టూక్స్ కంపెనీ, 1736

2/3 అంవర్ణకాపీది, జి.టి. మదరాసు.

(బాడ్యెరు పడమటిపేది)

మాన సోల్టాసిని మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (వది లూకాలు)
తెనులభము! (పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము) గుణసంధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే తొలిగిడి వైశ్యకాల కీమాత్రం దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, లభ్యులంతట, అగ్నిమాయము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, యర్వాంగముల క్షయంబు బలహీనము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రశ్న, అనుబు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్ప లను బోగొట్టి దేహమును మంచి యాశోగ్యమునకు చేచ్చును. ఈ మాత్రము మేహవార శోషలను వెంటనే ముచ్చును. యిందు అచేకవివరాలు చెరిపి, అనుభవము గల ఔషధముగుటచేతను పరమసంస్కరితు మని చెప్ప వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు. డింబరమా: (1978)
అయ్యుర్యేద వైద్యచిలయం, పాస్తా నిడుమోటు, ఎలమర్ర, కృష్ణాజిల్లా.